

Na Teresa Salamero i Federico

ha mort

havent rebut els Sants Sacraments

(A. G. S.)

Els seus afligits espòs Josep Darnés Sot, fills Ricard i Josep, germans Josep, Antònia i Pilar, germans polítics Pere i Ricard, nebots, cosins (presents i absents) i família tota, en assabentar de tan sensible com irreparable pèrdua els amics i coneguts, els demanen una oració pel bé de l'ànima de la difunta i els conviden a l'acte de l'enterrament que tindrà lloc avui, dimecres, a les quatre de la tarda, des de la casa mortuòria, Escudellers, 21, a la parroquial església de Sant Jaume i després al Cementiri Nou

NO ES CONVIDA PARTICULARMENT

Màquina d'escriure

Campió oficial durant 17 anys consecutius

Underwood

C. M. Guillem Trüniger, S. A. - BALMES, 7 - Barcelona

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambra de Canaletes, 2-4
BARCELONA

Direcció telegràfica: **MARSANSBANK**

Apartat de Correns núm. 1
Telèfons números: 4530 A, 4531 A, 4532 A

SUCURSAL A MADRID
Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

RAY

1/2 Watt

De 25 fins a 3000 bugies

Rbla. de les Flors, 16.

TOS

Pasta pectoral

balsàmica per a calmar la TOS i facilitar l'expectoració

Antic preparat del Dr. ANDREU

Demani's a totes les farmàcies

Tenim el gust d'assabentar a nostra clientela i al públic en general que els **Magatzems Pompeia**, del carrer Travesera, núm. 9, s'han traslladat al carrer Salmeron, número 75.

Nonell Germans

CANVI - VALORS - CUPONS

Rambra del Centre, 18

Sabó "La Oca"

Fabricant: J. ALERMI-MATARO

qualitat superior

LOCALS

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona. - Dia 27 de febrer de 1923.

Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar: 756.7, 756.9, 757.6.

Termòmetre sec: 12.1, 16.0, 15.0.

Termòmetre humit: 8.0, 9.5, 9.0.

Humitat (centèsimes de saturació): 53, 36, 39.

Direcció del vent: NO., NO., O.

Velocitat del vent en metres per segon: 7, 12, 12.

Estat del cel: Nubolós. Quasi seré.

Classe de núvols: K.Fr.K., K.Fr.K., K.

Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 16.9; mínima, 1.5; mínima prop del sol: 10.0.

Oscil·lació termomètrica: 5.4.

Temperatura mitja: 13.2.

Precipitació aquosa, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 0.0 mm.

Recorregut del vent en igual període: 195 km.

Observacions particulars: No-cap.

El director, E. Alcobé

El vinent diumenge tindrà lloc la Junta general de l'Associació de la Premsa Diària, sota el següent ordre del dia:

Aprovació de l'Acta de la Junta anterior.

Lectura de la Memòria reglamentària, pel secretari.

Aprovació de l'estat de comptes corresponent a l'any 1922.

Renovació de càrrecs vacants a la Directiva.

Admissió de socis.

Federació de la Premsa.

Paraigües Cardús

Portaferri, 10.

Una comissió del Consell Directiu de la Cooperativa de Periodistes per a la construcció de cases barates, va visitar el tinent d'alcalde del districte novè, doctor Cararach, per a complimentar-lo amb motiu d'haver pres possessió d'aquella finca, i pregar-li a la vegada que prossegueixi la sèrie d'importantes millores iniciades pel seu antecessor, Sr. Tusell, i que tant ha de beneficiar els grups de xafets que la Cooperativa posseeix a la barriada d'Horta.

El doctor Cararach, deferentíssim amb els comissionats, després d'agrair l'atenció que la visita suposava, va prometre atendre la petició que se li feia, sortint els dits comissionats molt complaguts de l'entrevista.

Vaixelles

PORCELLANA

J. Llorens. Rbla. Flors, 30.

Són de recent publicació les següents obres que han ingressat a la Biblioteca sostinguda per l'Associació de la Premsa Diària (Canuda, 13).

De l'Editorial Mundo Latino de Madrid, Josep Francés, «La ratz flotant». Hernández Catà, «El plaer de sufrir». Gómez Carrillo, «El evangelio del amor». — De les Editorials Rivaleneyra i Caro Reggío, de Madrid: Guitmain, «Entre el fox y el shimmy». Salavarría, «El rey Nicéforo». Posada, «Actitud ética entre la guerra y la paz». Pidansat, «Madama du Barry». Martí, «La casa Schilling». Sienkiewicz, «El campo de la gloria». Enon, «Maria Chapdelaine». Porras, «El misterioso asesino de potestad». — De la Editorial Seguí, de

Barcelona: Lluís de Val: «El hombre de ellas». «La mujer de ellos».

Cristalleries

J. Llorens, R. 1029, 30

Avui, a les deu de la vetlla, l'Agrupació Nacionalista «Els Montserratins» tindrà la Junta general reglamentària a l'estatge social, carrer de Palma de Sant Just, 3 principal.

JOIES VILANOVA

Unió, 6

Amb el ràpid de Madrid, va sortir el matí d'ahir cap a la Cort el bisbe de Tarazona.

Ha arribat a Barcelona, amb l'express, el diputat senyor Umberto.

- Coberts taula metall blanc. En garantitzem la inalterable duració. Estoiços especials per a present. Llorens Germans, Rambla de les Flors, 30.

Treballant a una fàbrica de teixits del carrer de la Riera, la noia de 18 anys Jacinta Hierro Rodríguez, va agafar-se els dits a una màquina.

Portada al dispensari, fou assistida de forta contusió als dits de la mà dreta.

Del dispensari passà al seu domicili, donant-se part del fet al Jutjat municipal.

-Sangrà Pelayo, 11. Lavabos

Quan més preocupat estava el jove de 19 anys, Antoni Sala, en voler obrir violentament la porta del quiosc de diaris situat al carrer del Bruch, cantonada a la Diagonal, el sereno del barri va poder detenir-lo, conduint-lo a la delegació del districte.

Mobles americans

per a DESPATX

Salmeron, 75

A mitja nit del dilluns, a un bar del carrer de Sant Oleguer, va promoure's un fort escàndol, en el qual intervingueren els treballadors Julià Lacarri Mendebé, de 32 anys; Francesc Gómez García, de 21 anys, i Vicens García Rodríguez, de 35.

En la baralla trencaren alguns vidres de l'aparador i de la porta, fent-se de les mans.

Traslladats al dispensari de les Drassanes, foren curats de ferides a les mans i a la cara. Del dispensari passaren a la delegació de l'esmentat districte, per a donar compte de l'escàndol davant l'autoritat policial.

Davant d'unes barraques de Can Tunis, ahir al matí es van barallar Maria Hernández, de 42 anys, i Joana Corral, de 34.

Hagueren d'ésser curades de contusions lleus al dispensari de l'esmentada barriada.

En passar pel carrer de l'Hospital una tartana, va atropellar Joan Pujol, de 27 anys.

Fou curat al dispensari del districte cinquè, d'una forta contusió al genoll esquerre.

A les onze del matí d'ahir, Didac Latorre Pijoos, de 36 anys, venia verdures al mig del carrer de l'Arc del Teatre, quan un guarda municipal va requerir-lo perquè es retirés, ja que no tenia autorització. El venedor ambulànt s'insolentà amb el guarda, promouent-se un gros escàndol, que acabà al quarteret municipal.

Contestant al telegrama que el Col·legi d'advocats dirigí al ministre de Gràcia i Justícia, demanant la suspensió de tota nova combinació de personal en el territori d'aquesta Audiència, s'ha rebut al Deganat del Col·legi d'advocats el següent telegrama del dit ministre.

«Il·lustre, senyor degà del Col·legi d'advocats. — Molt celebraré que l'ex-

posició i consell que m'anuncia em serveixin per a encertar en l'única finalitat que persegueixo, i és que l'administració de justícia de Barcelona, com la de tota Espanya, respongui a la seva alta missió.»

Avui, a les deu de la vetlla, tindrà lloc una lectura de poesies originals dels seus darrers volums i inèdites pel poeta sabadellenc Joan Arús i Colomer, al local de l'Agrupació Excursionista «Júpiter», Triomf, 50. Poble Nou, organitzada per la Joventut Nacionalista Icaria.

Al pou núm. 2 de les obres del Metropolita, li calgué als peus una biga de ferro a l'obrer Florenci Lisamur, de 36 anys, produint-li una ferida de pronòstic reservat.

Per ressentiments antics es barallaren a casa seva, carrer de l'Arc del Teatre, núm. 5, Agustina Martínez i Teresa Ruvira, havent danar a la casa de socors a curar-se la primera, una ferida lleu a la mà esquerra, i la segona unes erosions a la cara.

Per la plaça de Sant Jaume passava una pobre dona de 73 anys, anomenada Carme Martínez Marín, la qual va tenir la desgràcia de caure en el precís moment que passava el cotxe d'indústria núm. 531, agafant-la i produint-li ferides de pronòstic reservat a les cames.

El cotxe d'indústria núm. 1609 va atropellar al carrer de Rubador, el nen de dos anys, Conrad Camacho García, masegant-li la cama esquerra.

Un guàrdia urbà va detenir ahir a Josep Acedia Díaz, de 21 anys, sense domicili, el qual havia pres un carretó amb una capsa de gèneres de punt, al carrer de Bilbao.

MARES

tindreu

MOLTA LLET

prenent

Rob-Vida Miret

No és més que una orxata del suc de plantes lleteres que pasturen instantivament els mamífers quan tenen necessitat d'alletar.

Durant l'embaràs: Rob-Vida n.º 1 combat l'albuminúria, dolors i molèsties propis de l'estat, desenvolupa i fortifica el nou ésser, tonifica la mare i predisposa per a un part feliç i llet abundant.

En la lactància: Rob-Vida núm. 2 augmenta la quantitat de llet, l'enriqueix en casseïna i mantega, refa la mare de la desnutrició causada per l'alletament.

En farmàcies. Autor, doctor Miret, plaça Comercial, 9, Barcelona.

Vida religiosa

Avui: Sants Romà, abat; Ruff i Macari, màrtirs. — Demà: Sants Rossend i Albi, bisbes, i Santa Eudòxia, màrtir.

Quaranta hores: Avui, a l'església de Preveres seculars de l'Oratori de Sant Felip Neri. Hores d'exposició: De les vuit del matí a les sis de la tarda.

— Demà, a la mateixa església.

La missa d'avui: Del dia, color morat. — La de demà: Del dia, color morat.

Cort de Maria: Avui, Nostra Dona de les Misericòrdies, a la seva església. — Demà, Nostra Dona de la Mercè, a la seva església privilegiada, o a la del Pi, privilegiada.

Adoració nocturna: Avui, Torn de Sant Ramon Nonat a la parroquia de Santa Maria del Poble Nou. — Demà, Torn de Sant Josep.

Vetlles en Sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, Torn de la Corona d'Espines, a la seva capella, Escorial, 155 (Gràcia). — Demà, Torn de la Santíssima Trinitat, a la mateixa capella.

— Santuari de Nostra Senyora del Carme (PP. Carmelites, Granvia Diagonal, xantria Llària). — Solemnissim Triduum en commemoració del això contenint de la promulgació de la Butlla Sabatina pel Sant Pare Joan XXIII. Dies 1, 2 i 3 de març.

Dia 1. — A les sis de la tarda, exposició del Santíssim Rosari, cantant-se els següents motets: «Magníficat», de Peres; «Ave-Maria», de Bellens; «Ave Maria», de Mas i Serres; «Ave Maria», de S. Marro.

Dia 2. — A les sis de la tarda, com el dia anterior, motets: «Jesús és mon fidel Pastor», a quatre veus, coral de Bach; «Anghela Salutatio», de Fra Lluís de Santa Teresa, C. D.; «Tantum ergo», de Grosjean, i «Salve», del mestre Masvidal.

Dia 3. — A les vuit del matí, missa cantada de Comunió general, que celebrerà el M. Rnd. P. Romuald de Santa Caterina, Provincial dels Carmelites de Catalunya i Nord-Amèrica. Serà executada la missa «De Angelis», de F. Valdes. Cantant-se a l'Ofertori el «Domine non sum dignus», del M. Rnd. M. Burges.

A les sis de la tarda, com els altres dies, Cant de la «Salutatio Sabatina», pròpia del Santuari «Tota pulchra es», a quatre veus, de Bellens. Reserva popular i «Salve Solenne», de Fra Lluís de Santa Teresa, per l'Escuela del Santuari.

El sermón del Triduum els farà el P. Rnd. M. de la Verge Assumpta, C. D.

— Parroquia de Concepció. Demà, boies de platja, per celebrar el vint-i-cinquè aniversari de la instal·lació a la parroquia de la «Pla Unió d'Amants de Jesús Sagrament».

A les vuit. — Missa de Comunió repartida com tots els dies a cada mes, amb platja preparada pel Rnd. doctor don Esteve Monreal i Nogué, Pvre., catòlic del Seminari Conciliar. Durant la missa es recullen les pregueres acostumades.

A les nou s'exposarà S. D. M., quedant exposat tot el dia fins l'acabament de la funció de la tarda.

La reverenda clerecia de la parroquia i Associacions instal·lades a la dita parroquia (Parròquia de Concepció) donen la benvinguda als diferents cors dels Amants de Jesús i fideles, per a les vetlles al Santíssim Sagrari.

Cada mitja hora es recitarà l'estació major, en sufragi dels difunts i famílies dels associats.

A les quatre de la tarda, les escoles de la Preservació de la Fe, presidides pel Rnd. doctor don Esteve Monreal i Nogué, Pvre., visitaran amb llurs respectives escoles, corresponentment, S. D. M., restant un acte de Comunió i l'estació al Santíssim Sagrari, cantant l'Himne de les escoles, i repartint-se a cada alumne una estampa recordatori de la festa.

A dos quarts de sis, començarà la funció amb el cant del Trisagion gregorià, presidint el Rnd. P. Pere Isla, de la Companyia de Jesús. Oficiarà en la Reserva i donarà la benedicció amb el Santíssim el Rnd. doctor don Esteve Monreal i Nogué, Pvre.

El cors de Filles de Maria i de Teresianes de la parroquia cantaran el Trisagion gregorià, acompanyades de l'autor de la música i mestre de capella, don Robert Gubern, en obsequi al Santíssim.

Bisbat

— La Junta de Dames de la Caritat Cristiana, de Gràcia, ha obtingut, durant el mes de gener, 27 malalts pobres de la parroquia de Santa Maria de Jesús, 22 de la de Sant Joan i 21 de la de Sant Josep, havent-los distribuït 205 quilos de pa, 402 de carbó, 20 bous de cura i 24 de gallina, 220 porrons de llet i 33 peces de roba. S'han proporcionat també germanes de vetlla a les famílies més necessitades.

— Ha marxat a la capital de la seva diòcesi el bisbe de Tarazona, doctor don Isidre Badia, acompanyat del seu secretari don Joan Castell.

— Ha estat nomenat president del Consell Diocesà de la Unió Missional de la Clerecia el doctor don Lluís Homà.

— Ha començat a la parroquia dels Angels una tasca d'exercici espiritual sota la direcció del P. Gaietà Puig, jesuïta.

— A l'església de les Davales de Vich hi ha estat l'habit de carmelites calçada la senyoreta Teresa Cunill Maniv.

— Ha mort el rector de Gubella, don Francesc Arrasca.

— Ha estat elegida Priora del Monestir de Santa Clara de Vich la Rnda. M. Jacinta Boigues.

— A Solsona ha començat una tasca de conferències sobre Palestina i Egipte el doctor don Salvador Saladríguez.

Previsió Social

El Patronat de Previsió Social de Catalunya i Balears, organisme autònom per a l'aplicació, propaganda i altres funcions d'ordre social del Règim del Retir Obrer Obligatori, atenent-se a la seva finalitat, en la darrera sessió celebrada a la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvi, prengué, entre altres acords, de gran importància, respecte a la consideració del concepte de treball eventual, posseïr en relació amb el delegat del ministeri del Treball, per a la determinació de la quota mitja del Retir aplicable als assalariats

que realitzin una tasca a peu fet en el ram de confecció, al qual seguiran les de les altres indústries que el Patronat té ja en estudi.

Foren admises i resultes algunes instàncies patronals interposant recurs de revisió en virtut d'actes aixecats per la Inspecció del Retir Obrer.

Finalment, accedint a la invitació de l'Institut Espanyol de Previsió, per a assistir a la solemne sessió estatutària que se celebrerà a Madrid avui, dimarts, per a commemorar la promulgació de la llei de 27 de febrer de 1908, creadora de l'esmentat Institut, es designà per a representar el Patronat el vice-president d'aquest, doctor don Josep Maria Boix, qui, junt amb don Francesc Moragas i Barret, director de la Caixa de Pensions, don Ramon Albó, conseller de l'Institut, don Josep Mon Pasqual, inspector regional del Retir Obrer, integren la representació de la Caixa Col·laboradora de Catalunya i Balears.

Necrològica

El nostre estimat company el cap de la secció de tancament de LA VEU DE CATALUNYA, En Josep Darnés, està passant per la grossa desgràcia d'haver perdut la seva muller, Na Teresa Salamero i Fericó.

Dona plena de virtuts, deixa en el major dels huits la seva família.

Acompanyem a l'amic Darnés, fill i parenta tots en la pena que estan passant. A. C. S.

Ha revestit veritable solemnitat els funerals celebrats ahir a l'església de la Casa de Caritat per a bé de l'ànima d'En Joan de la Creu Badell i Roig, perit agrònom, director de la granja Masia-Porroig, de Vilafranca del Penedès i sots-patronat del Sometent de la dita vila.

La personalitat del finat, la mort del qual fou tan sentida, i les extenses relacions que en aquesta ciutat té la coneguda família de Badell han fet que a aquells religiosos actes haguessin assistit una concurrència molt nombrosa i distingida.

Rebi la família Badell el testimoni del nostre condol i d'una manera particular el seu fillit pare, el bon amic Frederic Badell.

Obituari

ENTERRAMENTS

Na Carolina Esterós i Gensana, vídua de Garcia, Avui, a les deu, Roselló, 235. Parròquia de Jesús, Cementiri Nou.

Na Maria Burgada i Campderros de Rovira i Serra, Avui, a les onze, Provença, 265 i 267. Parròquia de Jesús, Cementiri Nou.

Na Teresa Salamero i Fericó, Avui, a les quatre, Escudellers, 81. Parròquia de Sant Jaume, Cementiri Nou.

FUNERALS

N'Angela Riberes Peláez de Güell. Morí el dia 7 dels corrents. Totes les misses que avui, dimecres, se celebraran a les esglésies parroquials de la Puríssima Concepció (de nou a dotze a l'altar del Santíssim Sagrari), i Sant Antoni Abat (Pares Escolapis), i a les capelles de Maria Auxiliadora (Salesians), Hospital de la Santa Creu, Albeng de Sant Antoni i el de Sant Joan de Déu, i a les esglésies parroquials de la Verge Maria, de Castelló d'Empúries i Santa Maria, d'Agullana, i durant l'any, cada dia 7, a les vuit, a la de Sant Antoni Abat (PP. Escolapis), seran aplicades en el seu sufragi.

En Casimir Faura i Aradó. Morí el dia 27 dels corrents. Avui, a dos quarts d'onze, a Pampeia.

En Joaquim Orens i Sagristà. Morí el dia primer del corrent. Avui, a les deu, a la parroquia de Montserrat.

En Lluís Vilasecheta i Dablaner. Morí el dia 11 dels corrents. Avui, a deu, a dotze, misses a l'església de la Casa de Caritat.

N'Isabel Porta i Peralta. Morí el dia 12 dels corrents. Avui, a dos quarts d'onze, als Carmelites.

Na Dolores Vigés i Vives de Valls. Morí el 1 dels corrents. Avui, a les deu, als Dominics.

En Miquel Pontaleoni i Guisti. Morí el 17 dels corrents, als 83 anys d'edat. Avui, a les deu, funerals a la parroquia dels Josepets.

Na Valera Lozano i Gros. Morí el primer del corrent. Avui, a les deu, funerals a la parroquia de Bellm.

ANIVERSARIS

En Ferran Gispert i Ramaguera. Morí el dia 20 de febrer de 1892. Avui, dimecres, a les deu, a la Mercè, i misses a les Escoles Pies de Sarrià, parroquies de Sant Felu de Guixols, Quart, Santa Pelaya i Sant Mateu de Montnegre.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIO

En Josep Antoni Garcia Sanchez, vídua de Na Maria de les Mercès Santoyo. Enterrat ahir tarda.

En Josep Casajuana Rodriguez, vídua de Na Florinda Maristany i Oliver. Enterrat ahir mati, al Cementiri del Masnou.

Na Carme Vidal Monpeó, vídua en primeres noces d'En Francesc Marçà i Minguela i en segones d'En Francesc Roca i Font. Enterrada ahir tarda.

Na Valera Lozano i Gros. Morí el dia primer dels corrents. Demà, a les deu, a Bellm.

Na Angella Monrós i Soler. Morí el dia 25 dels corrents.

N'Estelita Simó i Oliveras. Enterrada ahir tarda al Cementiri de Sant Gervasi.

En Claudi Couit i Capella. Enterrat ahir.

Generalitat

CONFERENCIES

Demà i dissabte d'aquesta setmana, de vuit a nou del matí, En Manuel Alcántara Gasart, donarà a l'Escola d'Administració de la Mancomunitat (carrer del Bisbe), dues conferències sobre «L'administració local prusiana. Les reformes de la post-guerra», formant part del curs sobre «Règims d'administració local a l'estranger».

LA COL·LECCIO «MINERVA»

Acaba de sortir la segona edició de les «Necles de Puericultura» del doctor Roig i Ravennós que conté el següent sumari:

«Paternitat i cultura. — La infecció dels ulls i del melic. — El bany. — El vestit. — Confecció del cos. — Les arracades. — La vacunació. — El litet. — L'estada. — El dormir. — El plor. — L'estornut. — La boca oberta. — La mare que cria i la que no cria. — Higiene del pit. — L'alimentació de la mare. — Règles del marinar. — El fatídic biberó. — Pesatge. — El biberó supletori. — Lactació substituïda. — La dieta. — Resum. — El naixement prematur. — Alimentació no lactea: sopes, farines, etc. — Alimentació artificial. — Règles per a la lactació artificial. — Els primers esglais. — Consideracions humanitàries i patriòtiques.»

Sortiran aviat els fascicles «Instruccions meteorològiques per als Observatoris rurals», del doctor E. Fontseré, i «La Prehistòria de la península Ibèrica», de Ll. Pericot.

CONFERENCIES DE LA COMISSIO D'EDUCACIO GENERAL

A Lleida

El divendres, dia 9 de març, començarà el cicle de conferències organitzat per la Comissió d'Educació General de la Mancomunitat, a Lleida. Les conferències són les següents:

Primera. «Catalunya-Ciutat: la Mancomunitat i les seves obres». En Joan Vallés i Pujals.

Segona. «La ciutat que creix: la seva urbanització». N'Adolf Florensa.

Tercera. «La ciutat sana: higiene del sòl i subsòl». En Ricard Giral Casadesús.

Quarta. «Cultura i civisme: l'Escola Catalana». En Pelai Vidal de Llobatera.

Cinquena. «Per la salut de l'individu i de la raça». En Jesús M. Bellido.

Sisena. «La literatura i el Renaixement: el llibre Català». En J. Farran i Mayoral.

Setena. «Moral ciutadana: la defensa de l'adolecent», doctor Felip Proubasta.

Vuitena. «L'economia de la ciutat: la seva expansió comercial». En Manuel Florensa.

Novena. «El ritme de la ciutat: la cançó i la dansa». En Joan Llongueras.

A Tortosa

La Comissió ha concedit un cicle de conferències a l'Ateneu de Tortosa, sobre diferents temes que seran oportunament anunciats.

A Girona

Un altre cicle de conferències ha

començat també a l'Ateneu de Girona, que dintre de poc serà inaugurat.

A Canet de Mar

A primers del vinent mes de març, la Comissió donarà una conferència de popularització literària a la Biblioteca Popular de Canet de Mar, a càrrec de don Josep M. de Sagarra.

LA «CRONICA OFICIAL»

El darrer número de la «Cronica Oficial» de la Mancomunitat, publica el següent sumari:

Presidència: XVIII Assemblea de la Mancomunitat de Catalunya: Projectes d'acord. Consell Permanent. Assumptes generals. Palau de la Generalitat. Negociat d'Arquitectura. Festes, recepcions honorífiques. Personal. Majordomia. Publicacions.

Cultura i Instrucció: Centres acadèmics: Institut d'Estudis Catalans. Secció Històrico-Arqueològica. — Serveis científico-administratius: Conservació i catalogació de monuments. Oficina d'Estudis Jurídics. — Museus. Biblioteques i Arxius: Junta de Museus de Barcelona. Escola Superior de Bibliotecàries. Biblioteques. Biblioteques d'Amèrica. Biblioteca de Catalunya. Biblioteca del Consell de Pedagogia. Biblioteques Populares: Biblioteca Popular de Borges Blanques, de Canet de Mar, de Figueres, d'Olot, de Pineda, de Salles, de Terrassa (en projecte), de Valls i de Vendrell. — Ensenyament: Departament d'ensenyament tècnic i professional. Ensenyament superior: Cursos monogràfics d'Alts Estudis i d'intercanvi. Ensenyament normal: Estudis Normals. Ensenyament primari: Escola Montessori. Ensenyament tècnic-industrial: Escola del Treball. Escola local de Teixits de punt de Canet de Mar. Ensenyament professional: Escola d'Administració local. Ensenyament artístic: Escola Superior dels Bells Oficis. Exposicions, concursos, etc. Premis, beques i subvencions. Serveis de difusió i vulgarització: Extensió d'Ensenyament tècnic. Publicacions. Personal. — Varias: Comissió executiva del Monument a Verdader.

Agricultura: Escola Superior d'Agricultura. Serveis tècnics d'Agricultura: Direcció. Servei de Viticultura i Enologia. Servei d'Arbres fruiters. Servei de Terra cultiva: Flors del camp. Servei d'Acció social agrària. Laboratori. Servei forestal. Cursos de divulgació. Servei de Ramaderia. Els Concursos de bestiar.

Obres hidràuliques i de sanejament.

Telèfons: Treballs en curs i obres realitzades.

Carreteres, camins i ponts: Construcció. Reparació i conservació. Material. Arbrat. Personal. Varias.

Beneficència i Sanitat: Beneficència: Obres, Asils i Hospitals. Hospitals. Manicomis. Junes de Govern dels Establiments de Beneficència. Sessions de les Junes de Govern dels Establiments de Beneficència. Lleyda. Girona. Tarragona. Personal. Varias. Sanitat: Servei d'Assistència social dels Tuberculosos. Lluita contra el Paludisme.

Política Social: Borsa del Treball. Hivernada: Emprèstita. Contingent. Arbitris. Personal. Varias: Caixa de Crèdit Comunal.

EL LABORATORI D'ASSAIGS

El dimecres de la prop-passada setmana es reuní a l'Universitat Industrial la Junta Consultiva del Laboratori General d'Assaigs i Condicionament creat per la Mancomunitat de Catalunya, sota la presidència del conseller de Finances En Joan Vallés i Pujals i amb assistència de bon nombre de vocals del Patronat, el qual ha quedat definitivament constituït en la següent forma:

President: conseller de Finances de la Mancomunitat don Joan Vallés i Pujals.

Vocals: conseller d'Agricultura de la Mancomunitat: don Pere Mias.

Conseller d'Instrucció pública de la Mancomunitat: don Romà Sol.

Diputat de la Mancomunitat: don Pauli Geli Maymí.

Diputat de la Mancomunitat: don Josep O. Guafabens.

Diputat de la Mancomunitat: don Manuel Massó Llorens.

Diputat de la Mancomunitat: don Pela. Vidal de Llobatera.

Representant de l'Acadèmia Científico-Mercantil: el seu president.

Representant de l'Agrupació de Fabricants de Productes Químics: don Emili Sol Morera.

Representant de l'Associació d'Agents de Duanes i Comissionistes de Transp.: don Josep Pujol Pua.

Representant de l'Associació de

Comerciants Exportadors i Importadors: don Manuel Vilas Muxi.

Representants de l'Associació Gràfica de Drogueria i Productes Químics: don Enric Ferrer Portals.

Representant de l'Associació d'Exportadors i Magatzemistes de Vins: don Enric Jové Arnabat.

Representant de l'Associació de Fabricants de Farina: don Pere Gallarda Baillori.

Representant de l'Associació d'Industrials Electricistes de Catalunya: don Renzo Collí.

Representant de l'Associació de Negociants d'Olí: don Rosend Jauer Siles.

Representant de la Cambra de Comerç: don Antoni Massó Casañas.

Representant de la Cambra de Corredors de Cotó Filat: don Lluís G. Torras.

Representant de la Cambra Oficial de l'Indústria de Barcelona: Excel·lentíssim senyor Comte de Caralt.

Representant de la Cambra Mercantil: don Josep Cabré.

Representant de la Cambra Sindical de l'Automòbil: don Amado Casajuana.

Representant del Col·legi de l'Art Major de la Seda: el seu president.

Representant del Centre de Contractistes d'Obres: don Lluís Aguilera Asmaras.

Representant del Centre Cotoner: don Pere Solé Graells.

Representant de la Federació Agrícola Catalano-Balear: don Josep Vidal Barraquer.

Representant de la Federació Tèxtil de Catalunya: don Josep Maria Pòria.

Representant de l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre: don Joan Angel Genis.

Representant de la Lliga de Defensa Industrial i Comercial: don Josep Grau.

Representant de la Mancomunitat de Fabricants de Teixits: don Salvi Borra Guillemot.

Representant del Patronat de la Universitat Industrial: don August de Rull Artés.

Representant del Sindicat general de l'Indústria de Curris: don Lluís Grau Tello.

Representant de la Societat Econòmica d'Amics del País: don Joan Garriga Massó.

Representant de la Unió Industrial Metal·lúrgica: don Wifred Ricart.

Representant de la Unió de Vinaters de Catalunya: don Francesc Santacana.

Representant de la Cambra de Directors, Majordoms i Contramestres de l'Art Tèxtil: don Julià Manich.

Director tècnic de la Secció primera: don Esteve Terrades.

Director tècnic de la Secció segona: don Josep Agell.

Director tècnic de la Secció tercera: don Jaume Ravennós.

Director tècnic de la Secció quarta: don Hèctor Giussiana.

Director tècnic de la Secció quinta: don Manuel Massó.

Administrador General del Laboratori: don Ramon Rahola Pou.

Interventor General de la Mancomunitat: don Guillem Virgili.

Secretari: Cap-Director d'Hivernada de la Mancomunitat: don Jacint Vega Maróli.

Els assistents a l'acte recorregueren després les diverses instal·lacions del Laboratori, on els tècnics senyors Agell, Planell i Giussiana anaren mostrant els diferents aparells i feren alguns assaigs que merescueren l'aprova dels concurrents, els quals quedaren convençuts tant de la competència d'aquells i de la importància de les màquines, aparells i altres elements necessaris per al funcionament del Laboratori, com de la transcendència que aquest ha de tenir en benefici del comerç, l'indústria i l'agricultura.

L'inauguració oficial del Laboratori ha estat senyalada per al pròxim divendres, dia 2 de març, a les cinc de la tarda.

CAMISERIA SANS
Boqueria, 32
Gran baratura de preus

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrames i conferències de LA VEU)

A L'INSTITUT NACIONAL DE PREVISIÓ

Madrid, 27, 2 ards.

A l'Acadèmia de Jurisprudència, i amb assistència del Rei, s'ha celebrat aquest matí la solenne sessió commemorativa de la fundació de l'Institut Nacional de Previsió.

Han ocupat seients a la presidència, a dreta i esquerra del monarca, el ministre del Treball, el president de l'Institut Nacional de Previsió, general Marvá; els ex-ministres senyors Bergamín, Clerva, Prado Larios i vescomte de Eza; el cap palatí marquès de la Torre de la Urdiales, el rector de la Universitat, senyor Rodríguez Carrasido; el senador don Elías Tormo, i els consellers de l'Institut, senyors Maluquer i Salvador, i don Innocenci Jiménez.

Oberta la sessió pel monarca, el delegat de l'Institut, senyor Maluquer i Salvador, ha llegit una Memòria explicativa de la situació actual de l'Institut posant de manifest els grans progressos realitzats per aquest organisme, quant a la previsió social i retir obrer.

Seguidament, el conseller d'Aragó i catedràtic de la Universitat de Saragossa don Innocenci Jiménez, ha llegit un interessant discurs, titulat «Política espanyola de previsió social — Coordinació nacional i actuació regional».

A continuació, el president de l'Institut, general Marvá, ha pronunciat un breu discurs, agraint al Rei, a les corporacions socials, al Govern, als organismes patronals i obrers i a la premsa, la cooperació que han prestat a l'Institut.

Ha elogiat els organismes regionals, sense els quals l'Institut Nacional de Previsió no hauria pogut complir els fins que li han estat encomanats.

L'obra que realitza no és tan sols de caràcter econòmic; és també educadora i social, perquè no hi ha res que pugui afavorir tant el desenvolupament industrial i el desenvolupament d'un poble, com l'impuls en els obrers l'esperit de l'estat.

Ha dit, demés, que l'Institut es preocupava actualment d'extensar el seu radi d'acció amb les assegurances de maternitat, invalidesa i malaltia.

El ministre del Treball ha pronunciat acte seguit un breu discurs, expressant la satisfacció que li produïa representar el Govern en aquest acte.

Ha dit que no creia oportú fer una exposició del programa del Govern, sobre matèria social; ocasió tindrà el Govern d'expressar aquest criteri seu en actes i en projectes de llei.

El Govern, amb tot, té obligació de dir ara unes quantes paraules relacionades amb l'Institut Nacional de Previsió social.

El Govern es felicita i felicita l'Institut, tant a la seva casa central, com a les cases regionals, i personifica, demés, la seva felicitació en la persona del general Marvá, apòstol i patriarca de tots els progressos socials.

Recorda que en pendre possessió de la cartera del Treball, manifestava els delegats de l'Institut que anaven a salutar-lo, que seria matèria preferent per a ell aquelles en les quals actuava l'Institut.

I bé heu vist — ha afegit — que sempre he estat amb els meus actes al vostre costat.

Recorda també que va tenir l'honor de presidir la comissió mixta de patrons i obrers en la qual tots els acords es prengueren per unanimitat i l'expressa el seu convenciment que les classes patronals i obreres, inspirades en l'esperit de concòrdia, venien sostenint ja un criteri de capacitat per a solventar els grans problemes que es presenten en situació d'equitat que ens faci als espanyols forts econòmicament.

Acaba oferint l'ajut del Govern a l'Institut Nacional de Previsió per a aquelles ampliacions del seu radi d'acció, que avui d'a el preocupen, o sta les assegurances de maternitat, invalidesa i malaltia.

Acte seguit i posats tots els assistents drets, el Rei dona lectura del següent discurs:

«Senyors:
Res més grat per a mi que acompanyar-vos en aquesta sessió commemorativa de la fundació de l'Institut Nacional de Previsió.

L'obra de protecció a la vellesa i de foment de la previsió popular, ha arribat considerablement assolint aquell ampli desenvolupament del règim d'intensificació del retir obrer establert pel decret d'onze de març de 1919, que seguit l'experiència d'altres pobles implantà l'assegurament obligatori, adaptant-la a les condicions del nostre moment actual.

Apareix rodejat aquest règim d'un ambient simpàtic de neutralitat, entre opinions i els interessos de classe que el presenten com l'obra especialment amigable de la justícia i del progrés social, sense distinció de partits ni tendències.

No menys plausible és la col·laboració de les institucions regionals de previsió agermanades i unides amb el fi i l'esforç d'un dels òrgans nacionals del règim oficial de previsió que és l'Institut.

Iniciada l'assegurament obligatori de vellesa amb les cooperacions econòmiques dels patrons i de l'Estat, veig amb satisfacció que s'estimula actualment el concurs voluntari d'obres preparatori del segon període de la llei i que augmentarà en interès d'el acollida treballadora i els donarà una més activa participació vers aquesta obra que per justícia haurà de contribuir poderosament en llurs futurs desenvolupaments a la pau social, atenuant també en la producció i al millorament i benestar de les classes treballadores, ajudant així a preparar una major prosperitat que tots anhem per a la nostra estimada Espanya.

Per això hem de treballar amb esforç creixent en el progrés d'aquestes institucions socials.

Així ho espera dels benemèrits patrons que de l'Institut en les cases següen l'obra de previsió social i que s'han fet mereixedors de la gratitud de llurs conciudadans.

Pel que a mi m'incumbeix no dubteu, senyors, que sempre em tindreu al vostre costat per a estimular-vos i ajudar-vos en tan noble empresa per la qual sentiu els majors entusiasmes i la devoció més fervorosa.

Ha estat molt aplaudit.

MANIFESTACIONS DEL PRESIDENT

Madrid, 27, 4ta tarda.

El cap del Govern, en rebre avui els periodistes, ha començat dient, textualment:

Comentant els sucesos del dia, és molt de lamentar que la fantasia d'algun periodista monàrquic s'exerciti en tema tan delicat com el del suposat pensament d'una abdicació del Rei, produint-se amb això una alarma en el país i inferint, sense voler, un grau a la serenitat del monarca i a l'alt concepte que té dels seus deures envers Espanya, en l'amor de la qual no hi ha ningú que el superi.

El Rei està ben segur, puix que proves ben eloqüents rep diàriament, en totes les regions que visita, que aquest amor és correspost per la immensa majoria del poble espanyol, i constantment afirma que aquesta gran penetració del país amb el seu monarca és el títol que més estima i l'impuls decisiu en el seu ànim per al compliment dels seus múltiples i complexos deures constitucionals.

Ha manifestat després el president que el Consell de ministres pròxim se celebrerà el divendres.

No tindrà lloc el dijous perquè aquest dia ha d'anar el Govern a l'estació per acomiadar la Reina Victòria, la qual marxarà a Algeciras, on romandrà amb la seva mare, la princesa Beatriu, uns deu dies.

EN VILLANUEVA, RESTABLENT

L'ex-president del Congrés senyor Villanueva, millorai de la seva malaltia, ha pogut abandonar avui el seu domicili, sortint per primera vegada al carrer.

Aquesta tarda es proposava visitar el cap del Govern.

EL CARRIL MADRID-VALENCIA

La Junta permanent de Madrid, Cuenca i València, designada per l'Assemblea celebrada per a tractar de la reconstrucció del ferrocarril directe, ha visitat aquesta tarda al president del Consell, per a donar-li compte de les conclusions aprovades en aquella Assemblea.

El cap del Govern ha manifestat als visitants que tractant-se d'un assumpte d'interès nacional tan gran el Govern està decidit a prestar-li la major atenció, perquè urgentment pugui ésser estudiat en Consell i resolt.

VISITA

El senyor Rodríguez Carrasido ha visitat avui al president del Consell, per a donar-li les gràcies pel seu nomenament de senador vitalici.

D'ESTAT

Aquest matí han conferenciat amb el ministre d'Estat l'ambaixador de Bèlgica i els representants diplomàtics de Xile i Sèrbia.

També ha visitat al senyor Alba una comissió de representants de la indústria hullera per a parlar de l'aplicació del conveni que es va concertar entre aquells i el Govern com a conseqüència del tractat comercial amb Anglaterra.

DESPATX AMB EL REI

El Rei, després de presidir aquest matí, a l'Acadèmia de Jurisprudència, la sessió commemorativa de l'aniversari de l'Institut Nacional de Previsió, ha tingut despatx al Palau amb els ministres de Finances i Governació.

De Finances s'han signat els següents decrets:

Concedint un crèdit de 77.000 pessetes destinat al monument a Vasco Núñez de Balboa.

Concedint un altre crèdit de 1 milió 500.000 pessetes destinades al personal de plantilla del ministeri de la Guerra.

Admetent la dimissió del director general del Timbre don Regi Soler.

Nomenant per aquest càrrec a don Ulpia Díaz.

EL COMANDANT DEL «JAUME I»

Al centres oficials continuaven avui sense notícies relatives al suposat atac de bogeria de què havia estat víctima el comandant del «Jaume I», ancorat a Constantinoble.

En determinar circol es considerava que la notícia, tal vegada obedi a una confusió, recordant-se que fa algun temps sofí un atac un dels oficials de l'esmentat vapor, oficial que fou traslladat a Espanya amb les degudes precaucions.

ELS ATEMPTATS SOCIALS

El ministre de la Governació es trobava aquesta tarda molt contrariat quan ha rebut els periodistes.

Motivava aquest disgust les notícies desagradables rebudes de Barcelona, puix el governador civil, senyor Raventós, havia donat compte de la delicada situació creada per la reproducció dels atemptats de caràcter social.

La repetició d'aquests fets — ha afegit el ministre — preocupa molt el Govern, el qual es proposa concedir als fets realitzats una deguda importància.

— Es pendrà alguna mesura excepcional? — ha preguntat un periodista.

— No; no hi ha res d'això, per ara — ha contestat el ministre.

El director d'ordre públic, el qual es trobava al despatx del ministre de la Governació, ha anunciat als periodistes que aquesta nit sortirà cap a Bilbao, amb l'objecte de realitzar les oportunes diligències relacionades amb els últims atemptats socials i procedir de la policia respecte a la persecució de llurs autors.

El senyor Blanco anirà acompanyat pel comissari senyor Fenol i l'inspector senyor Vega.

Ja són allí l'inspector senyor Fernández Luna i l'agent senyor Lagaz.

XENIUS, OIRVISTA?

Madrid, 27, 5ta tarda.

«El Debate», en la seva secció de «Mentidero electoral», dona la següent notícia:

«Cal registrar una alta important en el ciervisme, alta de qualitat, perquè es tracta de l'escriptor filòsof Eugeni d'Ors (Xenius).»

Ja té «Azorin» el seu pendant.

El senyor d'Ors ha parlat ja amb el senyor Clerva, i aquest, com és lògic, accepta encisat son oferiment, però, políticament, comprèn la necessitat de preparar l'evolució de Xenius i li encarregarà que abans de

fer pública confessió de ciervisme, iniciés el seu canvi en articles en algun periòdic madrileny afecte a la ideologia del partit en el qual incollega.

Així s'acorda i aviat veuram la prestigiosa firma en un important col·lega.

Que per què va aquesta notícia al «Mentidero electoral»? No per això de «mentidero», sinó per allò d'electoral, ja que cal afegir que Eugeni d'Ors portarà al Congrés una acta murciana.

LA «GACETA»

La «Gaceta» publica: L'alt ordre del ministeri de la Guerra, designant a don Enric Usquiano i Leonard, comandant d'Estat Major, i a don César Saenz de Santa Maria de los Ríos, capità d'infanteria, perquè formin part de la delegació que trameta Espanya a Romania, amb motiu de la coronació dels reis de la dita nació.

Una altra conferint una comissió del servei al comandant d'Estat Major don Enric Usquiano i Leonard, una vegada acabada la que ha d'exercir a Romania, acompanyant a S. A. l'infant don Alfons d'Orleans, cap a Bulgària, Grècia, Turquia i diferents llocs de l'Àsia Menor.

Real ordre d'Instrucció Pública als instituts generals i tècnics als preceptes compresos en la real ordre de 5 de maig d'1915, que regula la distribució dels drets que cobren les secretaries de les Universitats.

D'Estat.—Anunciant que el «Monitor Belga» ha publicat alguns decrets prohibint, provisionalment, l'exportació dels articles que s'indiquen.

De Governació.—Circular als governadors civils perquè prenia consulta als oficials de tercera classe, dependents d'aquest ministeri, tretant relació a aquesta sots-secretaria dels que designin ocupar una plaça d'oficial trecant dotada amb l'haver anual de 300 pessetes de sou i 6.000 de sobre sou, vacant al cos tècnic administratiu de les Colònies.

DE GOVERNACIÓ

El ministre de la Governació ha tret importància a la visita que avui passada li va fer el senyor Alcalá Zamora.

Tretant assumptes electorals, i no tingué més transcendència que les ja celebrades en altres ocasions amb el senyor Alvarez i altres polítics.

Ha negat el ministre que estigués acordat el nomenament de nou governador de Biscaia. Abans ha de parlar amb el president.

SIGNATURA DE GRÀCIA I JUSTICIA

Han estat signats els següents Decrets de Gràcia i Justícia:

Nomenant fiscal de Guadalajara a don Enric Hernández.

Idem de Palència a don Romuald Sancho.

Idem de Cadix a don Carles Acuarón.

Idem magistrat de Saragossa, a don Antoni Ortega.

EN BUGALLAL AL PALAU

El comte de Bugallal ha complimentat aquest matí el Rei.

A la sortida del regl alcaixer ha dit als periodistes que no havia anat al Palau abans per haver estat malalt.

Aquesta visita és de pura cortesia, puix és costum que en suspensió de les sessions de Cortis els presidents de ambdues Cambres ofereixin llurs respectes al sobirà.

EL GENERAL NAVARRO

Avui ha tornat a declarar en el Suprem de Guerra i Marina, davant del general Ayala, el general Navarro.

La declaració ha durat tres hores.

REEDUCACIÓ D'INVALIDS

Pel ministeri de la Guerra s'ha remès al comandant de Sanitat Militar, afecte al cos d'invalids, 21.000 pessetes, sobrants de la subscripció al soldat madrileny al Marroc.

Aquesta quantitat es destinarà a la secció de reeducació dels invalids per al treball.

GENERAL ARGENTI

El general argentin don Carles Martín Fernández, acompanyat del ministre de la Guerra, el sots-secretari, general Barrera, i el segon cap de

l'Estat Major Central, general Agar, estigué a l'Escola Superior de Guerra. Fou rebut pel director de l'Escola i el professorat.

Els visitants recorregueren tots els departaments de l'edifici i després se serví un «lunch», pronunciant-se discursos d'afecte i mútua amistat entre Espanya i la República Argentina.

A PLENARI

Ha estat elevada a plenari la causa instruída amb motiu del corral a Tizza.

DETENCIÓ

Durant la representació del Circ Americà fou detingut un passadger per la policia Antoni Doctor, autor de la mort d'un perruquer de senyors a Màlaga.

Al detingut li foren ocupades algunes de les jotes que robà a la seva víctima.

FOC

A l'asil de la Mercè, situat a la Guindalera, s'ha declarat un incendi, que en els primers moments causà gran alarma entre religiosos i anelles.

El sinistre fou ràpidament sufocat pel servei d'incendis.

Les pèrdues són de poca consideració.

IMPORTANT SOSTRACCIÓ

Una casa de banca establerta a Madrid imposa el dia 20 de maig de 1921 a la central de Correus quatre certificats consignats a la central de la dita entitat bancària a Nova York.

Els plects contienien 45.100 dòlars, quantitat que estava assegurada per una companyia contra riscos domiciliada a Liverpool. Amb la dita quantitat n'hi anava una altra de 50.000 dòlars que no havia estat assegurada.

Els plects arribaren a Nova York sense el més petit senyal d'haver estat oberts, però en el seu interior no hi havia la quantitat de referència i la casa de banca presentà la corresponent denúncia.

La policia de Madrid començà a realitzar gestions, a les quals contribuïa un representant de la casa asseguradora, que han donat per resultat la detenció de dos individus els noms i altres circumstàncies dels quals s'ignoren per la reserva amb què aquest assumpte es porta en els centres oficials.

Sols se sap que es tracta de dos funcionaris de l'Estat que d'algun temps ençà viuen amb gran ostentació, que contrasta amb el modest sou que cobren.

Manca per detenir un tercer individu que es resisteix a sortir del seu domicili, mentre no li presentin un manament judicial, que segurament haurà estat donat aquesta matí pel jutge que entén en aquest assumpte.

LES SALINES DE TORREVIEJA

En el mes de gener propassat, com es recorda, es donà compte de l'informe de la Junta que presidí el concurs per a arrendar les salines de Torrevieja, que era desfavorable per a l'adjudicació a l'únic concursant que presentà plects.

El ministre de Finances considerà precis l'informe del gè del Consell d'Estat.

Aquest ha formulat ja el seu dictamen, que és d'absoluta conformitat amb l'opinió sostinguda per l'expressada Junta.

Ni per l'alt cos consultat ni per la Junta del Ministeri de Finances, cap fer l'adjudicació a una societat que no existís més que en el propòsit d'alguns, el que no és suficient per a crear una entitat jurídica nova, de drets i obligacions.

Tampoc, segons els dictàmens, es pot atorgar l'arrendament a la persona individual que hi va concorrer, perquè ni té ni pot tenir la representació legal de la denominada societat.

EL QUE DIU EL DIRECTOR DE CORREUS

«El Liberal» publica un interviu amb el director general de Correus, senyor Pérez Crespo.

Aquest senyor assegura que reingressaran en el Cos tots els funcionaris els expedients dels quals es resolguin favorablement o se sobreseixin i prestatan servei tan aviat com hi hagi crèdits.

Diu que està preparant l'organització del cos per a acabar amb la inte-

finat en què actualment es troben els funcionaris i quedin els serveis a la normalitat.

Es proposa crear amb tota urgència la inspecció general la qual estarà integrada per funcionaris de Correus.

El senyor Pérez Crespo es mostra optimista respecte a l'esdevenidor del Cos de Correus.

EL CARRIL DIRECTE DE VALENCIA

Aquest matí ha visitat el ministre de Foment una comissió de ferrocarrils, acompanyada per don Melquíades Álvarez, fent travessa al senyor Gaset d'una instància, en la qual es demana millores i ascensos en llurs plantilles.

El ministre, comentant amb els periodistes les conclusions aprovades en l'assemblea celebrada el propassat diumenge al Teatre Espanyol, sollicitant la construcció del ferrocarril directe a València, diu que s'haurà de pensar molt detingudament, i afegeix: Per la meua part, si es pot fer es farà.

CONDECORACIO

Li ha estat concedida la Gran Creu de cavaller d'Alfons XII, al mestre don Francisco Alonso, autor de la partitura «Las Conasillas».

LA CAMBRA DE LA INDUSTRIA

Madrid, 27, 8'30 nit
La Cambra Oficial d'Indústria de la província de Madrid, celebrà sessió sota la presidència de don Antoni García Vallejo.

La Cambra aprovà l'informe que eleva al ministre de Foment demanant-li que no s'apliquin els preceptes del R. D. de 13 de novembre de 1922 pels quals es modifica el reglament provisional de policia miniera fomentant-se en què s'augmenta la estera d'intromissió de la burocràcia en el lliure exercici de les indústries. Declara la dita intromissió monopoli d'un cos facultatiu determinat i llença sobre la industria les despeses que els nous serveis determinen, introduint-se així un augment en els costos de producció, ja tan elevats.

També s'aprovà l'escrit dirigit al ministre de Finances perquè s'estengui a les companyies de producció i distribució de gas i electricitat, els beneficis que el R. D. de 22 de novembre de 1922 concedeix a altres empreses.

Previ sorteig dels obrers proposats per diverses entitats, tots mereixedors del premi ofert per la Caixa Postal d'Estalvis amb motiu del III Certamen nacional, la companyia proposa l'obrer de la Reial Companyia Asturiana, de Mines, Isidre Calvo Fernández, que presta servei a la dita Reial Companyia de l'any 1879 ençà.

Sessanta el ple de les gestions realitzades per la Cambra en unió de les altres que constitueixen el Consell Superior prop del ministre de Finances per aconseguir una modificació radical de la inspecció d'unitats en què es refereix a l'actuació dels inspectors i sobre llur participació en les multes.

També acordà la Cambra per unanimitat emprendre una campanya molt

activa i una gestió perseverant prop del dit ministre perquè es minvin en la proporció que exigeix la realitat econòmica d'Espanya, les despeses del pressupost nacional amb motiu de la formació del nou pressupost o pròrroga del vigent.

Sobre el projectat ferrocarril Madrid-València, la Cambra concreta la seva opinió en els següents termes:

«Ha estat sempre, i ho és ara, partidària decidida d'aquest Ferrocarril de tan incalculables beneficis per a l'economia nacional, corresponent al Govern determinar quin projecte és el millor i determinar també les garanties que es consideren necessàries perquè aquesta gran obra es realitzi amb la urgència que requereix.»

La Cambra s'ocupa després de la situació en què es troba la discussió per l'Institut de Reformes Socials, del projecte de contracte de treball.

AL CONSELL D'ESTAT

Madrid, 27, 9'15 nit
A dos quarts de dotze del matí, s'ha personat avui al Consell d'Estat el senyor Villanueva, per a despatxar els assumptes que tenia pendents amb motiu de la malaltia que ha sofert, i de la qual es troba completament resolt.

Tots els consellers i l'alt personal de la casa han saludat afectuosament el senyor Villanueva, felicitant-lo per la seva millora.

El senyor Villanueva presidirà la Comissió permanent del Consell d'Estat el propiament divendres, i és quasi segur que es citi el ple per al dissabte, dia 3 de març.

TORERO ENGANXAT

Segons participen de Lima, durant la cursa celebrada a benefici del mator de braus, Ignasi Sánchez Mejías, el torero sevillà sofri una banyada greu a l'angonal.

Segons participen de Lima, durant la cursa celebrada a benefici del mator de braus, Ignasi Sánchez Mejías, el torero sevillà sofri una banyada greu a l'angonal.

Segons participen de Lima, durant la cursa celebrada a benefici del mator de braus, Ignasi Sánchez Mejías, el torero sevillà sofri una banyada greu a l'angonal.

Segons participen de Lima, durant la cursa celebrada a benefici del mator de braus, Ignasi Sánchez Mejías, el torero sevillà sofri una banyada greu a l'angonal.

CONCLUSIONS

Aquest matí ha estat al ministeri de Finances la Mesa que presidí el miting celebrat el diumenge al Te-

tre Espanyol per a remetre al ministre les conclusions aprovades en l'esmentat acte.

REVISIO DE LES CAUSES PEL DE-SASTRE

Es va a procedir a la revisió de les causes instruídes a Melilla amb motiu dels successos de juliol de 1921, amb el fi que puguin prestar declaració alguns testimonis que per estar al captiveri no ho pogueren fer en son degut temps.

LA QUESIO DELS «FOROS»

Moltes entitats gallegues estan acudint a la informació oberta pel ministeri de Gràcia i Justícia sobre la qüestió dels «foros».

Entre elles figuren les de Pontevedra que diuen que els «foros» han beneficiat a Galicia, fracccionant la propietat.

Diuen que els que impugnen els «foros» són incapaces i que els guien fins polítics.

Elogien la pedampció torpessa de les rendes forals, però sense distinció, puix no cal diferenciar les procedents de senyoriu de les eclesiàstiques.

SOBRESSEIMENT

Madrid, 27, 10'30 nit
Als centres militars s'assegurava avui que l'autoritat judicial ha dictat aut de sobresseiment en les causes que contra el general Sanjurjo i el capità don Lluís Berenguer s'havien instruit a querella del coronel d'infanteria don Josep Riquelme.

Com es recordarà, pocs mesos abans d'ésser substituït en el seu càrrec d'Alt Comissari al Marroc el general don Dámas Berenguer, circula pel Congrés una carta ofensiva que es deia signada pel germà del Comissari Superior, i al mateix temps el general Sanjurjo sembla que formulà alguns judicis sobre el coronel Riquelme. Aquest es querella oportunament per injúria i calúnnia, i ara l'autoritat judicial ha sobresseït per no resultar provats suficientment els fets.

EL PROFESSOR EINSTEIN A MADRID

Demà passat, dijous, s'anuncia l'arribada a Madrid del célebre professor Einstein per a donar a la Universitat Central, conferències sobre la «Teoria de la relativitat».

El diumenge, a la tarda, celebrarà la Reial Acadèmia de Ciències, sessió extraordinària per a remetre a l'il·lustre hoste el títol de membre corresponent.

Serà presentat per l'Acadèmia i catedratic de la Central don Blai Cabreró, i l'entrada serà per invitació rigorosa.

El Col·legi de doctors de Madrid s'ocuparà en la reunió que haurà de celebrar demà, a la tarda, de preparar un acte d'homenatge al savi doctor Einstein durant la seva estada a Madrid.

Autoritzeu les notes de les quals ens preguen la publicació, amb un segell o una firma que ens sigui coneguda.

De Societat

Ha desllurats amb tota felicitat un robust nen la distingida esposa del nostre bon amic en Joan Llonch i Racudé.

Mare i fill estan en bon estat.

Ha aparegut en aquesta ciutat una atractiva revista titulada «Gran Mundo», de la qual és director el conegut cronista de salons N'Apolloni «Ardias». Hi hem assabornit interessants articles referents a la vida de societat, suscrits per valuosos plomes, col·laborant-hi la majoria dels cronistes de salons dels diaris de la capital.

Serà una revista que tindrà, sens dubte, especial acceptació entre la nostra «gente bien».

Diumenge, al Teatre Liceu, tingué lloc el segon concert de l'eminent pianista Emil Sauer.

La concurrència fou selecta i molt nombrosa, major que la del primer concert, fins a l'extrem d'haver-se despatxat totes les localitats de platea i tercer pis. Sauer fou constantment aclamat.

Esperem que el pròxim concert resultarà tan interessant i concorregut com els celebrats.

A la casa Pallarols, del Passeig de Gràcia, es troben exposades les nines artístiques que es rifaran en la tombola que, en obsequi de Cultura Musical Popular i organitzada per gentils senyores, tindrà lloc des del primer de març, a la tarda, al Photo-estudi Arelas (al costat de l'Hotel Ritz).

La dita tombola ha estat organitzada, com ja dèiem en altra edició, com a penyor per la bella tasca portada a cap per Cultura Musical Popular, en els 14 anys que ve actuant.

Les nines han estat donades per les senyores i senyoretes: Muiradch de Vidal Guàrdiola, Pilar Montolio, Atocha Ossorio i Gallardo, Roser S. de Milà, Bernet de Mercè, Miquel Abril, marquesa de Cabanes, Bernet de Garriga, M. Gali, Garriga Nogués, Teresa Merida vidua de Monset, Maria Vidal de Casanovas, Salvadora Guàrdiola de Vidal, Matilde Freixas de Guàrdiola, Lluïsa Denis de Rusinof, Mercè Gari vidua de Comblada, senyoretes de Cuadras, Angela Orriols vidua de Pi, Emilia Soler i Murillo, Pilar Jover de Blanco, Pilar de Arana de Gari, Mercè Merida de Lobergos, Narcisca Freixas, Maneleta Aguilera, Emilia Massó, senyora Anglada, M. Serra, Reyes Anglada, Núria Tarrella, M. Riu, Casa Forest, Casa Comas, M. Serra, M. J. Junoy, A. Godó, A. Padrosa, C. Sánchez, Llibre i Serra, M. Torres, Ribes Seba, Maria Santasusana, Anita Guttiart, Maria Danilans, Roten, Gabriel Guàrdiola, Victòria Gassol, Carme Uriach, Angela Palau de Rafols, Isabel Mayner de Vilella, Bertila Rosés de Isomat, Anna Simó Ubach, Vicens Bosch,

Casa Bosch i Companyia, Paquita Bosch, senyora Cuyas, senyora Escayola, Casals, Mercè i Anna Regoil, Maria Papiere, Antonieta de Elguetas, Teresa Cortés, Maria de Carulla, Concepció Bous, Maria Vilaseca, Pilar de Carulla, Soledat de Prat, Pilar de Prat, S. Espona, M. Figueras, R. Fontanals, P. Armet, senyoreta Clapès, Lola Amat, Arche Comanais, vidua de Monforte, Carcerie, vidua Plol, Casals, Delmau, Monpou, Planella, Adela Abel de Prat, Folley, Casa Guillem i Llibre, Casa Segura, Sánchez de García Tuñon, Castells, Adria Ripoll, López Laraga, Elnilo, Vilaregut, Polyans Català, Delgado, Elías de Molins, Paquita Pon, Aman-de Gómez vidua de Balfà, Frederic Santasuna, Lluís Santasuna, Maria Santasuna, Camil Núria Rusinof.

Dilluns a la Basílica de Uostia Senyora de la Mercè, se celebraren les noces de la senyoreta Titina de Loresecha i de Lluís Radó, filla dels marquesos de Hijosa d'Alaya, amb el jove oficial d'aviació, Josep Maria de Ibarra i de Montés.

Signaren l'acte matrimonial, per part de la núvia, En Lluís Ferrer i Vidal, En Pere Garcías i el comte de la Vega del Ren, representat per En Manuel de Loresecha, i per part del nuvi, En Jacint Maristany, En Joaquín de Villalonga i el marqués de Palmer, representat per En Guillem de Dezcallar.

Beneficià la unió el reverend doctor Gironès, rector de Campins.

La lluita comitiva que assistí a la boda, fou obsequiada amb un dinar a casa el pare de la núvia.

La novella parella sortí cap a Campins, per a passar la luna de mel, des d'on sortiran cap a l'estranger. Li desitgem moltes felicitats.

Surt cap a Saragossa i Madrid, per a després embarcar a Lisboa cap a Buenos Aires, la senyora Carme Aznar de Bus, molt agrada de les atencions que ha rebut en aquesta ciutat.

L'Associació de Música de Cámara de Barcelona anuncia els X i XI concerts per els proxims dies 2 i 30 de març.

En el primer hi pendran part el violinista Josep Saigeti i el pianista Josep Pembaur i en el segon el Quartet de Budapest.

Seràn dues sessions força interessants, les quals han interessat vivament als socis.

FIVE

EMULSIÓ NADAL

ESCROFULES
RAQUITISME
ANEMIA, TOS
DEBILITAT, etc.

Establir per
esser la única
que conté 80%
OLI DE BACA-
LLA. Hipofos-
fita Clorur de
Fats.

Folleto de LA VEU DE CATALUNYA

95 28 FEBRER 1923

LA FEBRE D'OR

Novel·la de costums del nostre temps

PER

Narcís Oller

(Reservats tots els drets)

SEGONA PART

L'ESTIMBADA

de la fredor amb què la mamà rebia les generoses invitacions de son marit.

—Dones fem una altra cosa—insinuà encara aquest, ple de bones intencions.—Fem una altra cosa... Confiem el nen a la Pauleta, que se'n va a passar l'estiu a Vilanú amb els Rodons, i vosaltres veniu amb mi. Amb la Pauleta, la Roseta i un criat, em sembla que el pots deixar ben bé.

—Ves-te'n a passeig!—saltà la Catarina, desentonadament i abandonant ja en sec la sala on tenien la conversa.

En Foix es quedà de pedra durant un moment; però ben prompte, en-

cés d'ira i d'amargura per tanta ingratitude, botà a la vegada de la cadira i cridà foragitat!

—Aneu-hi, vosaltres, desagraïdes! —Papa, per Déu; jo no hi tinc cap culpa!—respongué la noia amb veu enrogallada.

—Però son pare ni tombà el cap; rebatí la porta i seguí son camí cap a l'escriptori, deixant la noia plorant de debò.

Mitja hora després, quan encara En Foix estava pensant amb dolor en el desaire rebut d'aquelles «desmenjades i fastigoses que tan malament li pagaven la bona voluntat», En Quim obrí cautelosament la màneta de la pletre, amb una ofiositat i franquesa democràtica que es permetia molt sovint avançar fins al costat de son amo, per a anunciar-li, molt baixet i amb un uller tot garneu, una senyoreta molt bona moça i de molt desparpajo i molt brilló, que el demanava.

—Que entri—féu En Foix, desitjant-se la barba descompassadament i encara tot encaparrat i nerviós.

—Hi ha permís?—preguntà una veu atiplada, quan el banquer abandonava ja la cadira de braços per a rebre la senyoreta.

—Ah! Es vostè Mimi?... Ben vinguda, ben vinguda—féu endolcint la veu tant com podia, mentre indicava a la recent vinguda un lloc al divan, tot obsequiós.

La Mimi, que no havia parlat amb En Foix sinó una nit al Café Suís, on soparen plegats amb En Puigventós, venia molt enflocada i astutament manyosa, amb les ungles amagades sota els guants. Perfecta-

ment instruída de la fortuna, geni, prendes i defectes personals d'aquell home, no desconfiava de l'èxit de les pretensions que la duïen. Cansada d'En Puigventós que, escurat de butxaca i endeutat fins a la nou del coll, no podia ja satisfer-li les rauxes i es traslladava a Madrid en busca de nous gaps que fer als madrilenys o d'un lloc que mal faltà als plaques en les nòmies de l'Administració espanyola, havia exigí de son amant, ans de marxar, un pagur de tres cents duros amb que sostenir-se, mentre feia un nou senyor. En Puigventós s'havia rigut de l'ocurrència per lo xistosa, i llança al mercat de la vergonya una fitxa més, per a no desgustar la Mimi; ben tranquil del mal que aquesta dona pogués fer amb aquella arma que, en tot cas, podria ferir a tothom menys a ell mateix.

—Contra qui apuntes?—només preguntà per curiositat i mort de riure, acabant de reargolar la rubrica.

—Contra aquell senyor que ens pagà el sopar al Suís, —digué ella somrient.

—Ah! Contra En Gil Foix?—exclamà ell, esclafant una gran rialla.

—Quin nas que tens! Noia vas bé. Aquí ho tens, i bona sort. No crec que falli.

Lavors, la Mimi explicà a son ex-la idea que tenia d'En Foix: «un xaval de cinquanta anys en tota l'extensió de la paraula». Només que amb lo que li rigueren les orelles, els ulls i peus que li féu durant aquell sopar, l'havia conegut de sobres.

—Dones, digui, digui, Mimi, a què dec una visita tan agradable? Si la duu alguna cosa reservada, tancaré

la porta—afegeí En Foix, ja un xic distret de sos maldecaps i un bon altre xic desfogat d'aconsellar el despit amb una aventura amorosa.

—Com vostè vulgui—féu ella, fingint amb coqueteria escrupolosa d'honestat que, no obstant, sacrificaria si aquell senyor s'hi empenyava.

—Que sí?...
—Que no?...
—Que no?...
—Com vulgui.

—Dones, deix'm tancar. Sempre parlarem amb més llibertat.

L'home tancà, bategant-li el cor; ella es mossegà el llavi, i estremeint-se amb les mans enguanyades al nus del capell que dura llacat sota l'orella, tombà aquella cara enfarinada i pintada, per a recobrar, mentrestant, la sèrietat.

—Em permet seure al costat seu?

—preguntà, encara tímida, el bon banquer.

—Senyor Foix, vostè és a casa seva—respongué ella amb una rialleta compaent i aixafant-se l'estufament del vestit per a fer-hi encara més lloc.

—Dones, vostè dirà—exclamà ell, repant-se al divan, on ella es mantenia molt formalment, per a millor amagar la rojer que li afluvia a galtes i orelles a delatar-lo i recolzant les dues mans al seient per la nosa estranya que li feien els braços.

Lavors, l'exbolera c'nengà demanant-li mil perdons per la llibertat que s'empenyia; però no coneixia cap més banquer...

—Alto, estimada Mimi, alto!—saltà ell, cobrant valor.—Jo sé alguna història de vostè i l'amic Llassada.

Ella esclatà una rialla sonora, se li encarrà encara rient, sacudí una espatlla amb menyspreu, i mirant-lo fit a fit i allargant el braç dret amb el vano a mig obrir, quasi a treure a fre dels llavis de son interlocutor, exclamà, enfosquint la veu i amb accent de paròdia:

—Corruuons un velo sobre el pasado, D'En Llassada ja no se'n parla; estem renyits. El fu.

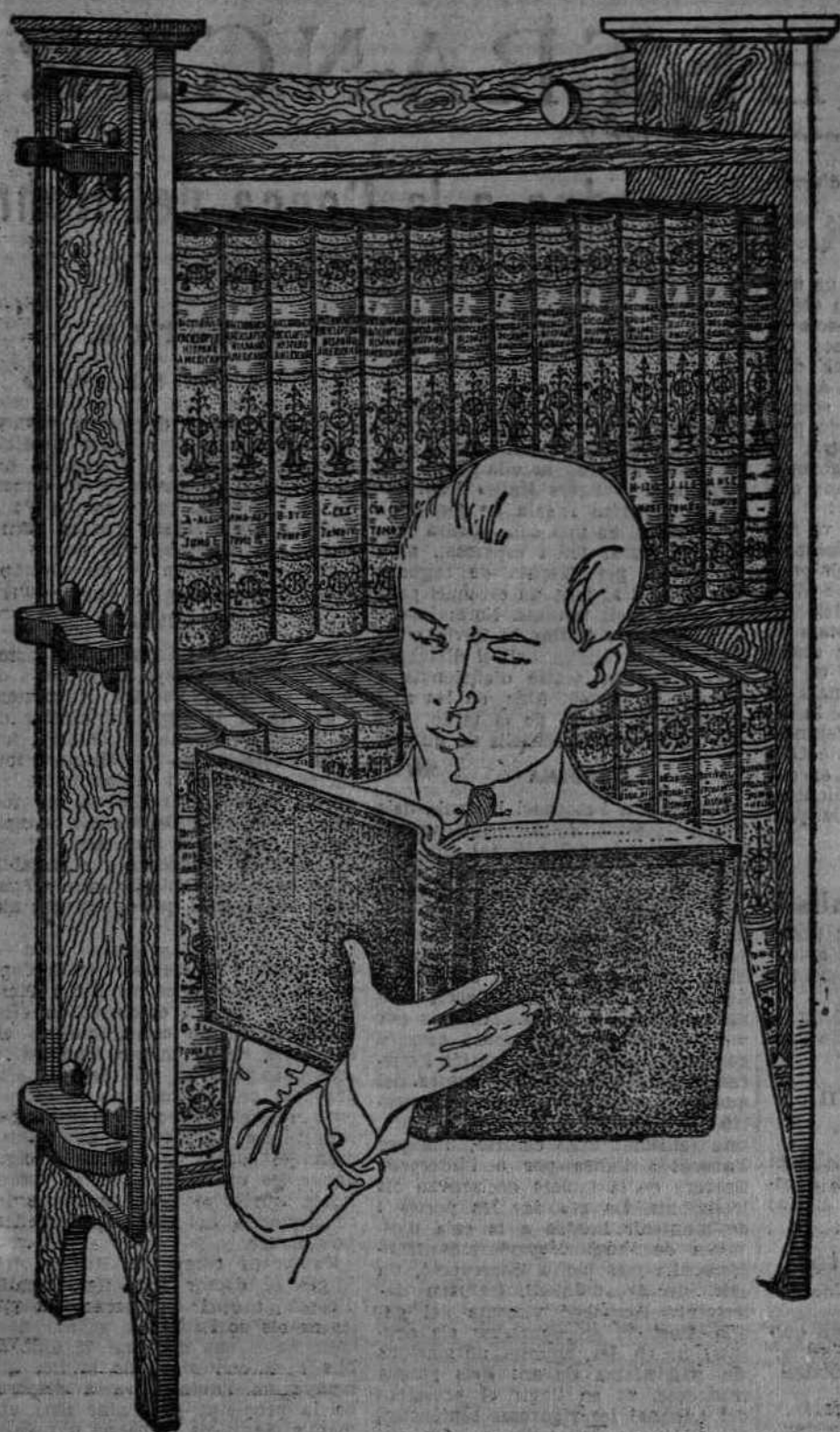
En Foix allargassà encara més les cames, celebrà mort de riure el cinisme d'aquella dona i, amb una upada involuntària, se li apoderà del vano per a ensumar-lo amb fruicció.

Ella, fent cas omís de l'acció, continuà:

—Perdut En Llassada, no he conegut sinó un parell de papiols, molt bons xicots, és cert; però amb tan pocs diners, que m'han arruïnat a mi. No em queden més que aquestes tres cents duros, mentre trobo col·locació, i per aquests vint, senyor Foix, vegi: és un pagur d'En Puigventós, que podrà al trenia del corrent: me'l vol descomptar?

El banquer entretingué el document entre sos dits, com si realment el mirés, i després de rumiar i lluitar un xic amb si mateix, amb veu fosca i l'expressió abatuda de qui acaba de vèncer un obstacle, declarà que no hi tenia dificultat.

—Però... però...—afegeí tot d'unà, encara seguint el curs dels seus pensaments que l'assaltaven sense parar—escoti: no fóra millor una altra cosa?... Deixem-nos de comèdies, Mimi, jo sóc franc. Clat!

Amb una col·lecció del «Diccionario Enciclopédico» es té a mà tot el món i tot el que el món sap; una visió exacta de tots els països, llur estat actual i llur història; les vides dels homes eminents de qualsevol època; un compendi de totes les ciències; un manual de literatura, de les Arts i de les Indústries; un «vademécum», de Dret, Medicina, Enginyeria, Comerç, Finances, Filosofia, Religió, i, finalment, el Diccionari més complet de la llengua espanyola.

Els 28 elegants volums es remetràn mitjançant el primer pagament de Ptes.

25

La dada que se cerca i la cultura general

El benefici d'una consulta al «Diccionario Enciclopédico» no es redueix a la satisfacció experimentada pel curios que adquireix així una dada exacta referent a un assumpte sobre el qual, sense aquest recurs, hauria continuat ignorant, insegur o positivament equivocat. L'adquisició d'un fet nou us porta també un ulterior avantatge. L'home ben informat gaudeix d'una superioritat que tots reconeixen, no solament a causa del nombre de fets que pugui presentar, sinó també perquè el posseir la informació li dona horitzons més amples, mentre que la seva adquisició ha exercitat el seu cervell.

Així, el que consulti al «Diccionario» continuarà educant-se: mateix amb cada nova informació que trobi en les seves pàgines i la diferència entre la persona ben informada d'aquesta manera i les altres que no usen aquests mitjans d'augmentar llur fons de coneixements, serà tan notable com la que existeix entre el que no ha abandonat mai el seu poble i l'altre que ha recorregut el món i vist això i allò.

Una aspiració digna

Mantenir viva la seva curiositat, conrear, en comptes de deixar que s'esgoti, el seu interès en tot el que es fa i pensa en el món, és una aspiració digna dels nostres majors esforços. Una persona pot perdre impunement totes les coses amb tal que pugui dir encara: «No he perdut ni el meu desig, ni la meua capacitat d'aprendre». Per a qui desitgi seguir educant-se ell mateix i conservar viu el seu interès i atent el seu esperit, no hi ha millor company que el «Diccionario Enciclopédico».

L'hàbit d'usar el «Diccionario» s'adquireix fàcilment, i a ningú serà difícil fer-se ara amb la gran obra. Mentre quedin exemplars de la nostra nova tirada, podrà adquirir-se el llibre a preu mòdic, pagador en terminis mensuals de 25 pessetes.

Els que desitgin apreciar per ells mateixos l'excel·lència del llibre com a mitjà d'instrucció no han de demanar sinó l'opuscle, en el qual s'ofereixen mostres detallades dels articles del «Diccionario», amb facsimils dels seus gravats, mapes i làmines. Va acompanyat també d'un butlletí que demostra exactament amb quina facilitat es pot ara adquirir.

Ens honorarà molt la visita a la nostra

Exposició: Ronda Universitat, 6
dels qui desitgin examinar la nova tirada de la clàssica obra.

WALTER JACKSON, Editor
Ronda de la Universitat, 6 - Barcelona - Apartat 902

Serviu-vos trametre'm el fullet del «Diccionario Enciclopédico», amb el butlletí en el qual s'especifiquen els preus especials i les condicions dels terminis mensuals.

Nom:
Direcció:

LA INSTRUCCIÓ BÉ VAL EL QUE COSTA

La cultura ha estat en tot temps cosa molt considerada, per a ornament d'uns quants privilegiats. En canvi, ningú s'ha donat compte fins als nostres dies que un esperit ben conreat és una adquisició eminentment pràctica, sigui qualsevulla la direcció en què hagi d'aplicar-se: que, dediqui's al que es dediqui, l'home ho farà millor si ha exercitat la seva ment en els estudis. La cultura no sols és cosa molt respectable per ella mateixa, sinó que val ben bé el que costa, i així, tots els governs del món competeixen a preparar per a llurs pobles els mitjans més eficaços de fomentar la instrucció.

Quàn acabem d'estudiar?

Hi ha gent per a la qual la paraula «instrucció» vol dir lliçons apreses a l'escola, la preparació que acaba amb la infantesa. Però la veritat és que l'educació de l'home no hauria d'acabar mai, i que tota persona intel·ligent hauria de témer, més que la mort, el moment en què s'esgotés la seva capacitat d'aprendre. El següent passatge, pres de l'informe d'un dels Comitès que els governs dels països en guerra convocaren a penes acabada aquesta, demostra ben bé fins a quin punt

es dona compte tot el món de la certesa d'aquesta veritat. Diu així:

«Que l'educació dels adults no es pot considerar com un luxe per a les poques persones excepcionals esporàdicament, ni com una cosa que importa sols per a un curt període, al principi de la vida adulta, sinó que l'educació dels adults és una necessitat purament nacional, un aspecte inseparable de la ciutadania, i, per tant, hauria d'ésser universal i durar tota la vida.»

Un consell pràctic

Perfectament. Però, com portar a la pràctica tot això? Es podria, almenys, llegir, procurar-vos llibres que us incitin a l'estudi, llibres als quals puguem acudir en demanda d'informació quan la vostra cultura us falli. Cap cosa millor a aquest propòsit que proveir-vos de l'arsenal de coneixements contingut en el «Diccionario Enciclopédico».

La persona que adquireixi el costum d'acudir al «Diccionario» amb totes les preguntes que se li ocorrin, en lloc de deixar-les sense resposta, ja fa molt per a mantenir la seva cultura al nivell desitjat.

NOTICIES DE L'ESTRANGER

El desarmament i la Societat de les Nacions

La tasca que la Societat de les Nacions està realitzant en les qüestions relatives al desarmament emana de l'article vuitè del Pacte, el text del qual és el següent:

«Els membres de la Societat reconeixen que el manteniment de la pau exigeix la reducció dels armaments nacionals al mínim compatible amb la seguretat nacional i l'execució de les obligacions internacionals imposades per una acció comuna.»

«El Consell, tenint en compte la situació geogràfica i les condicions especials de cada Estat, prepara els plans d'aquesta reducció, a fi de sotmetre'ls a l'examen i a la decisió dels diversos governs.»

«Aquests plans han d'ésser objecte d'un nou examen, i, si cal, d'una revisió cada deu anys, pel cap més baix.»

«Després que els hagin adoptat els diversos governs, aquests no poden rebassar el límit dels armaments així fixat sense el consentiment previ del Consell.»

«Considerant que la fabricació privada de municions i material de guerra presenta greus objeccions, els membres de la Societat encarreguen al Consell de recomanar les mesures més adequades per a evitar els perillous efectes del sistema, si bé sempre tenint en compte les necessitats legítimes d'aquells membres de la Societat que no es troben en condicions de fabricar les municions i el material de guerra indispensable per a la seva seguretat.»

«Els membres de la Societat es comprometen a canviar entre si, de la manera més franca i completa possible, tota classe d'informes relatius a l'escala de llurs armaments, a llurs programes militars i navals, i a la situació en què es trobin aquelles de llurs indústries que són susceptibles d'ésser utilitzades en la guerra.»

Dins la Societat són dues les Comissions que estudien els assumptes referents al desarmament. Una d'elles, anomenada «Comissió permanent consultiva per a les qüestions militars, navals i aèries», fou creada en virtut de l'article 9 del Pacte, i està formada per un tècnic militar, un de naval i un altre d'aeri de cada un dels països que formen part, com a membres, del Consell. En el moment actual, per consegüent, aquesta Comissió consta de 30 oficials, els quals representen els següents països: Bèlgica, Brasil, Espanya, França, Gran Bretanya, Itàlia, Japó, Xina, Suècia i Uruguai.

L'altra Comissió, anomenada «Comissió temporal mixta», està encarregada d'estudiar les qüestions relatives al desarmament no des d'un punt de vista estrictament tècnicomilitar, com la permanent consultiva, sinó des d'un punt de vista més general. Consta de 14 membres civils anomenats pels Consells de la Societat de les Nacions, 6 perita designats per la Comissió permanent consultiva per a les qüestions militars, navals i aèries, 3 tècnics designats per la Comissió econòmica, altres 3 nomenats per la Comissió financera, 3 delegats obrers designats pel grup obrer del Consell d'Administració de l'Oficina Internacional del Treball, i 3 representants del grup patronal de la mateixa institució, designats pel Consell de la Societat de les Nacions. La Comissió està presidida pel senyor Viviani.

Els treballs d'aquestes dues Comissions poden dividir-se en tres grans categories:

1.º Un treball estadístic destinat a formar com si diguéssim l'inventari de la situació militar de cada país. Aquesta tasca comprèn, per una part, l'estudi detallat dels armaments en temps de pau — terrestres, navals i aèris — és a dir, els efectius i el material que constitueixen les forces de mar, de terra i de l'aire, dels països membres de la Societat, i, per altra part, l'anàlisi dels pressupostos de cada nació, a fi d'establir, en la forma més comparable possible, les càrregues de caràcter militar que pesen damunt de cada Estat.

2.º L'estudi de certs problemes estretament relacionats amb la qüestió dels armaments i la guerra, però que no poden considerar-se, estrictament parlant, com a problemes inherents a la reducció de les institucions armades.

Cal incloure en aquest grup la important qüestió de la «fabricació privada d'armes», al qual el Pacte es refereix en el paràgraf penúltim de l'article més amunt indicat, així com el problema, no menys greu, referent a la inspecció del tràfic internacional d'armes, la llibertat del qual, actualment quasi il·limitada, presenta tan perjudicials conseqüències. En aquest terreny els treballs de les dues Comissions de la Societat s'han encaminat, fins ara, a obtenir la ratificació del Conveni anomenat de St. Germain, el qual fou signat en 1919 per tots els Estats signataris del Tractat de Versalles, i que estableix la inspecció del tràfic internacional d'armes per mitjà d'un organisme col·locat sota els auspicis de la Societat de les Nacions. Com que els Estats Units s'han negat a ratificar aquest Conveni, no ha estat possible aconseguir l'objectiu perseguit per les Comissions i el Consell de la Societat de les Nacions, car la majoria si no totes les nacions d'una certa importància industrial, han manifestat trobar-se disposades a ratificar-lo, a condició que el Conveni resulti universal en la pràctica, és a dir, amb tal que sigui ratificat per tots els Estats signataris. I aquesta actitud es comprèn perfectament, car una ratificació del Conveni per certs Estats metal·lúrgics i no per altres, conduiria a la creació d'una situació privilegiada per a la indústria metal·lúrgica dels països que no l'haguessin ratificat.

Actualment, els esforços de la Comissió temporal mixta semblen més bé encaminats vers una investigació relacionada amb els mitjans d'obtenir l'aprovació de principi dels Estats Units a un nou Conveni internacional per a la inspecció del tràfic en armes, que no present, des del punt de vista del Govern nord-americà, les objeccions per ell oposades al Conveni de St. Germain.

3.º Finalment, les dues Comissions de la Societat de les Nacions, s'ocupen també de la tasca que podríem anomenar l'essencial del desarmament, és a dir, de la preparació d'un pla concret per a la reducció dels armaments a fi de sotmetre'l a l'aprovació dels diversos governs. (Paràgrafs I i II de l'article 8 del Pacte). A tal fi, la Comissió temporal mixta preparà i sotmeté a la tercera Assemblea (1922) una definició — que l'Assemblea va fer seva — dels principis generals que poden servir de base a un pacte de garantia, capaç d'aconseguir la desitjada reducció d'armaments. Aquests principis, adoptats per l'Assemblea i ja sotmesos a l'estudi dels governs, són els següents:

Primer. Cap pla de reducció d'armaments, en el sentit de l'article 8 del Pacte, podrà atènyer un èxit complet i si no és general.

Segon. En l'actual estat del món, són molts els governs que no podrien assumir la responsabilitat d'una seriosa reducció d'armaments, fora que rebessin, en canvi, una garantia satisfactòria per a la seguretat de llur país.

Tercer. Aquesta garantia podria aconseguir-se amb un acord defensiu, atsequible a tots els països, que obligués les parts contractants a prestar ajuda efectiva i immediata i segons un pla preconcibut, en el cas que una d'elles fos agredida, sempre que l'obligació d'acudir en socors d'una nació agredida quedés limitada, en principi, als països situats a la mateixa part del món. Amb tot, en aquells casos en què, per raons històriques, geogràfiques o de qualsevol altra índole, correués un país imminent perill d'ésser agredit, podrien prendre's mesures especials per a la seva defensa.

Quart. Com que l'objectiu de les anteriors proposicions és la reducció d'armaments i el tractat de mútua garantia és sols el mitjà d'obtenir aquest objectiu, el consentiment previ a la dita reducció ha d'ésser forçament la primera condició del tractat.

Aquesta reducció podria portar-se a cap mitjançant un tractat general — que seria la cosa més satisfactòria — o per mitjà de tractats parcials, però atsequibles a tots els altres països.

En el primer cas, el tractat implica-

ria una reducció general d'armaments.

En el segon cas, la reducció seria proporcionada a la garantia que el pacte proporcionés.

Suara, la Comissió ha donat un nou pas vers la consecució del seu objectiu, car està estudiant el projecte de tractat, preparat per Lord Robert Cecil, per a l'aplicació pràctica dels principis més amunt citats. Aquest projecte, que també es troba sotmès a l'estudi tècnic de la Comissió permanent consultiva, es trameta, en moment oportú, a tots els governs perquè facin totes les objeccions que creguin convenientes.

La Comissió temporal mixta va sotmetre també a la darrera Assemblea un projecte per a l'extensió dels principis implicats en el tractat de Washington, sobre la reducció dels armaments navals, a tots els Estats no firmants del dit acord. En la sessió que el Consell de la Societat de les Nacions celebrà a París, a finals de gener d'aquest any, es prengué la decisió de convocar una Conferència internacional amb tal fi. Aquesta Conferència, la data de la qual encara no s'ha determinat, serà a Ginebra, poc després de la Conferència pan-americana de Santiago.

D'Annunzio cap kemalista

París, 27. — Comunicquen de Roma als diaris que D'Annunzio ha acceptat el nomenament de cap suprem honorari de l'exèrcit kemalista.

D'Annunzio ha rebut amb tal motiu les insignies de l'esmentat càrrec. — Havas.

El duc d'Abercorn a Belfast

Londres, 27. — Ha fet oficialment la seva entrada a Belfast, com a governador general de l'Ulster, el duc d'Abercorn. — Havas.

L'aviació sense motor

Cherbourg, 27. — L'aviador Maneyrol ha realitzat a bord d'un aeroplà sense motor un vol de vintanta quilòmetres de longitud en línia recta, batent amb això el record mundial. — Havas.

Liautey guarit

Rabat, 27. — El mariscal Liautey ha entrat en període de franca convalescència, proposant-se sojornar algun temps a Fez. — Havas.

Els Estats Units i Noruega

Washington, 27. — En compliment de la decisió del tribunal arbitral, el Govern dels Estats Units ha fet efectius a Noruega dotze milions de dòlars en concepte de compensació pels vaixells noruecs de que s'incantà la dita nació durant la guerra.

El senyor Hughes ha fet observar al ministre de Noruega que, encara que acceptava la decisió del tribunal, els Estats Units no consideraran la dita decisió com constituint un precedent. — Havas.

El comerç franco-espanyol

París, 27. — El ministre de Negocis estrangers i el president del Consell senyor Poincaré han tramès a la taula de la Cambra de diputats el projecte referent a l'aprovació del conveni comercial franco-espanyol, signat el dia 3 de juliol de 1922. — Havas.

Al port d'Esmirna

Constantinoble, 27. — Els seus comissaris frances i angles han comunicat a Adnan Bey que els seus respectius governs s'adhieren a la proposta de Turquia que sols es trobin encorats al port d'Esmirna un vaixell de cada nacionalitat. — Havas.

A la Cambra dels Comuns

Londres, 27. — A la Cambra dels Comuns ha estat rebutjada una moció presentada pel diputat laborista Nedwood, el qual demanava la reducció del crèdit suplementari, com a protesta contra la política que ha fet necessari la votació d'un crèdit d'aquesta classe.

El coronel Nedwood defensà la seva moció i al final del seu discurs va dir: — És el fracàs complet de la política seguida a Orient per lord Curzon el que ha portat tals despeses. — Havas.

Jornades a la Conca del Ruhr

III

Consells de guerra

Als esforços d'Essen, a la casa de la vila de Bredene, hi ha instal·lat el quarter general de la divisió francesa núm. 128. A un centenar de passos de la casa de la vila hi ha l'anomenada «Sangers Halle» local social d'un orfeó i sala de festes de la barriada. És una sala quadrada bastida de fusta, força espaiosa, amb un taulell pel despatx de begudes a la dreta i al fons un escenari petit de colors molt violats. Normalment, a la «Sangers Halle» hi havia cinema, matí i dijous, ball el dissabte, i el diumenge teatre d'aficionats o concert de l'orfeó. Ahir, de les nou del matí a les sis de la tarda, s'hi van celebrar tres consells de guerra.

L'ESCENA

Paralela a l'escenari la taula dels jutges, coberta de llustrosa vermill. A la dreta del tribunal una taula pel fiscal, el relator i els seus secretaris. A l'esquerra una altra taula per la defensa: dos advocats alemanys i dues secretàries. Tanquen el quadro de cara al tribunal dotze soldats francesos, uniformats de campanya, amb cascs d'acer, motxilla i baloneta al canó, manats per un sargent. Inmediatament darrera de les balonetes els periodistes i darrera nostre el públic. Al centre del quadro format pel tribunal, l'acusació, la defensa i la guardia armada, una tauleta i dues cadires, una per l'acusat i l'altra per a l'interpret. Darrera de la tauleta oclaven els testimonis. De guardar les portes i de mantenir l'ordre a la sala n'estaven encarregats gendarmes francesos. La més petita interrupció, un crit, un aplaudiment, gaurien determinat l'expulsió violenta del públic. Però ni en aparèixer els acusats, ni en fer aquesta afirmacions de patriotisme davant dels jutges francesos, ni en llegir el president del tribunal les rigoroses sentències, el públic nombrosíssim va fer cap mena de demostració.

ELS JUTGES, EL FISCAL, ELS DEFENSORS

Els jutges són cinc. Un tinent coronel que presideix, un capità, un floctinent, un sub-oficial i un caporal. De tots cinc, només el president té l'aire militar: petit, esurat, net, cara simpàtica i poc intel·ligent, pel gris i escàs, closca lluenta i el bigoti retallat — gosarem dir-ho? — a l'alemanya. Parla sense brusquetat i sense imperfinitat, però sense deixar mai el tò de comandament. Mena i segueix els debats amb una atenció que, per l'espai de nou hores, no va decaure ni un segon. Es veu que té afició a l'ouci. L'actitud del president contrasta amb la dels altres quatre jutges. Cares ensopides i absents. No hi ha dubte de que són gent que més s'estimarien no haver de fer el que fan.

El fiscal porta l'uniforme bascul de les tropes colonials i la pell colorada pel sol d'Àfrica. Parla poc i tant de pressa que s'estaciona. Tractat de Versalles, bandol del general De-goutte, Codi de Justícia militar, deu anys de presó, tres anys de presó, deu milions de marcs de multa. La seva tesi és: garrotada de cego o sinó cada dia ens hi veurem més negres.

El defensor són dos advocats alemanys, el doctor Grimm i el doctor Niedermayer. Tots dos parlen en francès. L'un, el doctor Grimm, bastant bé; l'altre el doctor Niedermayer, bastant malament. S'han repartit els papers. El doctor Grimm professor de dret internacional s'encarrega de demostrar la incompetència del tribunal i la il·legalitat de les seves sentències segons el dret de gentes. El doctor Niedermayer pretén fer veure als jutges que els acusats, ciutadans alemanys, no podien fer ço que les autoritats franceses els demanaven perquè la llei alemanya els ho impedia. Tots dos perden el temps amb molta més generositat que el fiscal. El doctor Grimm sobretot no ha de plànyer pas les hores per a demostrar que trobant-

se la conca del Ruhr fora de la convenció del Rin, no podien celebrar-s'hi consells de guerra francesos. «Això tant sols seria possible si entre Alemanya i França hi hagués l'estat de guerra. Però aquest no és el cas. El propi senyor Poincaré ha dit i repetit que la vostra missió era una missió de pau.»

El doctor Grimm és un alemany ros i rodanxo que en té de bones.

ELS ACUSATS

Són tres. El primer és un home de seixanta tres anys, corpulent i de testa enèrgica. És diu Havensstein i des de fa 15 anys era alcalde de la ciutat d'Oberhausen. Què ha fet? Com a director de les fàbriques municipals de gas i d'electricitat va deixar durant tres dies a les fogues l'estació d'Oberhausen ocupada per les tropes franceses. En demanar-li els francesos que restablís el corrent va contestar que ell no rebia ordres més que del govern alemany.

El segon acusat porta el nom de Busemann i és director de la Companyia d'Electricitat del Rin i Westfàlia que serveix el corrent a l'Hotel Kaiserhof on estan instal·lats els enginyers de la missió francesa. A conseqüència d'un acte de sabotatge practicat pel personal de la companyia, l'Hotel Kaiserhof va quedar sense llum durant dos dies. Busemann és acusat de no haver volgut donar les ordres necessàries perquè fossin immediatament separades les conseqüències del sabotatge practicat pels obrers.

Finalment compareix davant dels jutges el doctor Schaeffer, alcalde d'Essen, acusat de desobediència a les ordres de l'autoritat militar francesa. Se li van demanar 72 automòbils i va contestar que la llei alemanya no l'autoritzava a disposar de la propietat particular dels alemanys. Se li va demanar una certa quantitat de carbó per a les tropes i va contestar que les ordres del govern de Berlín li tenien prohibit remetre'l.

El president interroga. La llei francesa exigeix que es preguntui a l'acusat si té fills i quants. És el moment realment dramàtic de l'interrogatori i dels processos. Tots els acusats són pares de família. Havensstein té cinc fills, Schaeffer quatre, Busemann set. Els jutges no poden estar-se de canviar una mirada. A la nostra memòria vénen les paraules terribles de Poincaré: «L'Alemanya té vint milions d'habitants de masses.»

«AU NOM DU PEUPLE FRANÇAIS

El consell de guerra, delibera a l'escenari, darrera del teló tirat. Amb cinc minuts cada vegada en té prou. En baixar de l'escenari el president d'una veu ferma llegeix les sentències i els jutges s'ajuden militarment en ésser dires les primeres paraules de la sentència: «au nom du peuple français». Des de la Revolució tots els tribunals francesos fallen en nom del poble francès.

En nom del poble francès l'alcalde d'Oberhausen és condemnat a tres anys de presó, el director de la Companyia d'Electricitat a cinc milions de marcs de multa i l'alcalde d'Essen a dos anys de presó i deu milions de marcs de multa. Llegida la darrera sentència el president fa saber que els consells de guerra continuaran l'endemà.

Després de la moderació de les sentències de Magincia contra els directors i propietaris de mines, el rigor de les condemnes de Bredene per actes anàlegs és un signe de l'agreuament de l'estat de guerra. A Essen la nova de la condemna de l'alcalde no va ésser coneguda fins a la nit. La gent es preguntava amb ansia que passaria l'endemà. Si la sola detenció havia provocat manifestacions i tancament de portes, que faria al poble en conèixer la sentència? Però avui no ha parat de nevar

ploures i el fred ha estat més viu que en tot l'hivern. El poble s'ha quedat a casa, a la vora del foc. Les forces providencials són pacífiques.

Eugení Xammar

Essen, 16 de febrer de 1923.

ELS MILIONS DE COLONIA

Dusseldorf, 27. — De l'enquesta practicada sobre els dotze milions de marcos capturats recentment a l'express Berlin-Colonia, resulta que de tal quantitat, els milions anaven destinats a les sucursals del Reichsbank, fóra de la zona d'ocupació de Colonia. — Havas.

EXPULSIONS A COBLENZA

Coblenza, 28. — Els Alts Comissaris interals del territori rena han ordenat l'expulsió de 40 funcionaris, per haver-se negat a acatar llurs ordres i haver adoptat una actitud hostil envers les autoritats d'ocupació. — Havas.

EL «BERLINER TAGEBLAT»

Coblenza, 27. — Els Alts Comissaris han posat el «veto» a l'ordre del ministre de Finances d'Alemanya, relativa als crèdits fets als particulars per al pagament dels impostos. L'Alta Comissió Interallada ha prohibit, amb caràcter definitiu, la publicació del «Berliner Tageblatt» als països ocupats. — Havas.

DETENCIONS A ESSEN

París, 27. — Comuniquen de Dusseldorf als periòdics que les autoritats d'ocupació han detingut a Essen 150 agitadors nacionals, molts dels quals procedien de Munster. — Havas.

ELS SOCIALISTES ALEMANYS

París, 27. — Comuniquen de Berlín al diari d'aquesta capital que el Congrés regional del partit socialista s'ha pronunciat a favor de l'obertura de negociacions per a resoldre definitivament la qüestió de les reparacions.

Tots els oradors, i principalment Otto Wels, pronunciaren severes acusacions contra el Gabinet Cuno. També renovaren llurs atacs contra la Reichswehr i tota classe d'organitzacions secretes, així com en contra la intenció manifesta de s'observar en certs nacionalistes de voler respondre amb la violència a l'ocupació del Ruhr.

Wels acabà declarant que el desarmament no podrà portar-se a cap amb èxit mentre França tingui motius per a temer una agressió per part d'Alemanya. — Havas.

A L'EXERCIT FRANCOES REGNA DISCIPLINA

París, 27. — Ha estat desmentida oficialment la notícia procedent de Berlín, publicada per «L'Humanité», orgue del partit comunista a París, notícia segons la qual s'havien produït moltes en els regiments francesos que ocupen el Ruhr.

S'afegia que amb molts d'aquests molins havien estat condemnats a mort quatre soldats.

Tals notícies estan mancades de tot fonament, puix no sols no s'ha produït cap acte de rebel·lió ni de indisciplina entre els soldats francesos, sinó que, pel contrari, l'esperit de les tropes i la satisfacció interna de les mateixes són immillorables. — Havas.

EL QUE DIU UN MILITAR BRITANIC

Londres, 27. — En un discurs pronunciat al final d'un banquet donat pel Liceu-Club, banquet que fou organitzat en honor de l'ambaixador de França, el coronel Mansfield, ex-delegat britànic de la Comissió Interallada de ferrocarrils a Alemanya, expressà la seva convicció que la resistència d'Alemanya quedarà vençuda. — Havas.

ELS TEMPLETS DE COMUNICACIONS BELQUES

Brusselles, 27. — L'autoritat militar belga, per l'intermig dels corresponents caps geràrquics, s'ha dirigit a tots els funcionaris de ferrocarrils, correus, telègrafs i telèfons de l'estat belga, invitant-los a prestar voluntàriament llurs serveis a Alemanya. — Havas.

NO S'HA EXPULSAT HONGARESOS

Dusseldorf, 27. — El periòdic «La Nova Premsa Lliure» de Viena, ha publicat una informació, que la premsa alemanya s'apressa a reproduir informació segons la qual 75 famílies de miners hongaresos han estat expulsats del territori del Ruhr, per les autoritats franceses.

Afegix l'esmentada informació que les devanatures famílies acaben d'arribar a Viena.

Estem autoritzats per a desmentir categòricament aquesta notícia, que

està mancada de tot fonament, ja que les autoritats franceses no han expulsat a cap minaire estranger, qualsevol que fos la seva nacionalitat.

Les autoritats alemanyes són, pel contrari, les que des de fa algun temps s'han negat en nombrosos casos a renovar els permisos de permanència sol·licitats per diversos treballadors estrangers. — Havas.

TROBALLA D'ARMES

Dusseldorf, 27. — No s'assenyala res de particular a tota la zona. El diari «Freiheit» de Dusseldorf, anuncia que durant uns registres practicats en les oficines de la mina Hedwig-Wunsch, han estat descoberts gran nombre de fusells i dues ametralladores posades. — Havas.

L'ADMINISTRACIÓ DE LA NOVA ZONA OCUPADA

Londres, 27. — L'Agència Reuter publica la informació següent:

En el que concerneix als nous territoris que els francesos han ocupat, entre els caps del pont Colonia-Coblenza i Coblenza-Magúncia, la Comissió Interallada a Renania ha decidit pendre la zona sota la seva autoritat a partir del 23 de febrer. El representant britànic, Lord Kilnarnock s'abstingué de votar. — Havas.

AOLARIMENTS

Dusseldorf, 27. — Amb l'objecte de excitar als neutrals en contra de França, els diaris alemanys multipliquen la seva campanya de falsos, pretendint que els francesos prohibeixen el pas per Dorsten (que demés està situat a la zona belga) dels trens de carbó destinats a Holanda.

Malgrat això ahir mateix circulaven per Dorsten vuit trens de carbó amb l'esmentada destinació.

Al mateix temps pretenen els diaris alemanys que les autoritats franceses confiscaren prop de Mannheim la documentació d'un vapor holandès i que s'apoderaren d'un altre vapor de la mateixa nacionalitat, al Rin.

En efecte, la documentació del primer vapor fou únicament registrada i quant al segon vapor holandès, un vapor francès hagué de remolcar-lo perquè l'esmentat havia estat abandonat per la seva tripulació. — Havas.

L'INFORME DELS LABORISTES

Londres, 27. — Comuniquen d'Essen al «Manchester Guardian» que ha produït gran indignació la publicació de l'informe dels diputats laboristes escocesos que visitaren recentment el Ruhr, puix els alemanys esperaven més gran commiseració per part de llurs visitants. — Havas.

Londres, 27. — El «Manchester Guardian» afirma que l'informe presentat pels diputats laboristes sobre llur recent visita al Ruhr, és absolutament exacte. — Havas.

SABOTATGE

Dusseldorf, 27. — A conseqüència d'actes de sabotatge començats a la línia, descarrilà un tren a Kappel, havent resultat cinc empleats lleugerament contusionats.

També a conseqüència d'haver tornat a ésser objecte d'actes de sabotatge el cable telefònic de Rhenania, les comunicacions amb Essen i Duisburg estan tallades. — Havas.

ALIATS APALLISSATS A BOCHUM

Dusseldorf, 27. — Devant de l'estació de Bochum foren insultats per la multitud, dos venedors de diaris, l'un francès i l'altre belga, un oficial francès, un intèrpret civil i un altre individu, a l'entrar en el restaurant de la dita estació.

Les autoritats franceses aplicaran les sancions degudes. — Havas.

L'ACTIVITAT ALEMANYA

Dusseldorf, 27. — A Verhelle han sol·licitat el seu ingrés en el treball 200 obrers, els quals afirmaven que ni han 8.000 de parats a Hagén, a conseqüència de la falta de carbó i matèries primes.

Continuen sorprendent-se gran nombre d'instruccions del Reich, aconseguint als obrers que persisteixin en la seva actitud de resistència passiva. — Havas.

Les Cambres de Comerç

Londres, 27. — Lord Dorsborough es dirigirà aviat a Roma per a proposar al Congrés de les Cambres internacionals de Comerç una resolució a favor de l'establiment d'una data fixe per a la celebració de la Pasqua.

Lord Dorsborough ha declarat que l'èxit d'aquesta proposició depèn quasi exclusivament de l'actitud que prengui la Santa Seu.

La festa que es proposarà per a la celebració de la Pasqua és el segon diumenge d'abril. — Havas.

Sèrbia i Àustria

Viena, 27. — Precedent de Belgrad ha arribat el canceller de Negocis estrangers, el qual ha declarat que ambdós governs es troben d'acord referent a les qüestions polítiques que interessin a ambdós països. — Havas.

Feixistes i nacionalistes

Roma, 27. — La Comissió mixta dels partits feixista i nacionalista ha arribat a un acord en els detalls per a la unió d'ambdós partits. — Havas.

Un fill de Venizelos

Atenes, 27. — El major Sifocles Venizelos, fill de l'ex-president del Consell, ha estat nomenat agregat militar de Grècia a París. — Havas.

Locaut a Budapest

Budapest, 27. — A conseqüència d'una sèrie de vagues locals que es venien produint en diferents fàbriques, des de principis d'aquest mes, la Unió Metal·lúrgica ha decidit tancar totes les seves fàbriques.

El locaut metal·lúrgic afectarà uns 35.000 obrers. — Havas.

Desmentiment del prometatge de la princesa Mafalda

Roma, 27. — Als efectes autoritzats es declara que estan en absolut desproveïts de fonament els rumors circulats sobre el suposat prometatge de la princesa Mafalda i el duc de Bravante. — Havas.

Els italians a Trípoli

Trípoli, 27. — La cavalleria italiana s'apoderà ahir de la ciutat de Misurata, abandonada des de 1915. — Havas.

El deute alemany

Berlín, 27. — El deute flotant del Reich ha augmentat des del 10 al 20 de febrer, de 514.000 milions.

El total de títols en circulació, puja a dos bilions nou cents mil milions de marcs. — Havas.

L'Assemblea d'Angora

Constantinoble, 27. — L'Assemblea nacional d'Angora s'ha reunit en sessió secreta.

Ismet Patxà ha exposat a l'Assemblea el contraprojecte del Govern turc al Tractat de Lausana. — Havas.

Constantinoble, 27. — Comuniquen des d'Angora que el Govern ha presentat a l'Assemblea, reunida en sessió secreta, les proposicions relatives al programa de les clausules per al Tractat de Pau.

Aquestes proposicions, segons els diaris turcs, són les acordades a Lausana, en condició de separar les qüestions financeres i econòmiques, de les quals es redactarà l'opinió reglament, en un termini màxim de sis mesos. — Havas.

Discurs de Lord Curzon

Londres, 27. — En un esmorzar donat en honor del ministre de Negocis estrangers britànic, Lord Curzon, pronuncià un important discurs en el qual va dir, entre altres coses:

Jo declaro que tinc l'esperança que el partit moderat turc, al qual pertany Ismet Paixà, aconseguirà la victòria contra el partit extremista.

Respecte a la situació exterior que analitza a continuació, declarà que no volia dir res que fos susceptible d'augmentar les dificultats als francesos i belgues, ja que es necessari recordar-se que recentment s'està completament d'acord amb ells i que els alemanys foren enemics.

O crec, afegí, que procedim judicisament en mantenir les posicions de les nostres tropes a Rhenania per tant temps com sigui possible, en raó a la influència que exerceixen i perquè també estem interessats com el que més, en la solució del problema, i així mateix perquè la nostra presència al Rin és desitjada per totes les potències interessades.

La solució del problema de les reparacions, és un problema internacional, en el qual igualment estem interessats.

Elogià a continuació la Societat de Nacions, protestant contra aquells que volien que les tropes britàniques es retirassin de totes parts, i acabà el seu discurs en aquestes paraules:

Val molt més quedar aliats durant llarg temps, que anar-se'n massa aviat, i afirmà que no veu cap raó per la qual la Gran Bretanya no pugui posar-se al cap del moviment de reorganització i pacificació. — Havas.

El problema de l'habitatge

Com es construeix a Anglaterra

Novament el ministre del Treball ha parlat pomposament del Congrés de l'habitatge, que ha de celebrar-se el mes entrant a Madrid, com d'un remei eficaç per resoldre la manca d'estatges i ha dit que, després d'escoltar els parors de tècnics i interessats, volia posar fi a l'agulla apitcent de primer antuvi a la major intensificació de l'edificació, els quatre milions sancers de pessetes que el pressupost destina a aquesta matèria (recordem el nostre article anterior on retíem els cinquanta milions de dòlars que els Estats Units apliquen per mitjà del Departament del Treball, sense comptar cinquanta milions més atribuïts a la Junta Naval que també van a parar a aquest fi; en conjunt cent milions de dòlars).

Després es pensa obrir concursos especials, tal com es fa a Anglaterra: i aquí ens cal fer constar que amb la mínima quantitat pressupostada és completament impossible imitar el sistema econòmic anglès de construcció, del qual volem dir-ne dos mots.

El ministeri de Reconstrucció de l'Estat britànic, es va adonar que el problema de l'habitatge es plantejava cruantment en acabar la guerra, per la manca de bastiments de noves cases i l'extraordinària baixa del valor de la moneda. A fi de que dictaminés sobre tot això es va nomenar una Junta Consultiva d'Allogjaments la qual va apreciar que era necessari construir 250.000 cases, més un nombre addicional 75.000 per cada any que durés la guerra després del 1917, i respecte els districtes rurals, 50.000 habitacions sobre les que proporcionalment els portuguesos en el total.

Les regles a seguir que en l'essencial foren acceptades, obcequen al criteri de que sigui l'Estat el que carregui momentàniament tot el cost de la construcció de les cases a bon preu, emprant la tasca de les societats particulars complementàriament en qualitat de contractistes d'obres, obrint els concursos especials per tal de fer les concessions.

L'Estat és el propietari jurat del període de transició necessari perquè es normalitzi la balança econòmica, encarregant-se la autoritat local de l'administració dels immobles. Els preus se fixen a la població urbana de manera que representin un tant per cent d'interès i altre d'amortització, i a la rural en relació amb els salaris agrícoles.

Passat el període transitori la propietat de les cases passarà a les Corporacions locals populars, per una quantitat que es determinarà deduint del cost, un tant per cent proporcional a la baixa dels preus dels materials, de la mà d'obra, si s'esdevé, i una suma prudencial en concepte de depreciació. Els lloguers que regelin hauran d'estar ajustats a les càrregues anuals.

Aquestes són, en línies generals, l'història i la base del sistema que el Consell Nacional Britànic de l'Habitatge i del Pla Urbà Rural va fer seu al Congrés Internacional interaliat que es celebrà a Londres el juny de 1920 i al qual l'Estat espanyol fou invitat, donant-se per informat (com sempre) en una R. O. de 3 de maig d'aquell any.

SUM VILA

Cultura

Sota la presidència del doctor N'Eduard Alcobé, l'Acadèmia de Ciències i Arts celebrà la Junta general ordinària corresponent al present mes.

Entre les obres rebudes destinades a la Biblioteca, es feu especial esment de les dels acadèmics: doctor En Maximí San Miguel de la Cámara, «Nota potogràfica sobre unes apiltes, pagantines i nicacites de la muntanya de Sant Pere Màrtir», i R. P. doctor Eudard Viloria, S. J., «Manual de Química Moderna», setena edició.

L'acadèmia numerària N'Artur Boñil i Poch, llegí el seu treball de torn, en el qual tracta dels dimonis moluscos d'algua dolça corresponents al gènere «Bythinella», fins ara

observats a Catalunya i al país de manifest totes les dades que ha recollit referents a les Bithinelles catalanes, i, amb l'objecte que pugui formar-se criteri, el més conegut possible, i que cada un assigni a les formes observades el valor que els correspon, dona la representació gràfica de totes les que ha constatat, amb expressió exacta de les localitats. De les de cada localitat van figurar diversos exemplars, encara que ofereixin les més lleugeres diferències dintre l'amplitud de variació.

Fou presentat per l'acadèmia de número doctor En Josep Maria Boñil i Pichot, un treball del corresponent reverend P. Longinos Navas, S. J., que versa sobre Neuroptiles Odonats nous i interessants, de Cuba, Brasil, Colòmbia i Perú. Entre els Libalulins descrits com a nova una varietat de Neurothemis, entre els confins una espècie nova, d'Agriopina dos; dels Lestins, dos, i dels Ctenogramminis, vuit menes més, i dona, sempre que el text ho requereix, les corresponents figures.

Per l'ensenyament català

En el darrer Consell Directiu de l'Associació Protectora de l'Ensenyament Català, es donà compte de les actes de constitució de les Comissions delegades de Tàrraga, Malgrat, Hospitalet del Llobregat, Santa Bàrbara i Capellades, les Juntes de les quals han quedat constituïdes com segueix:

Tàrraga: President, Lluís Agall i Agall; tresorer, Pere Gifell; secretari, Ramon Tassies i Oliver.

Malgrat: President, Francesc Arnau; tresorer, Gràcia Garriga; vocals: J. R. de Garriga i Eduard i Eduard Puignon; secretari, Francesc Fontrodona.

Hospitalet de Llobregat: President, Francesc Talens; tresorer, Andreu Dumenjé; vocals: Josep Ballesteros i Ramon Talens; secretari, Bartomeu Caralt.

Santa Bàrbara: President, Frederic Espuny; vice-president, Antoni Cid i Pla; tresorer, Juli Martínez Tarragó; vocals: Genar Barjuli i Josep Arnau Cinto; secretari, Josep Martí Arasa.

Capellades: President, Pere Solé; tresorer, Jacint Cots Segura; secretari, Alfons Vergés i Costa.

Havent-hi ja a Calella, Mora d'Ebre, Pineda i Sant Just desvern nombre suficient de socis per a constituir-los, s'acorda delegar als mateixos, perquè facin les gestions necessàries.

Conferències

Avui, a les deu de la vetlla, a l'Ateneu Obrer del Districte II (Merceders, 33 i 40), tindrà lloc l'anunciada conferència de l'ex-president de la Comissió de Cultura de l'Ajuntament En Josep Barboy i Prats, que tractant de l'actuació nacionalista a l'Ajuntament versarà sobre el tema «La tasca de la Comissió de Cultura».

L'acte serà públic.

Tingut lloc a l'aula de Física General d'aquesta Universitat, l'anunciada conferència del president del Radi Club Catalunya, doctor Josep Salté Elias, sobre «L'emissió electrotècnica aplicada a la radiotelegrafia».

Davant d'un nombre i selecte auditori, començà exposant les diverses causes (tals com les substàncies radioactives, llum ultravioleta, còsics incoherents, etc.), que originen en els gasos, ordinàriament isolants, una conductibilitat electrotècnica més o menys notable, comprovant-ho experimentalment i explicant la interpretació que es dona a aquest fenomen, segons la moderna teoria electrotècnica.

En el curs de la conferència estudià detingudament els corrents en el buit, que utilitzen en les modernes vàlvules electrotècniques, avui d'ús tan corrent en radiotelegrafia, explicant la seva diversa utilització, segons el punt espallit en les corbes característiques. Il·lustrà les seves explicacions amb nombroses projeccions de gràfics.

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé transmetre articles o notes explicatives, ja necessàries absolutes, tenen la qual no ens és possible fer-ne el menor cas d'aparar degudament els originals amb un es-

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALA D'AVISOS I NOTICIES

Dimercres, 28 de febrer de 1923

Tornen els atemptats

ELS fets sagnants que s'han esdevingut dissabte i dilluns a Barcelona demostren que la nostra urbs torna a ésser víctima dels atemptats terroristes. La tràgica sèrie que algú creia definitivament estroncada ha reprès la seva continuació fratricida al Ciot, al carrer de Vilamari i al carrer de Mallorca. Tornen, doncs, els atemptats terroristes. Segueix la història lamentable dels anomenats crims socials, dels fets de violència més eixorcs i més dignes d'execració que puguin ésser comesos contra la ciutat.

Fóra endebades voler amagar la greu significació d'aquesta persistència en la tàctica terrorista. I fóra endebades també voler defugir la responsabilitat enorme que inclou per al poder públic i els seus titulars aquesta endèmia social.

Els atemptats de dissabte i dilluns evidencien la continuïtat de les causes perturbadores que produeixen tan horribles efectes. I la ineficàcia del poder públic en ordre a la protecció de la vida dels ciutadans ultrapalea que persisteixen en l'organització de l'Estat totes aquelles ineptituds que l'impossibiliten de complir la seva funció pròpia.

Durant sis anys el poder públic no ha sabut trobar un remei permanent a la situació anormal creada pel terrorisme a Barcelona. Fa uns sis anys que es repeteixen els atemptats socials a la nostra urbs, sense que els governs ho hagin sabut evitar.

I és natural que l'absència d'una actuació assenyada de l'autoritat produeixi aquests tristos resultats.

Els governs han passat alternativament de la persecució violenta i orba a la claudicació de la dignitat del poder públic. S'han succeït en la forma més inversemblant la política de la violència i la política de la claudicació. Mai no han tingut els governs de Madrid aquella difícil ponderació de la força i de la justícia que constitueix tot el secret d'una actuació efectiva del poder públic.

I així han arribat a la situació actual, a la cronicitat endèmica del terrorisme, havent fracassat les dues polítiques alhora, la política de la violència i la política de la claudicació.

Cal, doncs, per la tranquil·litat i la pau de Barcelona rectificar totalment aquesta concepció de les funcions governatives. Cal endegar eficaçment els conflictes socials i restablir l'imperi de la llei, sense claudicacions i sense rampells de violència.

L'actuació dels governs de Madrid respon gairebé sempre a una concepció simplista de les coses. I les coses de la vida i de les civilitzacions del tipus industrial, com la nostra, són molt complexes.

S'ha perdut un temps preciós, s'han assajat polítiques contradictòries, però no s'ha sabut escatir les veritables causes del terrorisme i evitar-ne la repetició. Ni s'ha donat un endegament legal a les qüestions societàries ni s'han organitzat com cal els serveis de policia.

Ara Barcelona en pateix les conseqüències. Com en tantes altres coses, Barcelona i Catalunya són les víctimes d'un sistema de govern que no governa ni deixa governar; d'un sistema que Catalunya rebutja i combat.

Els fets sagnants d'aquests dies no fan sinó confirmar i solidar aquesta actitud de Catalunya. Però és doblement lamentable que, per les deficiències del poder central i dels seus representants, els terrorisme antisocial segueixi vessant la sang dels catalans pels carrers de Barcelona.

La Fundació Bernat Metge

Els primers adherits

Catorzena llista de subscriptors

Advertim a les persones que tinguin intenció de subscriure's a les llibres d'aquesta Fundació que, essent imminent la sortida del primer volum, ja en premsa, convé que trametin aviat llur adhesió perquè puguin rebre el llibre tot d'una que sortirà:

Miquel Serra i Balaguer (Lleida).
Ignasi de Bellançó (Barcelona).
Francesc Colom (Barcelona).
Ramon Sambola (Salt).
Rafel Masó i Valentí (Girona).
Antoni López Bertran (Tarragona).
Claudi Duran i Ventosa (Barcelona).
Joan B. Llonch (Buenos Aires).

Emili Berger (Vilafranca del Penedès).
Centre Catalanista de Girona.
Leonci Soler i March (Manresa).
Ll. Nicolau d'Oliver (Barcelona).
Romà Sol i Mestre (Barcelona).
Bartomeu Amengual (Barcelona).
Joan de la C. Cuadrada (Tarragona).
H. Nadal i Mallor (Buenos Aires).
Ventura Gassol (Barcelona).
J. V. Foix (Sarrià).
Tomàs Selva i Grifell (Valls).
Salvador Galmés (Palma de Mallorca).
Manuel Pugés (Barcelona).
Ignasi Camprubí (Barcelona).

Les Idees i les Imatges

EL TARTUFFE REVOLUCIONARI

El Tartuffe, diem, reaccionari, a través de l'obra de Molière, ha estat, per sempre més, marcat al foc viu (1).

Evidentment, ens apar, tanmateix, que si Molière visqués i escrís a la nostra època, no mancaria d'ofertir-nos una rèplica — necessària i complementària — del seu personatge:

El Tartuffe revolucionari.

JOSEP MARIA JUNOY

(1) L'actor Gemier encarna avui, precisament, en un dels teatres de la nostra ciutat, el cèlebre rol molieresc. — J.

Josep Aixalà Mestre (Alforja).
Ramon René Oro (Lleida).
Joan Llori Forcada (Barcelona).
Ignasi Girbau Balanzó (Ripoll).
Josep Claverol Fenosa (Pla de Sant Jordi, Palma).
Pere Ricart Marés (Barcelona).
Gilbert Omar Casademont (Súria).
Joan Coca Alujas (San Feliu del Llobregat).
Josep Tatxé Pifol (Barcelona).
Francesc Mestre Noé (Tortosa).
Albert Bonet, Pvre (San Feliu del Llobregat).
Manuel Saladrigas Freixa (Barcelona).
Joan Solà (Berga).
Ignasi T. Rey (Palma de Mallorca).
Miquel Sureda i Blanes (Palma de Mallorca).
Miquel Jareu Massanet (Palma de Mallorca).
Miquel Izard (Barcelona).
Doctor Eladi Vila i Cunyer (Barcelona).
Ramon Fernández (Barcelona).
Josep Gramunt (Cuellar).
Antoni Argelaguer i Cadafalch (Barcelona).
Antoni Salleras Oliver (Büger, Mallorca).
Pere Corbella Cois (Arbeca).
Antoni Teixidor (Barcelona).
Francesc Civit Català (Valls).
Josep Maluquer i Nicolau (Madrid).
Salvador Rebés (Girona).
Tomàs Fiol (Barcelona).
Eugeni Arolas Vergés (Llors).
Ramon Salas Oliveras (Mataró).
Antoni Arderiu Pascual (Manresa).
Bartomeu Darder (Tarragona).
Lluís G. Fabrega (Lima).
Recordem que la direcció de la Fundació remet de franc el prospecte a tothom que l'hi demani. Escudellers, 10 bis, entresol.

La protecció de les minories nacionals

UN LLIBRE INTERESSANT

Dins aquesta setmana es posarà a la venda un llibre titulat «La protecció de les minories nacionals», que el nostre company Jaume Camerá ha redactat servint-se principalment dels documents oficials de la Societat de les Nacions.

En aquest llibre es resumeixen sintèticament les fases per les quals ha passat la important qüestió de la protecció de les minories nacionals, considerada com a base fonamental per al manteniment de la pau. Així hi és consignada la conclusió dels tractats de pau quan la Conferència de París; la definició de co que són les minories nacionals i dels drets que els en reconeguts; el procediment establert pel Consell de la Societat de les Nacions per a donar curs a tota demanda de protecció d'una minoria nacional i una ressenya dels interessants debats esdevinguts en la tercera Assemblea de la Societat celebrada a Ginebra pel setembre passat, i en la qual va quedar dibuixat el futur estatut internacional de les minories.

Aquest llibre és de molt interès per als nacionalistes catalans, puix que d'una idea clara de com Catalunya pot acudir a la Societat de les Nacions perquè li siguin concedits els drets de les minories i de com l'Estat espanyol es veu obligat a complir els compromisos contraets.

L'EPITAFI

FINS en l'instant en què els governants de Madrid concedien a l'Alfons Sala allò pel que feia tants i tants anys que sospirava, — la senaduria vitalícia, — fins en aquest instant es riuen d'ell, com han fet sempre.

En Sala havia tingut gran interès a dir que no pertanyia a cap partit polític. Al principi de la seva actuació volia passar sols per terrassenc; després, quan li agafà la mania de ficar-se en tot, volgué aparèixer sols com a català.

En el manifest del mes de desembre passat, en què anunciava per tercera — i no per última — vegada, que es retirava de la política, encara estampava aquella frase a la qual era tan aficionat: «Desligado de todo partido político».

I ha estat el President del Consell de Ministres el qui s'ha encarregat de desmentir-lo i de jugar-li la pitjor passada que podia. En donar compte el marquès d'Alhucemas, als periodistes, que el senyor Sala havia estat nomenat senador vitalici, ha fet el seu elogi amb la següent frase: «Ha prestado grandes servicios al partido liberal.»

No podia fer-se el judici de la vida política d'En Sala amb més exactitud i precisió. No podia dir-se'n ni una paraula més ni una paraula menys. No es troba res més en el seu actiu.

Nosaltres trobem justíssima i afortunada la frase del primer ministre i creiem que perdurará.

En Sala ja té fet l'epitafi. El dia que mori podrà posar-se sobre la llosa que tanqui la seva tomba; el dia que els seus amics vulguin aixecar-li un monument, podran gravar-lo amb lletres d'or en el pedestal:

«Ha prestado grandes servicios al partido liberal.»

I tal volta una mà piadosa hi escriurà a sota: «Déu li ho hagi perdonat».

Butlletí internacional

27 de febrer de 1923

EL TESTAMENT DE DELCASSE

Le Matin, de París, ha publicat suara una carta íntima de M. Delcassé que pot ésser considerada, segons la frase concreta del corresponçal del Times, de Londres, com el seu testament polític.

En aquesta carta, l'eminent estadista deia que França no podia prescindir, ni de les garanties contra una possible agressió, ni del cobrament de les reparacions. La terra del Rin, notava, representa per a França aquella garantia. Les províncies de la riba esquerra, amb llur contribució anual de tres a quatre mil·lions al pressupost del país, poden assegurar — afegia — la reparació de les nostres ruïnes. M. Delcassé deplorava cordialment que aquesta condició no hagués estat exigida en pactar l'armistici. I acabava dient que aquesta solució, considerada com a salvadora per a França, era tal volta encara possible.

L'actitud del govern i de la premsa de París sembla indicar que França es disposa a complir el testament de Delcassé. Ja Jean Fabry ha dit a L'Intransigent que si Alemanya hagués pagat les reparacions, França no fóra al Ruhr, però que, havent-hi anat, cal romandre-hi mentre no siguin obtingudes les garanties de seguretat necessàries i les degudes compensacions. Els recents discursos de Millerand, Sarraut i Barthou, defensen, en el fons, la mateixa tesi. D'aquesta manera, els fets van confirmant les hipòtesis dels articles de Lloyd George que, en ésser publicades, tanta indignació produïren a França i tantes rectificacions oficials i oficioses provocaren a París.

Mentrestant, a França i Itàlia, malgrat tots els desmentiments oficials, s'intenta realitzar una mena de bloc continental, a base d'una intel·ligència llatina, suscitada al voltant de París, Roma i Brussel·les. Aquest bloc continental pressuposa, però, una reconciliació entre Alemanya i França. I és clar que per acabar reconciliant-se amb Alemanya, França no necessita separar-se d'Anglaterra. Ultra aquesta consideració elemental, és evident que la reconstitució econòmica d'Europa esdevindria impossible sense el concurs actiu d'Anglaterra i àdhuc dels Estats Units. El bloc continental no és possible. El fet de parlar-ne demostra que a París comencen de tenir la intuïció que l'aventura del Ruhr no pot menar envers el cobrament efectiu de les reparacions ni envers la seguretat territorial de França. I si arriba el moment que França resta preparada per a entendre's amb els seus enemics, és evident que podria entendre's abans amb els seus aliats.

Tot fa creure, doncs, que no trigarem gaire a contemplar un canvi essencial en la situació europea. L'aventura del Ruhr ha fracassat ja econòmicament i políticament. Totes aquestes converses sobre el bloc continental no són sinó confessions tàctics d'aquest fracàs i de la necessitat d'obrir nous camins a les solucions ulteriors.

JOAQUIM PELLICENA I CAMACHO

Noves Junes

A l'Escola Superior d'Agricultura, i a l'estatge social, l'Associació d'Antics Alumnes de l'Escola Superior d'Agricultura celebrà assemblea de socis dissabte, dia 17 del corrent, donant, la Junta, compte als seus companys de la tasca feta i sobre-tot de la constitució legal de l'As-

sociació, en forma de Sindicat Agrícola. Es van pendre acords encaminats a la millor prosperitat de l'Associació, en el seu caràcter professional, i, per fi, es va votar la nova Junta essent reelegits el president senyor Vicens Nubiola, el secretari senyor Eduard Simó, el tresorer senyor Josep Maria Soler, i el vocal senyor Ramon Queralt, elegint-se, demés, el vocal senyor Albert Daneo.

Assemblea de la Mancomunitat

Divuitena sessió ordinària

Se celebra a la històrica Sala de Valenti Almirall, recentment decorada per a utilitzar-la com a definitiva Sala de l'Assemblea. S'ha habilitat una tribuna que ocupa la premsa i els convidats. Sota d'aquesta tribuna s'asseu el públic. Cobreixen les parets tapissos grocs i vermells i un passamanu de roure treballat. Els sillons dels senyors Consellers i Diputats són coberts de tapis vermell. Darrera de la presidència s'ha col·locat un ric tapis de la col·lecció que posseeix el Palau de la Generalitat.

Comença la sessió a dos quarts de cinc sota la presidència del senyor Jansana. Els senyors diputats que constitueixen la Mancomunitat de Catalunya, assisteixen quasi en la seva totalitat.

Al banc del Consell s'asseuen els Consellers senyors Vallès i Pujals, Mias, Lloret, Riera i el senyor president de la Mancomunitat.

Oberta la sessió pel senyor president, el secretari, senyor Sans i Buias, llegeix la convocatori de l'Assemblea que va a començar i les actes de la sessió anterior que tingué lloc en agost últim.

El senyor Jansana dedica un sentit record al diputat senyor Camprubi, mort després de la darrera reunió. Prega a l'Assemblea que acordi comunicar a la família el condol de la Mancomunitat.

A petició del senyor Noguer i Comet, s'assenyala la tercera sessió per a precís, preguntes i interpellacions.

Així ho concedeix la presidència i a la vegada prega als senyors diputats que anunciïn les proposicions que desitgin presentar a fi que puguin reunir-se les Comissions corresponents.

Alguns senyors diputats anuncien diverses proposicions que afecten a totes les Comissions de la Mancomunitat. S'acorda que aquestes es reunixin demà, a les onze del matí.

Es llegeix la comunicació del Consell donant compte de la renúncia del càrrec de Conseller presentada pel senyor Bofill i Matas.

El president, senyor Jansana, dona la importància de la comunicació suspèn la sessió per un quart d'hora.

Es reprèn la sessió quinze minuts després.

El senyor President anuncia que va a procedir a una votació per a designar el senyor diputat que ha d'ocupar la vacant del senyor Bofill i Matas.

El senyor Pérez de Rozas, en nom de la minoria radical, demana la paraula per a criticar l'atenció de les minories referent a la importància de la separació de la Lliga Regionalista plantejada pel grup d'Acció Catalana i que aquesta escissió implica pèrdua de la majoria que venia gaudint la Lliga Regionalista i que per tant ha d'ésser ratificada per l'Assemblea la confiança al Consell en ple.

El senyor Palau contesta al requeriment del senyor Pérez de Rozas. Creu que la solució d'aquest assumpte d'Acció Catalana incumbeix al partit polític on s'ha verificat la cessació i que no pot donar-se cabuda a aquest plet dintre de les corporacions públiques, tant més quant els senyors diputats que integren l'Acció Catalana, han renunciat les seves actes fins que unes eleccions ratifiquin la confiança popular en llurs persones i a la política que ara representen. No creu, doncs, que sigui precisa l'elecció general que demana el senyor Pérez de Rozas.

El senyor Marqués es dirigeix al senyor Pérez de Rozas per a dir-li que la votació que donà els seus càrrecs als senyors consellers fou el suficient nodrida per tal com la minva que signifiquen les absències dels senyors que representen Acció Catalana, influeixen tan poc, que la majoria continuï al costat del Consell.

Diu, demés, que si la candidatura que presenta la majoria per al càrrec de Conseller vacant surt triomfant implicarà una ratificació tàcita de confiança al Consell.

El senyor Micó creu en les manifestacions del senyor Pérez de Rozas, però creu també com el senyor Marqués, que no hi ha lloc a que el Consell dubti de la possessió de la confiança de l'Assemblea. Opina, no obstant, que podria votar-se el Consell en la seva totalitat.

El senyor Quintana, en nom del partit republicà català, contesta al senyor Pérez de Rozas. Diu que la presència dels senyors Consellers que

representen un partit en el Consell implica que aquest continuï comptant amb la confiança del partit. Elogia la gesta del senyor diputat i Conseller d'Acció Catalana en renunciar el seu càrrec. Considera que és la majoria qui ha de decidir si l'absència d'aquest Conseller implica la pèrdua de la confiança de l'Assemblea. Anuncia que votará en blanc.

El Conseller senyor Estadella, a propòsit de les paraules del seu company, senyor Pérez de Rozas, sol·licita d'aquest senyor Diputat que digui clarament si té la confiança del seu partit.

El senyor Pérez de Rozas, confessa que compta amb l'adhesió del seu partit però que dubta que la resta del Consell tingui la confiança de l'Assemblea.

El senyor President de la Mancomunitat diu que la discussió d'aquestes qüestions planteja un problema en cada consciència. El càrrec de Conseller té una noció de responsabilitat que no ha d'oblidar-se. L'absència dels diputats que representen Acció Catalana és lamentable, però no els produeix tanta impressió que els obligui a desertar dels llocs que ocupen. La votació que va a verificar-se decidirà. Però no obstant creu que el senyor Pérez de Rozas fa unes estranyes combinacions aritmètiques que dedueix de la passada situació del Consell que la majoria no tenen la confiança de l'Assemblea i en canvi creu que la té el digne representant del partit radical, senyor Estadella, que fou elegit per minoria. Insisteix que la votació decidirà, i a ella s'atindrà la majoria.

El president dona l'assumpte per àmpliament discutit i es procedeix a la votació.

Prenen part en la votació 60 senyors diputats, donant el resultat següent:

Don Santiago de Riba i d'Espanya, 42 vots.

En blanc, 18.

El president proclama elegit Conseller de la Mancomunitat a don Santiago de Riba i d'Espanya.

Acte seguit se suspèn la sessió per deu minuts.

Es reprèn la sessió.

El secretari, senyor Sans i Buias, llegeix un dictamen de la Comissió d'Hisenda favorable al projecte d'acord referent a l'adquisició de terrenys annexes a la finca denominada Torre dels Frares. S'aprova sense discussió.

Fou llegit un dictamen relatiu a l'ampliació de crèdit extraordinari per a l'extinció de la plaga de la llagosta.

El senyor Noguer i Comet diu que segons el preambul del projecte d'acord, la quantitat que es sol·licita es destinarà a l'extinció de la llagosta en les terres afectades. Però ara el Comitè inter-regional que s'havia creat s'ha dissolt i pregunta al senyor Conseller d'Agricultura que li digui si la Mancomunitat amb aquesta quantitat realitzarà la campanya que aquell comitè tenia en projecte. Prega que es digui que la quantitat es destinarà a l'extinció de la llagosta sense esmentar per res a cap Comitè.

El Conseller d'Agricultura senyor Mias, es mostra d'acord amb la proposició del senyor Noguer i li diu que es farà com desitja.

El senyor Palau creu que el crèdit estarà ben aplicat dedicant-lo a protegir les fronteres de Catalunya, però si es tracta d'una campanya d'extinció ha de determinar-se a càrrec de qui ha d'aplicar-se.

El senyor Lloret manifesta que la Mancomunitat té dret a que li atorguin per l'Estat els serveis que necessita per a empendre una campanya general contra les plagues del camp.

El senyor Mias explica la destinació que es donarà a la quantitat que es concedeix. Ha de tenir-se present que la plaga no s'ha extingit en les terres de Catalunya i per això no s'atindrà a la protecció de les nostres fronteres sense ampliar la seva acció a auxili de cap mena.

El senyor Palau agraeix les manifestacions del senyor Mias, però creu que aquesta campanya no ha d'ésser iniciativa exclusiva dels organismes oficials.

El senyor Mias explica al senyor Palau que quan existia el Comitè es volia curar la plaga, però dissolt el dit Comitè, sols es defensaran les nostres fronteres.

S'aprova el dictamen.

I no havent més assumptes a tractar s'aixeca la sessió a tres quarts de set.

Es reprendrà avui a dos quarts de cinc.

El senyor Goicoechea

Acompanyat d'alguns amics seus, ha estat entre el públic, presenciant la sessió de l'Assemblea de la Mancomunitat l'ex-ministre senyor Goicoechea.

Abans de finir la sessió ha recorregut les sales del gran Palau, essent acompanyat pel senyor Ruiz Porta.

En el despatx del president ha parlat amb els senyors Puig i Cadafalch, Vallès i Pujals, Jansana i diversos diputats. Amb els presidents de la Mancomunitat i Diputació la conversa s'ha prolongat molta estona. En sortir del Palau el senyor Goicoechea s'ha dirigit a l'Institut d'Estudis Catalans, visitant la Biblioteca de Catalunya.

Felicitações

Amb motiu d'haver estat elegit Conseller el senyor Santiago de Riba ha rebut moltes felicitacions de diputats i altres elements que hi havia al Palau de la Generalitat.

Dietari històric

28 febrer de 1485

ES REP LA NOTICIA DE QUE ELS REMENSES TENEN SITIAT EL CASTELL DE MONTORNES

Estava al ple la revolta dels pagesos de remensa que de l'Empordà havien entrat a la comarca del Vallès, qual cosa havia obligat a concentrar forces i a celebrar diversos consells amb senyors de la noblesa i del lloctinent del Rei, l'infant don Enric.

En Pere Joan Sala, cabdill dels pagesos, s'hiia al castell de Montornès a mossèn Jofre de Sentmenat, muller, fills i família tota. El lloctinent celebrà una reunió per a acordar socorsos a l'assajat, a la qual assistiren el patriarca d'Alexandria, l'arquebisbe de Tarragona, els comtes de Cardona i Prades, el condestable fill d'aquest, els bisbes d'Urgell i Vich, el vescomte d'Eril, la flor de la noblesa i dos consellers de la ciutat.

Fruit de la deliberació, fou la sortida de part dels congregats, l'endemà, amb un contingent de 200 cavalls i 400 homes d'armes, amb llances i ballestes, empujant el camí de Sant Andreu de Palomar. De dalt del turó foren agredits per uns 500 remenses de la partida que estava assejant el castell de Sentmenat, als quals es decidí atacar el condestable d'Aragó, cap de l'exèrcit, fent nit allí.

Quelcom degueren sospitar els remenses, puja a la matinada se'ls descobrí al coll del Rerac, enfront de Montcada. Els que els havien de perseguir optaren per a anar a Sabadell, per la qual banda es dirigiren a Granollers, mentre els remenses es fortificaren a Caldes de Montbui.

Als pocs dies tornaren els prohoms a Barcelona a celebrar nou consell, amb el lloctinent, del qual resultà fer sortir la bandera de la ciutat per a donar una veritable batalla.

ESPIGOLAIRE

Polítiques

«XENIUS», CIERVI

Retallem de «La Vanguardia»:

«Ingreso en el ciervismo. — El escritor catalán Eugeni d'Ors (Xenius), ingresa en las filas del ciervismo. Ha hablado con el Sr. La Cierva y éste le ha manifestado que es preciso que antes de dar publicidad a la noticia publique algunos artículos en algún periódico afín a esas ideas. Ha sido elegido el periódico «A B C».

El señor d'Ors será diputado por un distrito de Murcia.»

A L'ESTRANGER

Ahí al matí sortí cap a París, Berlín i Viena, el nostre amic, director del Banc de Catalunya, N'Edward Recasens, qui assistirà, en la darrera població, a la reunió del Consell d'Administració del «Mercurbank», del qual forma part.

SORTINT

Ahí a la nit marxà cap a Madrid el senador senyor Goicoechea.

Qüestions socials

DECLARACIONS DEL GOVERNADOR

En rebre ahir al migdia els periodistes, el governador civil, senyor Raventós, estava molt emocionat.

Els reporters li preguntaren si sabia alguns detalls dels atemptats d'ahir passada. El senyor Raventós digué als periodistes:

—No sé res més del que saben vostres. Les notícies oficials que tinc coincideixen gairebé amb les informacions periodístiques. Solament afegiré qu'eha estat detingut l'autor de l'atemptat d'ahir a la tarda.

—Com es diu?

—No ho sé encara. Ja comprendran vostres—continua el governador amb to adolorit—amb l'amargura que els parlo, degut als fets ocorreguts ahir quan tenia d'esperança assenyada que s'haurien acabat aquesta mena de delictes de sang.

Donat el meu criteri, d'una gran llibertat de les organitzacions obreres i de grans facilitats per a l'exposició de doctrines de tota mena, creia i segueixo creient, no obstant, que s'acabaria amb això aquesta mena de delictes de sang. No ha estat així, desgraciadament.

Cal, però, observar que amb aquests fets ocorren de vegades equivocacions informatives que cal aclarir. Aquests fets són qualificats constantment com a delictes socials, i de vegades s'han de qualificar certament com a delictes de sang, ja que el fet de pertànyer a l'un o l'altre sindicat no vol dir que siguin delictes socials.

Els prego que quan donin aquesta nota dignin des dels diaris als obrers de Barcelona, que aquí estan emparades totes les idees: que no tinguin por de venir: que aquí seran rebuts i ben ateses llurs queixes i llurs exposicions.

D'aquesta manera treballarem tots per la tranquil·litat de Barcelona i per la tranquil·litat dels treballadors.

El governador civil, senyor Raventós, manifestà ahir passada als periodistes:

—Han quedat resoltes definitivament les vagues de la fàbrica de claus i puntes de París «Carmé», que afectava a 90 obrers, i la de la fàbrica de filats i teixits de Francesc Serra, de Sentmenat, que afectava a 150 obrers.

Els obrers del vidre de Barcelona —ha seguit dient el governador— han declarat la vaga de braços caiguts i han fet circular unes fulles assabentant els obrers de què la producció ha d'ésser un cinquanta per cent menys que abans. Davant d'aquesta imposició, les fàbriques Lligé, «Unió Vidriera Espanyola» i una altra han tancat llurs portes.

Una altra notícia. A tres quarts de vuit ha estat trobat junt a uns magatzems de la vidua d'Alamany i fill, del Passeig de Sant Joan, un artefacte. Ha estat traslladat a la Delegació però es creu que no té cap importància.

I, finalment, senyors, demà tindrà lloc l'enterrament d'Amadeu Campi, mort el dissabte últim a conseqüència d'un atemptat.

I res més digué el governador.

EL QUE DIU EL SENYOR BORRUE

Ahí al migdia visitarem el cap de policia, tinent coronel senyor Borrue, perquè ens facilités algunes dades respecte als atemptats d'ahir.

El senyor Borrue ens llegeix unes notes oficiosos que diuen:

«Pel personal de la brigada de serveis especials ha estat detingut N'Isidre Armengol, president de la Societat de Menudaires, com a suposat autor de l'assassinat del menudaire Josep Tenes.»

«Pel personal de la secció del Nord ha estat detingut Miquel Font Viñas, com a suposat autor de l'assassinat d'Amadeu Campi Grañes.»

«El detingut, el dia 17 de l'actual, sostingué amb en Campi una discussió acalorada, assegurant-li que aviat s'acabaria el seu matonisme.»

«Han estat detinguts Joan Enseñat i Adolf Ribes, del Comitè de Vaga del Sindicat del Ram de Construcció, per intentar veure forçosament a l'encarregat d'una fàbrica de vidre del carrer d'Argensola, i al mateix temps llegir-li unes fulles dirigides a l'opinió i als rajolers.»

«El senyor Borrue ens digué: —Com vostres saben, els rajolers estan en vaga; precisament ahir per una mica no va quedar resolta aquesta vaga. Tant de ho que es resolgués ben aviat.»

DETENCIONS

A la fàbrica de vidre de Planella i Ribas situada al carrer d'Angle-

sola, números 1 i 3, es presentaren quatre individus dient que desitjaven parlar amb l'encarregat i amb els obrers de la fàbrica.

Acudí la policia i detingué a dos d'ells anomenats Joan Enseñat i Adolf Ribes, als quals se'ls ocuparen diverses fulles dirigides a l'opinió pública i als rajolers.

Foren conduïts al jutjat i després de declarar quedaren en llibertat.

DILIGENCIES

A darrera hora el jutjat de la Universitat, rebé declaració a Isidre Armengol, president de la Societat de Menudaires i a Albert Sardà, cunyat de Josep Serrés, que fou mort a un Bar del carrer de Vilamari.

ELS EMPLEATS DE BANCA I BORSA

Abans d'ahir al vespre, al teatre del Bosc, es celebrà l'anunciada Assemblea convocada pel Sindicat lliure professional d'empleats de Banca i Borsa.

Foren aprovats sense discussió l'estat de comptes i la memòria de l'any anterior.

El president exposà la situació actual dels empleats, i el representant de la Corporació General de Treballadors dissertà referent a l'actuació que ha de desenvolupar el Sindicat en l'esdevenidor. S'acordà procedir per a imposar la justícia en la retribució i organització del treball.

A continuació es procedí al nomenament de la nova Junta Directiva, que quedà constituïda, acabant l'acte prop de l'una de la matinada.

ELS FORNERS

L'Assemblea que havia d'haver celebrat el diumenge passat el Sindicat lliure professional d'obriers forners, fou suspesa per ordre governativa, moments abans de l'hora assenyalada per a començar.

En conseqüència, es celebrà el diumenge vinent, dia 4 de març, a dos quarts d'onze del matí, al local del carrer de Gúrdia, número 14.

LA RABASSA MORTA I EL MINISTRE DEL TREBALL

En contesta al telegrama que el president de l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre, En Carles de Fumey, dirigí al ministre del Treball, ha rebut d'aquest la següent contesta:

«Contesto el seu telegrama manifestant-li ésser inexacte que en el Consell d'Avui em proposi tractar de la rabassa morta que estudiaré amb tot el deteniment i assessorament indispensable.»

EL CONFLICTE DE CALELLA

La Federació Tèxtil de Catalunya, contestant a les indicacions fetes per fabricants i obrers estranyant el seu silenci i falta d'intervenció en el conflicte plantejat a Calella, tractant-se de fàbriques de gèneres de punt i pertanyent l'Associació de fabricants a la Federació Tèxtil, es veu en la precisió de fer constar:

«Que el no haver intervingut en aquell conflicte ha obert a que l'Associació de fabricants de Calella deixi de pertànyer, fa algun temps, a la Federació, i, per altra banda, ni fabricants ni obrers han requerit la seva intervenció; i que, únicament en el cas que el conflicte es prolongués, el que seria molt sensible, i arribés a afectar a alguna de les Associacions federades immediates a aquella localitat, la Federació es veu en la necessitat d'intervenir, demanant l'apoi de l'autoritat civil per a aconseguir el restabliment de la normalitat en el treball.»

Publicacions rebudes

—Monografia de Vallmoll, per mossèn Amadeu Pujol. Pvre.

—Memòria de l'Associació de la Premsa Diària, corresponent al penúltim any, per don Marius Agullar, secretari de la Junta Directiva de l'Associació.

—Blanco y Negro.

—El Iris de París.

—Nostra Comarca.

—D'ací d'allà.

—Estudis Franciscans. Número corresponent al present mes de febrer, amb un interessant sumari.

—Vida Cristiana. Número corresponent a la present Quaresma.

—Jovencut, de Sabadell. El darrer número va dedicat a la propaganda de les Conferències quaresmals que donarà el doctor Carreras en aquella ciutat sobre moral ciutadana, i comença la reproducció d'un interessant treball que va escriure sobre el mateix tema fa uns catorce anys, aquell gran apologeta que va ésser el doctor Sardà i Salvany.

—Anals de l'Institut d'Orientació Professional. Núm. 5.

—«Liberata Ferrarons i Vivess. Donzella exemplar i model d'obrera. Llibret publicat a Olot.

DARRERES INFORMACIONS

PENINSULA

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

Madrid, 28, 12:30 matinalada
Després de Guerra del dia 27 de febrer:

«Zona oriental. — La bateria de Benítez, feu foc sobre grups enemics. La policia d'Alors tiroteja i dispersa a l'enemic que va agredir un indígena amic, als voltants d'Erganda. Forces de Camrussi efectuaren un passeig per la pista de Larahar, retornant per Tahar-el-Lala i Sebouch-Sva, sense novetat.

Segons comunica el capità de la policia desatada a Drius, a la nit del dia 25, una partida formada per gent d'Uat-Amed, Bukarai, M'Talza i Beni Luyahi, atacà les cases d'Albuda, els habitants de les quals no tenien muntades les guardies ordenades. Els atacants mataren tres indígenes i dues dones i feriren a dos més del poblat, emportant-se uns 200 caps de bestiar.

Tanmateix comunica el capità del grup que a la matinalada del dia 26 sostingué foc contra una banda d'enemics de Tenieda-el-Hamara, tenint dos cavalls i matant morits.

viació. — L'esquadra de servei, bombardejà el zoco de Telatza, d'Asilah i poblat dels seus voltants. Efectuà un detingut reconeixement pels dos costats del riu Kert, des de la posició d'Issalacen fins l'estimat zoco de Telatza, sense observar res anormal.

Zona occidental. — Sense novetat.

FET MISTERIOS

Fins ara ni la guàrdia civil ni el jutjat instructor han rebut declaració de cap persona que pugui posar en clar la cremació del Prado del Ro.

Es confiava en que si no es tractava d'un fet delictiu, els mateixos ocupants de l'automòbil misteriós es presentarien a l'autoritat local per a explicar l'heur maridors.

Els forenses que han reconegut les despulles trobades, sospiten que els trocs de carn que han trobat pertanyent a una persona i corresponen a una m. Al mig hi té una caràctiu retracció. Sotmesa a examen antròpic es podrà deduir en un moment oportú i de manera evident, el que fins ara és un enigma.

La guàrdia civil de Pozuelo continua els treballs encaminats a posar en clar el fet estelvingut en la seva demarcació.

Per les dades recollides, tots els que han intervingut en la investigació per aquest succe, treuen la impressió de que els homes que estiguessen mantenen a Prado del Rio s'emportarien novament en automòbil allò que no van poder cremar completament, per por d'ésser descoberts per alguns d'ells que els havien vist. Així s'explica que no s'hagin trobat fins ara més despulles humanes, però malgrat això seguiran les excavacions en dies successius quan acabin les pluges.

ACADEMIC

A l'última sessió celebrada per l'Acadèmia de Belles Arts, s'efectuà l'elecció per a cobrir la vacant produïda per la mort de l'arquitecte don Vicens Lapereza.

Com s'havia anunciat, fou elegit l'arquitecte don Lluís Bellido.

La vacant produïda per la mort de don Aleix Vera no es proveirà fins la pròxima sessió.

DESGRACIA

El director de la fàbrica de ciment sortint «La Iberia», don Ramon Sanz, de 45 anys, ha estat víctima a Castillejo, província de Toledo, d'un greu accident.

Quan el senyor Sanz ha pujat en un platíforma, de la qual tirava un cavall, marxava per una via apartada de la de la fàbrica hi ha estesa una la via general de la línia dels Andalusos, ha estat agafat per una màquina de maniobres que per la mateixa via tornava de la fàbrica arrossegant alguns vagons amb destinació a l'estació. La màquina no ha pogut aturar la marxa i el senyor Sanz ha resultat greument ferit.

En estat agonitzant ha estat trasllat a la fàbrica.

AGREGAT NAVAL

El ministre de Marina ha disposat que el capità de corbeta, don Miquel de Vierna, continuï d'agregat naval a l'Ambaixada de Londres.

ASPIRANTS AL MAGISTERI

Aquest matí ha visitat al ministre d'Instrucció pública una comissió de estudiants del quart curs de l'Escola Normal de Mestres, per a pregar-l'hi, en nom propi i en representació dels seus companys que en la disposició que dicta convocant a oposicions per a l'ingrés en el magisteri oficial, se'ls autoritzi per a presentar instàncies amb l'objecte que hi puguin pendre part els que acaben llur carrera en el pròxim curs escolar.

El senyor Salvatella ha promès atendre el prec, tenint en compte que això no suposa greuge a cap dret ni perjudici per a l'ensenyament, ja que els aprovats no podran pendre possessió de llurs càrrecs fins al propi pròxim curs escolar.

EL CRIM DE MALAGA

Com hem dit aquesta tarda, la policia ha detingut al Círcol Americà, l'autor del misteriós crim de Màlaga. Conduït el criminal davant les autoritats, ha declarat anomenar-se Antoni Doctor, de 20 anys, natural de Dalmeit (Ciudad Real) i resident fins fa pocs dies a Màlaga, subter d'ofici. A Màlaga sostingué relacions amoroses amb una jove anomenada Maria Gràcia.

Com que es trobava sense mitjans, en arribar la festa onomàstica d'aquesta jove, i desitjant obsequiar-la es va posar en contacte amb cert subjecte, anomenat Juli, el qual li facilità un moneder de malla d'argent que havia de pagar en terminis.

Per a portar a cap aquests pagaments començaren a entretenir-se Doctor i Juli a casa de la víctima, el perruquer de senyores Epifani García, home afeinalat.

Això fou origen de disgustos entre ell i Doctor.

El dia 20, pròximament a les dotze de la nit, arribà Doctor a casa d'Epifani.

Després d'una breu conversa, segons ha declarat l'assassí, aquest concebé la idea de matar el perruquer per a apoderar-se de les joies que portava.

Quan el perruquer es trobava d'esquena, va treure Doctor un ganivet d'una butxaca i amb aquest ganivet tancat li va donar un fort cop al cap. Epifani començà a cridar, i aleshores obri l'amma i li va donar diverses puntalades, deixant-lo mort.

Va tapar el cadàver amb una cortina; s'apoderà de les joies que l'Epifani guardava en un mantó de Manila, que abandonà després al portal, i va sortir de la casa tancant la porta amb un candau que acostumava utilitzar la víctima.

Després de tancar el ganivet anà al seu domicili.

Com que no podia dormir, a les tres de la matinalada, portant un vestit completament nou, es va passejar en cotxe fins l'Alhamedra.

A l'estació dels Andalusos adquirí bitllet fins a Còrdova.

En aquesta ciutat, a la joieria «La Suiza», va vendre monedes d'or produïdes del robatori, per les quals li donaren 1.045 pessetes.

Des de Còrdova passà a Vall del Rio, on adquirí un revòlver Smith.

D'allí es traslladà a Manzanares, i després, desde Manzanares a Madrid, on arribà el dimenge.

NOTA BURSATIL

Els fons públics estan fínixos.

Baixa la partida de l'interior cinc cèntims i tanca a 70'95.

Baixa la partida de l'interior cinc cèntims i tanca a 70'95.

El Banc d'Espanya guanya 0'75 i el Rio de la Plata baixa un enter, romanent invariable l'Hipotecari i el Central.

Els valors sucres i metal·lúrgics acusen fermeza, pujant les preferents de la Sucrera 3 enters i les Felgueras 2'25 per cent.

Les accions ferroviàries encalmanades.

Els francs pugen de 33'10 a 33'60; les lliures guanyen dos cèntims; els dolars altres dos, i les llires i belgues 30.

EL TEMPS

La temperatura màxima d'ahir fou 19 graus a Màlaga i la mínima d'avui ha estat de zero graus a León.

A Madrid la màxima d'ahir fou de 9'9 i la mínima d'avui 4'2.

Temps probable per a demà, en tot Espanya temps d'aiguats.

LA SENADURIA D'EN SALA

Sobre el nomenament de senador vitalici de don Alfons Sala, diu «La Libertad», òrgan del senyor Alba: «Un d'ells es refereix a un criteri

polític que inspirà l'actuació dels governants de llargs anys ençà, el de don Alfons Sala, que, si representa el treball nacional, encarna, al mateix temps, la protesta calida i viva contra els enemics francs o encoberts de la unitat d'Espanya, i dona merescuda satisfacció a aquest home que mantingué i manté a Catalunya amb fermesa civica el nom de la Patria.

Un xic tard arriba el reconeixement, però cap a un govern liberal l'honor de desagreguar al postergat, iniciant una política d'erapariació i sensatesa.

MERCEDES REIALS

La llista completa de les mercès atorgades per S. M. el Rei és la següent:

Gentils homes de Cambra amb exercici i servitut: Joaquim Robert, Ramon Fernandez Villaverde, Jordi Silvela, duc d'Almenara-Alia, duc d'Albrantes, marquès d'Aldama i Francesc Mestre i Gómez.

Gentils homes de Cambra amb exercici: marquès de Valero de Palma, Santiago Morales de los Rios, Carles López Doriga, baró de Casa Soler, Francesc Setuain, marquès de Villasierra, Candi Rodríguez de Celis, Joan Garcia Ontiveros, Santos Arias de Miranda, baró de Rio Tobias, Joaquim Espeleta Montenegro, Lluís Navarro, Manuel Garcia d'Arrilla, Gonzal Fernandez de la Mora, Ramon Martinez Campos i Viesca, Ferran Villabaso, Josep de Cuadras i Belnet, marquès del Castillo de Jara, Josep de Taramona, comte de Casa Lesquell, Manuel Figuerola i Ferret, marquès de Casa Real, comte de Riudoms, comte de Baillero i Ferran López Driza, ex-alcalde de Santander.

Gentils homes d'entrada: Ignasi Ignasi Diez Aguilar, Pere Peña-Rodonda i Samaniego, Guillem Gamir i Buer, César Saemo i Santamaria de los Rios, Josep Fuster, Daniel Barroca i Ayuso, Miquel Estevea de Navarro, Josep Artieda López, Eveli Gil-ménez Orgue, Manuel Ribé Labarta, Gundamaro Palazón i Joaquim Otero i Carroena.

Majordoms de setmana: comte de Sierra Belda, vescomte de Cuba, Bernat Rollant, Francesc Escrivà de Romaní i Roca de Togores, César Jimenez Arana i Bernaldo de Quirós, comte de la Granja i comte de Peñalta.

Gentils homes de casa i boca: Josep Fernandez de Cuevas i Polo.

L'ALT COMISSARI

Tetuan. — Ha marxat a Xauen l'alt comissari senyor Silvela.

Tornarà demà i assistirà a una funció teatral que es celebrarà en el seu honor.

El dijous dinarà amb el talifa, i el divendres empenirà el seu viatge per la zona, començant per Larraix.

Marxarà seguidament a Alcázar i Arilla, i tornarà després a Tetuan.

D'aquesta plaça passarà a la de Melilla, i d'allí marxarà en direcció a Madrid.

UN EX-DAPTIU

Salamanca. — Ha arribat l'ex-capit d'Aydir Peco de Diez Serrano natural de Telares.

Quan arribà s'estava celebrant al teatre de la població una funció a benefici seu.

Quan entrà al saló fou rebut amb grans visques i aplaudiments.

Després pujà a l'escenari i el nombre públic que emplenava el local assaltà l'estrada per a abraçar-lo.

Conta nombrosos detalls del captiveri ja coneguts.

L'únic nou que digué és que veia morir al seu cotat el coronel Morales.

HIDROAVIONS A ALMERIA

Almeria. — A conseqüència del fort temporal de Ponent, han fondejat en aquest port els hidroavions Saboya números 28 i 31.

Aquests hidroavions es dirigien des d'Algeria a Mar Chica.

L'hidroavió número 28 ve tripulat per un soldat de nacionalitat russa, i el 31 pel tinent Paramo.

NOTES DE SEVILLA

Sevilla. — Els patrons forners tampoc han remés avui al govern civil l'ofici anunciant que suspendran l'elaboració de pa en el termini de cinc dies, segons l'acord adoptat com a pretext contra les multes que ve imposant-los la Junta local de Reformes Socials.

El governador ha dit que s'imposarà la sensatesa en els forners, però

que d'insistir en anar a la vaga no faltaria el pa a Sevilla.

Per la seva part els obrers han publicat una nota en la qual diuen que en diverses fleques han estat rebaixats els jornals i que en cap es compleixen les bases establertes entre patrons i obrers respecte al treball.

Citen el cas d'una fleca on set homes elaboren diàriament 1.200 quilos de pa quan segons el que es va acordar correspondria que s'empressin en aquest mateix treball el doble de obrers.

Afegeixen que en cap fleca s'ha pagat el 25 per 100 de l'augment que fou convingut.

Acaba l'escrit dient que s'oposaran per tots els mitjans que tinguin a la seva mà a que la jornada comenci a les dues de la matinalada en lloc de les cinc de la tarda, que és el just.

Els ànims estan molt excitats.

— El vinent dia 3 de març, donarà una conferència, organitzada pel Centre Mercantil, don Josep Francesc Rodríguez.

Desarrollarà el tema «Acció Hispano Americana».

— Manuel Vello Ramon, de professió conductor d'automòbils, baixà del cotxe que menava i penetrà en una tenda on es trobava Josep Rodríguez Esposa, contra el qual feu dos disparos que no tocaren a ningú.

Després es donà a la fuga, però fou detingut.

S'ignoren els motius de l'atemptat.

TIFUS A MURCIA

Múrcia. — S'ha reunit la Junta de Sanitat sota la presidència del governador civil per a tractar de la marxa de l'epidèmia de tifus exantemàtic.

L'inspector de Sanitat informà a la Junta sobre les causes que han originat l'epidèmia.

Manifestà que el foc havia quedat aïslat i que tenia l'esperança de que seria evitat tot contagi.

Es prendran les mesures necessàries per a la reducció i extinció de la malaltia.

Aquesta tarda han celebrat nova junta per a canviar impressions.

LA POLICIA DE BILBAO

Bilbao. — L'inspector general de policia senyor Fernandez Luna es troba dedicat a examinar l'organització del cos de la policia en aquesta «provincia».

Sembla que ha trobat moltes deficiències.

EL SARGENT VASALLO

Sevilla. — El governador senyor Fernandez Jimenez, que estigué el dimenge a Còrdova per assistir, com a diputat, per Montilla a l'acte celebrat a honor del sargent Vasallo, ha dit als periodistes que aquest soldat vindrà dintre poc a Sevilla per assistir al banquet organitzat en son obsequi pels que foren els seus companys del regiment de Soria, on el sargent Vasallo serví durant algun temps.

A Sevilla li seran oferts alguns homenajes.

Afegeix el governador que Vasallo no compta amb més diners que amb 10'50 pessetes, produïdes d'una funció celebrada al teatre Cervantes de Sevilla, i que dita quantitat l'emplegarà per anar a Granada a complir l'última voluntat d'un company de captiveri.

ELS ATEMPTATS SOCIALS A BILBAO

Bilbao. — S'organitza per al pròxim d'umenge una manifestació de protesta contra els atemptats socials. Avui s'han tramès al ministre de la Governació diversos telegrames de protesta.

El ministre, alarmat sens dubte, ha telegrafiat al governador civil d'aquesta «provincia» preguntant si ocorria quelcom anormal a Viscalia.

La resposta ha estat negativa.

El comissari senyor Fernandez Luna ha començat els treballs d'inspecció dels llocs dels últims atemptats. An't recorregué la població, a fi de veure com estaven montats els serveis.

Del resultat de la visita es mostra molt reservat, però segurament no han estat molt de son agrado.

El senyor Fernandez Luna ha conferenciat amb el governador i ha visitat al president de l'Audència.

Els periodistes l'interrogaren, però es mostrà reservat, limitant-se a dir

que es dedicaria, durant tres o quatre dies a vigilar els serveis, especialment el d'investigació.

L'impressió que tregui en definitiva serà de la que donarà compte a l'inspector general d'ordre públic.

EN BESTEIRO A L'ESTRANGER

Madrid, 28, 2 matinalada
El catedràtic socialista senyor Besteiro, ha sollicitat del ministre d'Instrucció pública un permís de sis mesos per a absentar-se d'Espanya.

ELS ATEMPTATS SOCIALS A BILBAO I BARCELONA

La situació a Bilbao preocupa fonamentalment al Govern.

Els senyors marquès d'Alhucemas, comte de Romanones i duc d'Almodovar han celebrat avui diverses conferències.

Ensen el Govern que a Bilbao hi ha tres problemes perfectament definits: un de política, que té el seu eix i el seu nus en la provisió de l'Alcalde de la ciutat, ja que l'Ajuntament porta dos mesos sense funcionar per la protesta perquè romanguí al davant de l'Alcalde l'alcalde mauri senyor Arancilla; el problema social, que s'ha aguditzat cada dia més, i el president del Consell i el ministre de Gràcia i Justícia han rebut centenars de telegrames que els han causat gran impressió, puix del text d'aquests telegrames es desprèn que en menys d'un any i en un perímetre poc més d'un quilòmetre, s'han comès 23 assassinats, sense que en la majoria dels casos els autors hagin estat haguts; i el problema judicial, puix resulta que en les poques causes que s'han vist per haver estat detinguts els autors, els processos es porten amb gran lentitud i extraordinària lentitud, i així passa amb la causa per l'assassinat del garent dels Alts Forns, suspesa dues vegades per amenaça d'una vaga general.

El Govern enten que no pot continuar un moment més aquest estat de coses, i després de les conferències celebrades s'ha convingut, i així ho ha fet, que sortís aquesta nit cap a Bilbao el director general d'Ordre públic per a conèixer les raons perquè la policia hagi tingut tan poca sort en la detenció dels autors dels delictes de caràcter social.

Demà sortirà també cap a Bilbao un caracteritzat funcionari de la inspecció de tribunals, enviat pel ministre de Gràcia i Justícia, amb l'objecte de conèixer les causes i les raons de la lentitud en els sumaris i de la suspensió de la vista de les causes més importants.

Els ministres diuen que estan disposats a evitar que es desencorajen s'apoderi de l'esperit públic, no hi tingui res que vore, amb l'estat social a Barcelona.

Creu el Govern que a la política de temperança en què volgué inspirar-se, no corresponen els elements perturbadors, puix aquests en èpoques d'energia com les passades, s'abstingueren de perpetuar atemptats, i ara aquests es recrudelixen amb una freqüència que és per a preocupar al Govern.

El ministre de la Governació ha desmentit aquesta matinalada la notícia publicada per un diari de la nit dient que havia dimittit el governador civil de Barcelona, senyor Raventós.

BARCELONA

La Federació Monàrquica Autonomista del Dte. VI

Ahir a la nit se celebrà amb un lunch la inauguració de l'Associació de la Federació Monàrquica Autonomista del Districte VI. La presidència de la festa era ocupada pel diputat a Corts senyor baró de Guell, l'ex-fiscal del Suprem senyor Maluquer Viladot, el senador senyor Bartrina, els diputats de la Mancomunitat senyors Pich, comte de la Vall de Canet i Gratié, els regidors senyors Nadal i Anglada, i els senyors Mir Rossell i baró de Montclar.

Brindaren els senyors Mir Rossell, Fontanals, Gratié, Nadal i Maluquer Viladot.

Es requereix indispensable que les notes que ens siguin tramèses per a la publicació vinguin redactades en català i amb concisió periodística.

El Professor Einstein a Barcelona

Avui la ciutat de Barcelona, representada pel seu Ajuntament i les delegacions d'etotes les associacions culturals i econòmiques, ha rebut un respectuós homenatge d'admiració al professor Einstein, eminentíssim en ciències i de molt just renom mundial. I aquesta significada cerimònia s'ha celebrat en el lloc més august de la nostra Casa Consistorial, a la Sala històrica on es reünia l'antic, l'honorable, el savi Concili de Cent, que governava la ciutat, capdassat de Catalunya, quan aquesta era mestressa de sa casa i feia ses lleis i gaudia de sobirania.

A tal senyor, tal honor.

A l'escala i galeria hi havia guardats urbans vestits de mitja gala.

A la sala de l'Alcalde, a l'entorn de les invitacions circulades, s'hi anaven ajuntant els representants de les entitats.

Per delegació de l'Alcalde, el president de la Comissió de Cultura, En Josep M. Nadal, ha anat a l'Hotel Colón pe racompanyar el professor Einstein i la seva senyora.

En arribar a Casa de la Ciutat han estat saludats respectuosament. L'Alcalde ha tingut una breu conferència amb el savi professor, i precedits dels maces i acompanyats pel secretari En Claudi Planas i el cap de ceremonial En Manuel Ribé, han anat a la

SALA DE CENT

Hi havia una distingida concurrència, entre la qual s'albiraven significades personalitats. Tothom s'ha alçat.

Ha ocupat la presidència l'Alcalde N'Enric Maynés, que tenia a sa dreta el professor Einstein, el doctor Alcobé, president de l'Acadèmia de Ciències i Arts i delegat del rector de la Universitat; el tinent d'Alcalde En Blaiot; el president de la Diputació En Joan Vallès i Puig; En Romà Sol, conseller de la Mancomunitat de Catalunya; En Josep M. Nadal, president de la Comissió Municipal de Cultura; i a sa esquerra, el tinent d'Alcalde En Bonaventura M. Pla; el delegat regi d'Ensenyament En Manuel Lluengo; el tinent d'Alcalde En Turell; el diputat a Cortes i president de l'Ateneu Barcelonès En Pere Rahola; i el cònsol general d'Alemanya.

Als escons consistorials hi havia el tinent d'Alcalde En Martí Matons; els regidors senyors Tusquets, Palau, Domènech i Anglada (E.); el diputat a Cortes per Manresa, senyor Croxell; i per Vilafraña En Josep Zulueta; l'Alcalde de la ciutat de Mallorca En Guillem Forteza; En Francesc Puig i Alfonso, president de la Societat Econòmica d'Amics del País; N'Artur Bofill, de l'Acadèmia de Ciències; En Comas i Solà, director de l'Observatori Fabra de Meteorologia; el doctor Terrades, director de la secció de ferrocarrils i telèfons de la Mancomunitat de Catalunya; En Rafael Campalans, del Consell de Pedagogia de la Mancomunitat; En Josep M. Bofill, de la Secció de Ciències de l'Institut d'Estudis Catalans; i En Lluís Nicolau d'Oliver, de la Secció de Filologia del dit Institut; N'Alfred Ramoneda, Hòlder, president de l'Associació d'Enginyers Industrials; doctor Lluís Cirera, de l'Acadèmia de Medicina; doctor Lluís Cirera Torré, de la Societat Mèdico-Farmacèutica dels Sants Cosme i Damià; En Miquel Madorell, president de l'Associació d'Arquitectes; En Maríà Rubió, general d'enginyers; N'Antoni Nicolau, director de l'Escola Municipal de Música; En Frederic Bernades, del Foment del Treball Nacional; En Josep Mulla, de l'Orfeó Català; En Pompeu Fabra, de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana; En Blai Sorribas, de l'Associació d'Enginyers de Camins, canals i ports; N'Isidor Aguiló, enginyer agrònom, director de l'Estació Olivarera de Tortosa; En Josep Armentarès, representant de la Cambra de Comerç; doctor Figueras Parés, l'escriptor Ignasi Garcia Aldega acompanyant l'organista alemany Valtor Drwenski's, que ha vingut per donar uns concerts amb l'orque del Palau de la Música Catalana; En Jaume Algorra, director del laboratori d'estadística; En Ramon Coll i Rodés, director de l'Escola de Funcionaris de la Mancomunitat; En Francesc Carreras Candi, de l'Acadèmia de Bones Lletres; En Ferran

Sancho, degà dels mestres i president de l'Associació del Magisteri Català; En Ribes i Pujol, de la Societat de Psiquiatria i Neurologia; N'Alfons Baixeras, de l'Escola d'Alts Estudis Comercials; En Ruiz i Castelló, director de l'Institut d'Orientació Professional.

Ha ocupat un lloc preferent la distingida dama Einstein, qui anava acompanyada de la senyora germana d'En Casimir Llanç, professor de metallúrgia d'aquesta Escola Industrial, que també assistia a l'acte.

PARLA L'ALCALDE

I ho fa en català, dient: «Honorable professor: En el curs dels vostres viatges de difusió científica per diferents països heu vingut a la ciutat de Barcelona, i l'arribada vostra ha estat marcada amb un esdeveniment.

En la vida dels pobles, d'aquí que la Humanitat existeixi, és gairebé impossible trobar res absolut que uneixi els homes amb lligams de ferma solidaritat. Els progressos de la civilització, qu'sembla que haurien de portar a una més gran perfecció i solidaritat universals, han fet més orbes i esgarrioses les lluites dels pobles. Els sentiments d'humanitat, més desparats avui que en temps pretèrits, no constitueixen un vincle intern de pobles i de races, que pugui evitar i eviti les lluites que de tant en tant trasbalsen el món. L'ideal de la justícia i el sentit del dret, interpretat diferentment per cada grup humà, no ha pogut contrarestar la força de diferenciació, que té el seu arrel en la mateixa naturalesa de l'individu. Les religions, amb llur immensa força espiritual, no han assolit encara l'ideal d'unitat de tots els homes. Sols la ciència, amb els seus principis fonamentals, amb les seves teories i hipòtesis, amb els resultats cada dia més transcendents de les seves investigacions, ha pogut superar tots els obstacles, imposant-se als sentiments i a les passions i als interessos que separen els homes, i ajuntar-los en un ideal superior de perfecció, per damunt de races, de pobles i de llengües de civilitzacions i de creences. Per això s'ha pogut dir que la ciència no té pàtria, que és el mateix que dir que pertany per igual a tots els homes.

I vos, professor Einstein, sou en aquest segle XX el més sublim representant d'aquesta ciència, que és vostra, i nostra i de tothom.

Per això, totes les fronteres s'han obert davant vostra, i a tot arreu se us respecta i se us aclama i se us admira, i per això la ciutat de Barcelona, orgullosa de tenir-vos en son ei per alguns dies, us ret avui aquest homenatge d'admiració i de simpatia.

La ciutat nostra ha estat oberta sempre a tots els homes i a tots els ideals, sentint sempre les risanes i neguits que han omogut els pobles; i en aquesta noble i franca pruja d'integració a la vida universal, les més enlairades creacions de l'art i de la ciència han tingut l'adhesió i l'admiració entusiasmada dels nostres intel·lectuals.

Per la nostra espiritualitat i per la compenetració de la ciutat amb la civilització universal, ens sentim solidariats amb tots els homes, sien d'allà on sien, que, perseguint una idealitat superior posen la intel·ligència i la voluntat al servei de la causa imponderable de la ciència.

Vós sou un d'aquests homes més preclars. Els vostres estudis i la vostra poderosa intel·ligència us han situat al cim de la muntanya que formen els coneixements humans, única riquesa que no pot ésser acaparada per ningú. El fruit dels vostres estudis, que havien vingut a exposar personalment a Barcelona, ha estat expandit arreu del món: ja no és vostre, sinó de tots; però l'esforç i el mèrit sols a vos pertanyen. Per això, a l'admiració dels pobles que us coneixen, hi ajuntem la nostra, que si la vostra pàtria està orgullosa de tenir-vos, aquest orgull, per aquella forta solidaritat de la ciència, la partim tothom.

Per nosaltres nosou un estranger, que la ciència, com abans us he dit, té per pàtria el món.

La ciutat de Barcelona ha volgut rebre-vos avui en aquesta sala, que recorda la seva història, i que ha es-

coltat la veu de tants grans homes. Vulguen acceptar, professor Einstein, aquest homenatge que a tots ens honora.

Sigueu ben vingut. Visqueu molts anys per a la ciència i per a la humanitat. (Grans aplaudiments.)

PARLA EL PROFESSOR EINSTEIN

Es saluda amb unànimes aplaudiments.

Amb un posat de gran modestia, i com mostrant-se sorprès per l'ovació, s'apropa amb la punta dels dits demunt la taula mira uns moments les arades de la sala, i pronuncia la contestació en la seva llengua natural alemanya, remarcant una a una les paraules, parlant suauement i a poc a poc. Els qui coneixen la llengua alemanya, l'entenen perfectament.

En acabar de parlar fou saludat amb aplaudiments.

El cap de la Secció Municipal d'Hisenda, En Miquel Vidal i Guardiola, allí mateix va traduir el discurs del professor Einstein i va llegir-lo en català. Diu així:

Honorable senyor Alcalde, senyors:

Gràcies per la vostra coral rebuda. Sovint he sentit paraules d'elogi pel meu treball, ologi superior als meus mèrits. El progrés del nostre coneixement s'apropa sobre l'esforç d'un grup d'homes treballadors que a cada generació conserven el foc sagrat de l'estudi, treballadors amagats sovint en mig de tota mena de privacions i que passen moltes vegades despercebuts per l'opinió pública.

Jo no puc acceptar per a mi les seves paraules d'elogi, sinó per a la totalitat d'aquells que sense cap lligam extern donen llur vida per a l'assoliment de l'ideal de la ciència.

Dues coses m'han complagut especialment, en les ja es paraules. En primer terme, el bé és cert que als nostres dies contemplem orgies d'odi i d'atany de poder, que esforcen a moltes generacions (jo espero a totes), també és cert que la nostra generació ha demostrat un amor a l'art i a la ciència, com cap altra.

I això es reflecteix molt bé en les paraules de vostè i en tota la manera delicada com he estat rebut a Barcelona, així com es reflecteix en tota la història d'aquesta ciutat.

Per altra part — i això és el que m'ha complagut més — bateja en el seu discurs un profunda enyorança cap a una forma més enlaçada de comunitat humana, cap a una superació dels odís polítics i nacionals. Tan de bo que aquest esperit s'apoderi ben aviat dels homes que dirigeixen la sort dels pobles. Per aquesta expressió de noble espiritualitat que reflecteix segurament el sentit de tots els ciutadans de Barcelona, he de manifestar d'una manera ben especial el meu agraïment. Desitjo amb tota l'ànima que aquesta bella ciutat tan esplendorosa i tan col·lectiva, pugui participar d'una manera ben ferma i eficaç en l'assoliment d'aquest altíssim ideal.

En acabar la lectura la concurrència esclatà en un gran aplaudiment, que obliga al savi professor a aixecar-se per agrair aquella gran manifestació.

L'Alcalde, senyor Maynés, ha cles l'acte amb afectuoses paraules de regreïament a les distingides representacions i personalitats que els havien acompanyat en aquell acte de respecte i homenatge envers el savi professor Einstein, el qual és hoste il·lustre de la ciutat. (Aplaudiments.)

RECEPCIO

L'Alcalde i el professor Einstein, es posaren en mig de l'estrada, i particularment, li foren presentades totes les personalitats, assabentant-lo de la representació que portaven a l'acte. El professor conversava amb tots ells molt afectuosament i els donava amical encaixada de mans.

COMIAT

Han sortit de la històrica sala, anant la senyora Einstein del braç de l'Alcalde, i passant per l'entremig de tota la concurrència, la qual saludava respectuosament.

En arribar a la sala de l'Alcalde, el senyor Maynés ha tot present, a la senyora Einstein, d'un magnífic pom de violetes i camèlies blanques, que ha estat rebut amb gran joia, i ponderava la bellesa de les flors dels nostres jardins.

S'els ha donat comiat al cap de l'escala blanca, i el senyor Nadal ha tornat a acompanyar-los fins a l'Hotel Colón.

Abans d'anar a la Casa de la Ciutat, el senyor Nadal els ha fet visitar l'Escola de Mar i les Escoles del Grup Baixeres, de la via Layetana.

CONFERENCIA A L'ACADEMIA DE CIENCIES

Ahí, a dos quarts de set del vespre, tingué lloc l'anunciada conferència del savi alemany Einstein, parlant de la teoria de la relativitat, en la Reial Acadèmia de Ciències, on es congregà un públic nombrosíssim i selecte.

Recordem haver-hi vist N'Edward Alcobé, president de l'Acadèmia; senyor Tusquets, en representació de l'Alcalde; canonge Gassia, en nom del Capítol Catedral; Vila Vendrell, pel rector de la Universitat; Agell, director de l'Institut de Química Aplicada; Benavent, pel Col·legi de Doctors matriculats; Cortés, pel Col·legi de Farmàcia; Quadras, pel Foment del Treball Nacional; Cabot, per la Cambra de Comerç; Tallada, per l'Ateneu Barcelonès; Anguera de Sojo, pel Col·legi d'Advocats i Acadèmia de Jurisprudència; Masriera, per l'Acadèmia de Belles Arts; Cirera, per l'Acadèmia de Medicina i Cirurgia; Martínez Vargas, per la Facultat de Medicina; Bellido, per la Societat de Biologia, i altres.

El doctor Alcobé, obrí l'acte amb unes excel·lents paraules, ponderant la personalitat del savi alemany.

Després el doctor Einstein començà la seva conferència, dient que no hi havia contradicció entre la teoria de la relativitat i la filosofia (assonyant, constantment, com a representant de la filosofia el modern Kant; com si fos el summum dintre del qual es mougués, i amb ell es conformés tot el món filosòfic.)

Diu que les relacions de la teoria de la relativitat amb la filosofia no són directes. La teoria de la relativitat és, més aviat, una teoria física. Ara, que la veritable filosofia ha de basar-se, o ha d'estar conforme amb algunes dades, almenys, de la física.

Es refereix als principis anomenats «a priori», i diu que aquests principis són condicions indispensables a la condició del nostre esperit; sense aquelles nocions, sense atendre aquestes condicions de l'esperit, no hi hauria ciència possible. Ara, n'hi ha que

diuen que aquests principis «a priori», no són sino «veritats» convencionals. Però en n, repeteix, aquests principis no es, la teoria de la relativitat, a destruir-los, a posar-los en contradicció.

Aquests principis «a priori» no requereixen dades experimentals, sino simplement idees. I les idees de Kant (que representen, segons el conferenciant, en aquest cas, els principis «a priori»), no han correspost plenament a la realitat.

Parlaré, diu, de la teoria de la relativitat, a), especial o restringida, i b), generalitzada.

Respecte de la primera, diu que es basa en la constància de la velocitat de la llum, la qual canvia les conceptes d'espai i de temps; i d'aquí hom passa a la teoria de les quatre dimensions, en la qual el temps hi figura d'una manera constant.

El temps és subjectiu o fisiològic, i objectiu o físic: del primer en tenim compte per les nostres sensacions; el temps físic o objectiu és el que ve assenyalat pels esdeveniments localitzats.

Es mostra disconforme amb la geometria d'Euclides; respecte de la qual diu que ja, abans d'ell (del conferenciant), alguns matemàtics i filòsofs havien fet notar les falles; el que és que, potser, les normes diferents d'aquests darrers no s'avenien tant amb la manera d'ésser de la nostra imaginació. Segons la geometria euclidiana, la figura és independent de la posició. Però la teoria de la relativitat basa la geometria en la concepció de les lleis naturals.

Quant a la teoria de la relativitat generalitzada, diu que es basa en l'equivalència entre la inèrcia i la gravetat. Amb aquesta suposició, tenim l'espai estès; aquesta estera un cos pot repassar-lo en infinites direccions; però l'espai (o l'ètera), és limitat, és finit, i en contraposició a l'infinit de la geometria euclidiana; doncs, en la teoria de la relativitat, les suposades paral·leles, es creuen.

Fa unes demostracions amb figures a la pissarra.

Hom orela que la geometria d'Euclides ara lògicament possible. I és que nosaltres, per la condició del nostre esperit, hem d'adaptar-nos a l'experiència; i aquesta experiència ens fa creure, erròniament, en la possibilitat de l'esmentada geometria; qu'que la teoria de la relativitat ve a desfer.

El professor va ésser llargament aplaudit.

La festa que els estudiants de la Universitat industrial dediquen al professor Einstein tindrà lloc avui, a les tres de la tarda, amb motiu de la visita que aquest professor farà a la dita Escola.

L'Exposició del Moble

Programa de les festes de primavera

El Comitè Executiu de l'Exposició Internacional del Moble i Decoració d'Interiors, ha examinat la sèrie de festes que diversos organismes artístics i deportius estan organitzant per a celebrar-se a Barcelona durant els mesos de maig i juny en què estarà oberta al públic dita Exposició.

Del nombre i de l'importància d'aquelles solennitats resulta que en la proxima primavera tindrà lloc en nostra ciutat un conjunt d'interessants manifestacions que per llur caràcter i relleu constituïràn un març adequat a la positiva importància de nostre certamen, així com una de les temporades en que les festes públiques hauran assolit en nostra ciutat el més alt grau d'interès.

Atenent a aquests fets que tant de benefici han reportat a Barcelona així com de l'èxit d'aquesta Exposició monogràfica, el Comitè, d'acord amb la Societat d'Atracció de Forasters, es proposa editar un luxós programa de les esmentades festes el qual serà repartit profusament per la resta d'Espanya i per les més importants ciutats d'Europa.

L'opuscle de referència contindrà demés algunes indicacions d'interès per al foraster que amb motiu d'aquestes festes visitin per primera vegada nostra ciutat i desitgin conèixer i admirar ses belleses.

LLIBRES NOUS

«La Tierra y el Hombre», per Joaquim Pla Cargol.

Llibre de lectura destinat a les seccions més aventajades de l'escola. Com indica el títol, constitueix el fons d'aquest llibre un elemental i interessant estudi de la geografia física i humana, relacionant constantment la geografia amb les ciències naturals, i fent ressaltar el fet geogràfic viu com una simple conseqüència de les causes que produeixen el relleu terrestre, dels agents que el modifiquen i de les influències que el terreny, el clima i el medi en general, exerceixen sobre l'home.

Aquest llibre va il·lustrat amb 125 formosos gravats, entre ells nombrosos gràfics i mapes, i cada capítol conté, ultra un interrogatori per a desenvolupar una «conversació», com a conseqüència de la matèria llegida, nombrosos exercicis pràctics molt instructius. La coberta va adornada amb una magnífica litografia en colors.

LES TERRES CATALANES

GIRONA

(Conferència de les 9:45 de la nit)

A Prades ha estat detingut el subdit espanyol Antón Malleu, acusat de que venia cocaïna.

—Al teatre Municipal de Perpinyà s'hi celebrà el dia 8 de març una funció per a cooperar a l'erecció del Monument als Voluntaris Catalans que té en projecte l'Ajuntament de Barcelona.

—El dia 16 es farà a la Diputació la subhasta per a l'adjudicació dels bagatges per a les comarques gironines.

—Han estat nomenats mestres interins de Sant Sadurní i Campdevànol don Pere Ferrándiz i donya Dolores Queralt.

—El Rector de l'Universitat ha tramès a l'Inspector de primera ensenyança una denúncia de l'alcalde de Pontdemolí sobre les escoles de la localitat.

—Per R. O. ha estat aprovat el pressupost de 2.000 pessetes formulat per l'Escola Normal de Mestresses d'aquesta ciutat per a viatges i practiques de les alumnes del sudit Centre docent.

—Han estat registrades a nom de don Joaquim Molí Figueres 70 pertencències d'una mina de carbó situada al terme d'Ogassa.

TARRAGONA

(Conferència de les 9 de la nit)

Construcció d'escampavies

Ha produït una excel·lent impressió la nova que la Companyia Arrendatària de Tabacs ha encarregat a les Drassanes de Tarragona la construcció de cinc escampavies per a la repressió del contraban del tabac.

La construcció d'aquest vaixell contribuirà molt a remeiar la crisi dels jornals, que es deixa sentir cada dia més forta a la nostra ciutat.

Incendis

A l'estació d'Alcover s'intendia diumenge un munt de draps, ocasionant 2.000 pessetes de pèrdues. No hi ha guè desgràcies personals.

—Des de l'extrem de la Rambla s'està veient en aquests moments un gran incendi en direcció de Montroig, havent d'esser molt extensa la part de bosc que es crema.

Futbol

A Montroig s'està construint un espaiós camp de futbol per al Club d'aquella població, constituït fa poc amb molt d'entusiasme.

Les conferències d'Arqueologia

La conferència que donarà demà el doctor Sabaró a l'Institut anirà entorn d'aquest enunciat: «La característica més obviadora de les nostres esglésies romàniques és la volta de pedra».

Altres noves

—Diumenge S. E. el Sr. cardenal arquebisbe administrà la Confirmació a la parroquia de la Trinitat.

—Al teatre de l'Ateneu hi ha debutat, per a donar-hi cinc funcions, una companyia de sarsuela dirigida pels senyors Hernández i Cabanes.

—Està vacant la plaça de metge titular de Clàncies, dotada amb 730 pessetes, podentse sol·licitar durant el termini d'un mes.

—S'ha declarat oficialment l'existència de la varçola al bestiar del terme de La Canya.

—S'ha possessionat oficialment amb caràcter interí de la secretaria de l'Ajuntament de Gandesa el jove i distingit advocat don Tomas Alcoi, per dimissió de N. Albert Masnada.

—A Santa Coloma s'ha començat un robatori a la fàbrica de don Josep Ferrer, emportant-se més de 90 quilos de teixits, valuats en més de 1.000 pessetes.

—S'ha reunit la Junta de Beneficència per a donar curs a una insània del mestre de Torredembarra.

—S'ha demanat autorització per a establir una llotja d'anios d'Aforja a Reus per Borges del Camo.

L'OBRA DEL BON MOT

EL MITING DE REUS

Procedents de Barcelona arribaren a Reus, amb el ràpid de Madrid, els senyors oradors Baptista Roca, Bartomeu Oliver, Joan de Deu Trias de Bes, Francesc M. Masferrer, Oriol Anguera de Sojo i Ivoñ l'Escop, als quals esperava la Comissió Organitzadora d'aquest acte i una nodrida representació d'entitats.

AL TEATRE CIRQ

Des de primeres hores del matí ja es notava a Reus la sensació d'una diada de festa. Malgrat el vent que s'ho emportava tot i que feia difícil l'accés pels carrers, anaven acudint a Reus delegacions dels 30 pobles intervinguts per la Comissió organitzadora. Des de molt abans de començar l'acte l'espaiós Teatre presentava l'aspecte de les jornades de gran solemnitat.

El senyor Cabeza

Representant dels elements organitzadors d'aquest acte, comença dient que Espanya és un dels llocs on es malparia més, i d'Espanya Catalunya, i de Catalunya, segurament, el Camp de Tarragona. Convençuda aquesta Comissió que la blasfèmia era a Reus, més que una prova d'impietat, una mostra d'incultura, s'ha preocupat, des de molt temps, d'extirpar la blasfèmia, més que per mides coercitives, per mides persuasives. El primer acte que feu fou escampar als quatre vents un petit opuscle titulat «La paraula a Reus», escrit pels homes de totes les tendències, des de l'extrema dreta fins a l'extrema esquerra. El segon acte és aquest miting de l'Obra del Bon Mot que ara obrim. Per la Pàtria, per la cultura, pel civisme, per la dignitat, per l'honor de tot el poble, avui vos direm novament: — Parleu bé!

El senyor Oliver

Comença dient que es troba un xic compromès davant de Reus per parlar ell el català d'un accent diferent, que si bé és la manifestació d'una separació, és un argument d'un llaç de germania; parla amb la mateixa llengua catalana, la de Mallorca, ressonant com els cobarts i diàfana com el cel de l'illa. Parla a Reus perquè l'han requerit per Déu i per la Pàtria i per les tradicions de la nostra terra, i quan la pàtria toca el cor d'un fill no se li pot regatejar ni l'últim batiment del seu cor. Fou el 12 d'octubre de 1913 que l'Obra del Bon Mot deixà sentir la seva veu a Soler, ciutat galana, enjoiada com una núvia, fresca i exquisida com una flor. D'allí sorgiren tot un estol de joves que des de llavors han brandat amb les seves veus calentes tota l'illa. La llengua és lo més nostre que tenim. En la diversitat de matisos, ella és co que ens uneix. La llengua és la que ha obrat el gran renaixement que avui tenim. El renegaire arrossegat per terra el mantell d'or, que és la llengua. Demà escupirà la bandera de la pàtria. Nosaltres volem la llibertat de la nostra llengua, per que volem la dignificació i enlaira ment de Catalunya.

El senyor Roca

Venia a portar-vos una nota i aquesta nota ens la dona aquest vent de tramuntana. Hem de treure del llenguatge tot allò que sobri, com el vent s'emporta tot el que no té consistència; nosaltres farem desaparèixer del lèxicon tot allò que no tingui expressió. Així com l'home que no té l'instint d'ornamentació es fa repulsiu, el que no té l'instint de parlar bé, exterioritza la misèria que porta a dins. Reus s'envelleix, el vostre nom és un nom d'orgull. La paraula ha d'esser noble. Mai les paraules grolleres simbolitzen fortitud: els bascos no la tenen. A tots ens interessa enaltir el nom de Catalunya: que en farem, sinó, dels nostres Orleons. La vostra afirmació sigui la rubrica de la nostra actuació. No tolerarem que es malpari de vostres mares, no consentirem que es malpari del nostre Déu. La pàtria hi és entremig.

El senyor Trias

Dels actes de l'obra del Bon Mot no se'n pot sostreure ningú: no és

una obra de partit de capellera tancada: és quelcom com la família, com la societat, que brolla naturalment, no tenint altre denominador comú que l'esser hominats. La blasfèmia no sols molesta les nostres orelles, sinó que taca la nostra ànima, és el pus que brolla de quelcom que està podrit. Un poble que blasfema és un poble que mor, però no d'una mort noble, sinó d'una mort eixorca, de podridura. Si malparia un senyor, si malparia un obrer, és greu, però si malparia una criatura ja no hi ha salvació. No renegueu. Però no n'hi ha prou amb l'acció negativa, cal una acció positiva i per a salvar un poble tots els mitjans són bons. Per això a tots els pobles civilitzats s'han creat institucions de defensa. A França acaben de treure de l'única ordre civil que ha quedat, l'ordre de la Legió d'Honor, un escriptor que en mala hora escriví «La Garçonne», sense tenir en compte la dignitat dels llegidors. Aquest nom exposat a l'oprobri públic és Paul Marguerite. Havíem anat molt enllà en la nostra davallada, però reaccionem. Sóc optimista. Els pobles que pretenen acabar amb el dol, han pretes sempre destruir la seva llengua. Per això que ara que salvem la llengua estem en vies de salvar el poble.

El senyor Masferrer

Venint cap a Reus he vist pel camp flors d'ametller i he pensat que en un poble on hi hagués flors d'ametller no podia l'Obra del Bon Mot venir-hi a interdir la paraula dels seus naturals, sinó que havia de venir-hi per a defensar, junt amb els naturals de Reus, la paraula dels forasters de Reus. La Unió Jurídica no és una entitat política: nascuda en un moment crític de Catalunya per a defensar els drets, havia de defensar, des del primer moment, la llengua. Però no una llengua baixa, eixorca; sinó una llengua alliberada de blasfèmies i turpituds. La blasfèmia és l'acte de traïció més vil que es pot fer al poble que la parla. Vil és dir mal de sa mare, vilíssim és comprometre l'honor de tot un poble. Nosaltres sentim una sensació de superioritat vers el renegaire. Les nacions que no blasfemen tenen el sentiment de superioritat envers els pobles que renegen. I no hi ha dret d'esser rebuixats per quatre renegaires. En blasfemar fem guerra en nom de Déu etern, trefem de la nostra terra la llengua de l'infern.

El senyor Anguera

Sentiu el vent! Sembla que porti veus misterioses. El vent que a Reus sentim, no és un vent de Reus; pocs segons abans era al pla de Barcelona; pocs segons abans era a les aïlles del Pirineu. El vent de Reus no es queda a Reus, surt per les plaiges de Salou i va cap a l'illa daurada de Mallorca. La distància física separa una família de l'altra, però el sol a tot hom alumina. Dividida la humanitat per continents, que és el que ens uneix? La paraula.

La paraula és l'espai, la paraula en el temps, naix en un cor, floreix en una boca, recorre tota la terra, i convertint cada poble en un sol cor, en una sola i única aspiració. Veu's aquí la cadena de la raça, donant al poble el caire que el defineix. La paraula és la nostra propietat, i que menys podem fer sinó cultivar-la? Ella és el medi en que es manifesta la cultura. Al del dia que desaparegués de les nostres boques! Quan les llengües d'Europa no havien aconseguit mitjà d'expressió escrita, l'única forma que s'acceptava era l'escriptura llatina, fora en els pobles de la Romania que tenien parles diferents del llatí, en el moment en que havien de prestar un jurament. Allavors, quan havien d'empenyar la paraula, he feien ab la paraula, pròpia: la indígena. En l'engany de la paraula escrita s'ha preterit la cultura parlada, i hi hem de donar, si hem de salvar-la, una cultura al verb que sona.

Ivoñ l'Escop

Mai com avui era tan exacta aquella expressió del poeta: «La paraula al vent». El vent de Reus és un símbol de co que acta fent constantment l'O-

bra del Bon Mot: parlem aquí i ens responen els que són més enllà. Avui senten la nostra veu trenta pobles del Camp de Tarragona, avui recullen aquestes vibracions que es fonen tots els pobles de Catalunya. S'estan escampant als quatre vents de Catalunya unes fulles que porten per títol: «La Marca de l'Esciau», degudes, segons creiem, a una ploma tarragonina. La imposició de la llengua dels vencedors és la marca de l'esciau. Tots els pobles que han pretes absorbir un altre poble, han volgut anullar la seva llengua, que és com anullar la seva personalitat. Roma imposa als pobles de la Romania la seva llengua, el llatí. L'anglès està fent tot les llengües indígenes del Nord d'Amèrica. El castellà està matant gairebé totes les altres llengües sud-americanes. Però als pobles de la Romania, com els pobles del Nord-Amèrica i del Sud d'Amèrica, els ha quedat almenys un instrument de cultura, però el qui perd la sobirania del seu esperit, el que diu go que no vol, i no té ni domini de la seva paraula pròpia, aquest és el gran esclau. Ultra la desnaturalització, té la degradació. En l'esclavitud, fins pot haver-hi dignitat, en l'esclavitud pot haver-hi altesa i superioritat; el que cau vençut, però amb honor, la Història escriu el seu nom amb lletres d'or. La degradació s'anunta amb el tirà, la Història els execra per un igual. Des que no havia estat a Reus han millorat els seus carrers i les seves cases, ha convertit en jardins totes les hortes que el porten fins al port de Salou. Però si no aconseguíu ésser amos i senyors de la paraula, si contra la vostra voluntat eixien dels vostres llavis paraules comprometedores, que en treuriu d'embellir les coses que no són vostres sinó passejar, en rics palaus, la podridura dels vostres dintres? Per això l'alçament de Reus en benefici de la paraula és l'alliberament espiritual del Camp de Tarragona.

El representant del senyor alcalde, don Romà Palleja, sindicat republicà de l'Ajuntament de Reus, amb veu ferma i clara, clougué l'acte, felicitant a tot hom i augurant per a Reus un dia de redempció espiritual.

A L'HOTEL DE LONDRES

La Comissió organitzadora, presidida pel Sr. Palleja, acabat el miting, obsequià els oradors amb un esplèndid «lunch», passant després al local del Patronat Catòlic, on foren novament obsequiats i acomiadats des d'allí, en els autos que venien de Tarragona per a pendre part al miting d'aquella capital.

El camp d'esports de Valls

Una calúnnia y una badada

La calúnnia va contra la joventut nacionalista de Valls. La badada ha estat aquest cop, en donar crèdit a aquesta calúnnia un d'ari nocturn de Barcelona.

Aquest diari publica una mitja columna, en la qual, després de dir que li comuniquen que s'està treballant activament en l'explanació i construcció d'un gran camp de futbol a Valls, afegeix que, segons sembla, — i aquí ve la denúncia calúnniosa — que s'han tingut de fer profundes excavacions; que, en haver-se trobat infinitat d'objectes arqueològics molt interessants, els qui practicaven els desmonts i excavacions, els destruïren o amagaren, per tal tiquen els desmonts i excavacions, els treballs i poguessin, per tant, inaugurar el camp en la data anunciada; en fi, ve a suposar que aquest atemptat és degut a l'ignorància dels seus autors.

Per a desfer completament aquestes afirmacions cal dir, primerament que fins ara les excavacions «profundes» que s'han fet, consisteixen en aplanar el camp, el qual d'un cap a l'altre portava uns dos metres de desnivell; segonament, que es trobaren alguns objectes, no una infinitat, de ceràmica ibèrica, que foren recollits i guardats cuidadosament,

(Conferència de les 9:30 de la nit)

La qüestió de la llum pública

Des de fa dies es reuneix cotidianament la comissió de Foment de l'Ajuntament per a examinar la qüestió del nou contracte amb la Cadadença per al servei de l'electricitat pública. No creiem que ja hagin arribat a cap acord en aquest assumpte que és actualment el de més importància dels conflictes municipals.

Telegrama del ministre

Al telegrama que al ministre d'Hisenda envia la Cambra de Comerç després de l'Assemblea demanant que no sigui pujada la contribució, ha contestat el senyor Pedregal amb el següent:

«Recibido telegrama, tendré cuenta conclusiones cuando recibalas dispuesto corregir extralimitaciones denunciadas».

La distribució dels districtes municipals

A la Diputació s'ha rebut el recurs presentat per alguns veïns contra la distribució feta dels districtes municipals i nombre de regidors.

Noves de la Diputació

Un d'aquests dies es esperat l'arribada de la Mancomunitat senyor Rubió per a estudiar les reformes projectades al Parc Sanitari de la Diputació acordades pel Consell de la Mancomunitat.

—Han sol·licitat perdo de contribucions els pobles d'Altron i Tort.

—Ha sortit amb llicència el secretari de la Diputació don Enric Montañez, substituint-lo interinament el senyor Neve de la Mata, el qual ja està restablert de la malaltia que sofria.

—Anit celebrà sessió la Junta de Govern de la Casa de Beneficència, aprovant assumptes de tràmit.

tercerament, que de seguida, de l'Associació Catalana, escrigueren a l'Institut d'Estudis Catalans, comunicant la troballa i fent l'invitació de que anessin a estudiar el que hi pogués haver i que, en 17 d'aquest mes, el senyor Bosch Gimpera contestà lamentant-se de que ni ell ni el senyor Colomina hi haguessin pogut anar més aviat, i, finalment, des dir que avui aquest últim enyor es troba a Valls estudiant que és el que hi ha i el que calgui fer.

El confrare pot doncs apavagar-se en son esverament i una altra vegada aniria bé que no es deixés barrejar per certs elements de la ciutat dels «xiquets» i sapiga que aquest procediment de sorprendre la bona fe dels d'aris barcelonins, no és nou per a ells. Ells creuen que fer això és una vivessa, una entremaliadura que els dona patent de molt vius.

Després, el jovent nacionalista de Valls no obstant i que la construcció del gran camp de sports és avui l'illusió dels joves nacionalistes de Valls, si calgués suspendre les obres d'ell i fins encara que s'hagués de quedar sense camp — cosa que mai no serà això — es donarien per ben pagats i n'esseria ben content, si això fos degut al descobriment d'una estació prehistòrica, el qual demés de servir d'esclariment de nostra Història Nacional i en pro de nostra cultura, serviria també per a donar un relleu històric hermosíssim i un timbre de noblesa antiga a la ciutat dels seus amors.

MATARÓ

Concert Sauer

Per al vinent diumenge, a les quatre de la tarda, l'Acadèmia Musical Mariana prepara un magnífic concert, en el seu hostatge del Foment Mataroní, a càrrec de l'eminent pianista N. Emil Sauer.

La fama que acompanya aquest gran figura musical, ha estat suficient per a que es despertés gran entusiasme per a oir-lo, fent preveure un gros èxit al concert.

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

El comerç exterior de la Gran Bretanya en 1922

La valor de les importacions a la Gran Bretanya durant l'any 1922 arribà a uns 1003 milions 918.000 lliures esterlines contra 1085 milions 500.000 lliures l'any 1921. El total de les exportacions (comprentent s'hi les reexportacions, ateny la xifra de 824.275.000 lliures contra 810.318.000 lliures l'any 1921.

Per tant l'excés de les exportacions és de 179.643.000 lliures en 1922 contra 275.182.000 lliures en 1921.

Hem veu que les exportacions britàniques han disminuït, d'un any a l'altre, de prop del 8 per 100 i que, pel contrari, les importacions han progressat una mica. Gràcies a aquesta doble evolució el dèficit aparent de la balança comercial s'ha reduït, en relació amb 1921, de prop de 100 milions de lliures.

Si hom considera el pes de les mercaderies canviades, hom constata que les quantitats exportades han augmentat en una proporció molt més forta que les values. Respecte les entrades només són lleugerament inferiors a les de 1921. El que mostra que, a causa de la baixa dels preus esdevinguda a Anglaterra, els articles exportats s'han venut a millor preu que l'any anterior, mentre que els preus de les mercaderies importades s'han mantingut aproximadament al nivell de 1921.

Heu's act algunes xifres que permeten fer-se càrrec del desenvolupament de les exportacions el 1922:

	1922	1921
Hulla: tones	64.198.000	24.661.000
Productes metallúrgics: tones	3.401.000	2.765.000
Fils de cotó: lliures	291.221.000	145.894.000
Teixits de cotó: yardes	4.181.176.000	2.304.289.000
Teixits de llana: yardes	183.947.000	117.370.000
Teixits de lli: yardes	77.421.000	39.962.000

El resultat de desembre passat han estat menys favorables que els dels mesos anteriors, sobretot de les de novembre, les exportacions del qual augmentaren d'una manera excepcional. La disminució, que d'un mes a l'altre passa de vuit milions de lliures, s'explica en part per les menors jornades de treball, degut a les festes de Nadal.

Les importacions restaren estacionades tot l'any, llevat del mes de desembre passat, que s'augmentaren de vuit milions, en relació al mes de novembre.

L'Economist dona de la balança econòmica general de la Gran Bretanya, durant els anys 1922, 1921 i 1913, l'interessant valoració següent (en milions de lliures esterlines):

	1922	1921	1913
Exportacions visibles	892	882	697
Ingrés dels capitals			

	1922	1921	1913
collocats a l'estranger	100	100	200
Comissions de banca	94	80	94
i assegurances	40	50	30
Diversos	20	20	20
Total de les exportacions visibles i invisibles	1.136	1.132	1.041
Importacions visibles	1.049	1.145	843
Pagaments invisibles a l'estranger	25	50	5
Total de les importacions visibles i invisibles	1.074	1.195	848
Balança	+ 62	- 63	+ 193

Cal remarcar que en les xifres indicades s'han tingut en compte les entrades i les sortides d'or i argent.

El ressorgiment econòmic de Rússia

El Govern dels Soviets ha fet concessions a la companyia nord-americana Sinclair, sobre el comerç de l'Extrem Orient. Entre aquestes autoritzacions hi ha la de construir dos ports a la costa oriental de Sakhaline.

Aquestes concessions han causat molta inquietud als circois militars i comercials del Japó, puix la costa oriental de Sakhaline és considerada d'una importància tan gran com s'havien fet una concessió als voluntaris de la base naval de Port-Arthur.

Des de 1920, l'exportació de la hulla a Sakhaline està concedida a importants cases japoneses, que han obtingut subvencions del Govern de Tòquio.

Sembla que el poble japonès no es resignarà a suportar en silenci una invasió del comerç americà en una qüestió que considera seva, després del temps que hi està acostumat.

El Govern sovieta ha signat un tractat amb una associació cooperativa d'obriers del camp nord-americà, encarregant-se d'explotar cent mil hectàrees de terres conreables als districtes del Don. L'empresa durarà tres anys, i durant aquest temps els explotants obtindran un cert benefici, i, després de l'expiració del contracte, el Govern sovieta explotaria pel seu compte els territoris preparats, pagant una indemnització als agricultors americans.

Segons el Daily Herald, de Londres, la Societat Cooperativa pan-russa, coneguda amb el nom d'Arcos, que és l'Agència dels Soviets a Anglaterra, el 1921 va vendre mercaderies per valor de 1.785.387 lliures esterlines, i el 1922, per valor de lliures 4.942.245.

El Consell dels Comissaris del Poble ha ratificat la convenció sobre el règim de ferrocarrils, passada entre

Rússia, Alemanya, Lituània, Letònia i Estònia. Pel transport de les mercaderies, aquest acord conserva els reglaments de la convenció de Berna. Per la circulació de viatgers, entraran en vigor clàusules especials.

La companyia marítima d'Hamburg ha obert oficines a Riga, per tal d'organitzar un servei marítim regular Anvers-Riga-Petrograd.

ACORDS

DEL FOMENT DEL TREBALL

En l'última sessió celebrada per la Junta Directiva del Foment del Treball Nacional, sota la presidència d'En Domínguez Sert, es donà compte de la mort d'En Román Bosch i Alsina, vocal de la Junta Consultiva. El president posà d'ordre els excel·lents dots que adornaven al difunt i les nombroses campanyes que en defensa de la indústria del país havia realitzat, tant dins de la Junta d'Arranjament de Valoracions, com al Parlament i en les representacions que li havia atorgat el Foment, durant la seva llarga actuació social. Fou constar l'afecte que sempre havia demostrat per aquesta Corporació i l'entusiasme amb què defensava les orientacions econòmiques de les Juntes, en les que ha deixat un buit difícil d'omplir.

La Junta acordà fer constar en acta el profund sentiment que havia produït als senyors vocals la mort del senyor Bosch i Alsina, i designar una Comissió perquè, personalment, expressi el condol a la família per la dolorosa i irreparable pèrdua que ha sofert.

S'assabentà la Junta de diverses comunicacions dels ministeris de Finances, de Treball, Comerç i Indústria, de Foment, d'Estat, de la Presidència del Consell i de la Delegació Regia de Transports, referents a les gestions realitzades per la presidència, que afecten als cobraments dels crèdits que tenen pendents algunes cases de Barcelona a Amèrica i Grècia; a l'exportació de pells de conill i de llebre; al servei de vagons per al transport de cotó en rama a les fàbriques de

BORSA DE BARCELONA

27 de febrer de 1923

Cotització única del Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa i el Mercat Libre de Valors

SESSIONS DEL DIA. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, es fa les dobles a fi de marc: Interior 0.17'50, Exterior 0.22'50, Nords 0.30 i 0.28'75, Alacants 0.25 i 0.23'75, Andalusos 0.21'25 i 0.22'50, Orenses 0.08'75, Filipines 0.85, Colonials 0.25, Plats 0.22'50, Docs 0.10, Càceres variable 0.15, Andalusos variable 0.17'50, Càceres accions 0.06'25, Gran Metropolità 0.70, Metro-transversal 0.50, Aigües 0.50, i Felgueres 0.28'25.

A fi de marc, es tanca de Nords a 70'20, Alacants a 70'15, Gran Metropolità a 160'00, i Metro-transversal a 149'00.

A la tarda, a la Casa Llotja: Es fa de Nords a 70'10 i a 70'15, Alacants a 70'10, Filipines de 205'00 a 204'00, Aigües de 117'00 a 117'25 i a 117'00, Colonials de 62'25 a 62'50, Gran Metropolità de 160'00 a 156'50, Metro-transversal de 150'00 a 146'00 i a 147'00, Felgueres de 59'50 a 59'00, i Sucres ordinàries a 37'25.

Cotització de valors tractats al comptat i no inscrits encara en el Butlletí Oficial:

Barcelona Traction and Light Power 7 % a 1921, a 100'5 i 100'0.	Grans Molins Bascos 6 % a 91'00.
Barcelona Traction and Light Power 7 % a 107'00.	Mines de Potassa «Súria» 7 % a 99'00.
Barcelonesa de Navegació 6 % a 49'00 i 100'00.	Tramvies de Sevilla 6 % a 95'00.
Obligacions Espanyola Colonització 6 % a 85'00.	Tramvies de Barcelona 6 % a 103'00.
Foment d'Obres i Construccions 6 % a 94'75 i 100'00.	Hotel Ritz 7 % a 94'50.
Municipis de l'Exposició 6 per 100, a 99'25.	

AL COMPTAT Reproduït del Butlletí Oficial

Canvis estrangers	Ajuntaments i Diputacions	Alacant 1.ª hipoteca	58'15	Regadius Llevant 6 %	94'00
París, xec	Municipi semestre		58'15	Hisp. Amer. d'Elec. 6 %	98'50
Londres, xec	1906		58'15	Hons	104'50
Berlin, xec	1907 D		58'15	Coop. Fluid Elec. 6 %	93'25
Leina xec	1912 B		58'15		
Roma, xec	1912 E		58'15		
Gènova, xec	1912 F		58'15		
Zurich, xec	1913		58'15		
Nova York, xec	1916 B		58'15		
	1917 B		58'15		
	1918 B		58'15		
	1919 B		58'15		
	1920 B		58'15		
	1921 B		58'15		
	1922 B		58'15		
	1923 B		58'15		
	1924 B		58'15		
	1925 B		58'15		
	1926 B		58'15		
	1927 B		58'15		
	1928 B		58'15		
	1929 B		58'15		
	1930 B		58'15		
	1931 B		58'15		
	1932 B		58'15		
	1933 B		58'15		
	1934 B		58'15		
	1935 B		58'15		
	1936 B		58'15		
	1937 B		58'15		
	1938 B		58'15		
	1939 B		58'15		
	1940 B		58'15		
	1941 B		58'15		
	1942 B		58'15		
	1943 B		58'15		
	1944 B		58'15		
	1945 B		58'15		
	1946 B		58'15		
	1947 B		58'15		
	1948 B		58'15		
	1949 B		58'15		
	1950 B		58'15		
	1951 B		58'15		
	1952 B		58'15		
	1953 B		58'15		
	1954 B		58'15		
	1955 B		58'15		
	1956 B		58'15		
	1957 B		58'15		
	1958 B		58'15		
	1959 B		58'15		
	1960 B		58'15		
	1961 B		58'15		
	1962 B		58'15		
	1963 B		58'15		
	1964 B		58'15		
	1965 B		58'15		
	1966 B		58'15		
	1967 B		58'15		
	1968 B		58'15		
	1969 B		58'15		
	1970 B		58'15		
	1971 B		58'15		
	1972 B		58'15		
	1973 B		58'15		
	1974 B		58'15		
	1975 B		58'15		
	1976 B		58'15		
	1977 B		58'15		
	1978 B		58'15		
	1979 B		58'15		
	1980 B		58'15		
	1981 B		58'15		
	1982 B		58'15		
	1983 B		58'15		
	1984 B		58'15		
	1985 B		58'15		
	1986 B		58'15		
	1987 B		58'15		
	1988 B		58'15		
	1989 B		58'15		
	1990 B		58'15		
	1991 B		58'15		
	1992 B		58'15		
	1993 B		58'15		
	1994 B		58'15		
	1995 B		58'15		
	1996 B		58'15		
	1997 B		58'15		
	1998 B		58'15		
	1999 B		58'15		
	2000 B		58'15		

• Els valors assenyalats amb asterisc no han tingut cotització. Deixem constatat l'últim canvi per a guia del llegidor.

Cotització: Francs, 39'80; suïssos, 120'40; belgues, 34'60; lliures, 30'17; tires, 31'00; dolars, 6'40; marcs, 0'435 i coronas, 0'01.

DARRERA SESSIÓ. — Al Casino Mercantil, de dos quarts de cinc a les cinc de la tarda, n fi de marc: Es tanca de Nords a 70'45, Alacants a 70'30, Filipines a 204'25, Gran Metropolità a 204'25, Sucres ordinàries a 37'75, i Felgueres a 59'65.

Diferències de les operacions a terme

De la del matí, a la de les cinc de la tarda d'avui, es puja 0'25 de Nords i 0'15 d'Alacants, i es baixa 3'75 de Gra Metropolità.

REBLEI

l'Alta Muntanya de Catalunya; a la contribució per utilitats; a la Comissió Mixta del Treball en el Comerç de Barcelona, etc.

Es donà compte d'una comunicació de la Cambra Espanyola de Comerç de Londres sobre el compte corrent bancari. La Junta, tenint en compte la importància d'aquest assumpte, acordà repartir als vocals copia del dit informe per al seu estudi, i designar el senyor Milla perquè doni la seva opinió en la part que pugui afectar a la banca espanyola.

S'informà la Junta d'una comunicació del Comitè Organitzador del Primer Congrés del Comerç Espanyol a Ultramar, sobre els actes que el Foment del Treball pensa organitzar la tarda del dia 22 de març, data que ha estat fixada perquè els congressistes visitin aquesta Corporació.

La Junta acordà atorgar un vot de confiança a la Mesa perquè pugui proposar a la Directiva un programa de l'acte que hagi de realitzar-se posant-se d'acord, si ho creu convenient, amb el subcomitè de Barcelona.

Es donà compte també a la Junta de nombroses comunicacions que s'havien rebut dels socis del Foment participant d'una concurrència a la IV Fira de Mostres de Barcelona. Amb aquest motiu el president significà als vocals la conveniència d'excitar dins de les Agrupacions als comerciants i industrials a acudir a aquest Certamen, tenint en compte la importància que la Fira assolirà aquest any per coincidir amb el Congrés del Comerç Espanyol a Ultramar.

El president cridà l'atenció dels vocals sobre la importància de la Conferència que el 16 d'abril havia donat al saló d'actes el P. Ricard Claret, S. J., desenvolupant magistralment els temes: «Posició econòmica de l'Índia.—El seu estat financer.—Desenvolupament de l'Agricultura, Indústria i Comerç.—El sistema ferroviari.—Escas comerç amb Espanya i possibilitat d'augmentar-lo». A aquest acte hi assistiren les autoritats i representacions d'algunes corporacions econòmiques de Barcelona. Seguidament, relacionada amb aquesta conferència, s'informà la Junta d'una comunicació sol·licitant articles per a l'Exposició que la Missió espanyola a l'Índia està preparant per al mes de març pròxim, ja qual, ultra constituir una propaganda per als productes espanyols podria servir per a la campanya missional que s'està realitzant a l'Índia.

El president també donà compte a la Junta de la visita que havia fet a aquesta Corporació el diputat italià D. Innocenzo Cappi delegat de la Fira de Mostres de Milà, i de l'eloqüent conferència que havia donat al Foment, el dia 22, sobre la Fira de Mostres de Milà, i la fraternitat italo-espanyola, assistint-hi importants representacions del Comitè de la Fira Oficial de Mostres de Barcelona, corporacions i de la colònia italiana.

S'aprovà una moció presentada pel senyor Soujot, perquè quedi sense efecte la circular de 14 del corrent, referent als telegrames amb clau i xifrats, mentre internacionalment no quedi aclarit l'assumpte, ja que d'a-

plicar-se el criteri de la dita circular, el comerç espanyol quedaria perjudicat i en inferioritat de condicions al de tots els països estrangers on s'admeten com telegrames amb clau els compostos de les paraules tant si resulten pronunciables com no.

Es repartí als vocals la Memòria anual de la Corporació, aprovada recentment per la Junta general de socis. En aquest treball s'estudien extensament els efectes dels Tractats de Comerç; la qüestió tributària; la qüestió social; i alguns dels més importants actes en què ha intervingut el Foment durant l'últim exercici, publicant-se també el text íntegre de les noves tarifes de la Contribució Industrial, degudament corregides per haver tingut la Direcció general de Contribucions l'amabilitat de facilitar al Foment les xifres de les quotes de la Contribució Industrial i de Comerç, que han estat omeses o que són il·legibles per borroses, en l'edició oficial de la «Gaceta de Madrid».

També s'insereix un notable informe que la Cambra de Comerç d'Espanya a Londres dirigeix al Foment sobre les regles vigents a la Gran Bretanya per a contractes col·lectius de treball i solució de les diferències entre patrons i obrers.

Per últim, entre altres acords, es prengueren els següents: publicar en «El Trabajo Nacional» unes comunicacions del consell de Mèxic, sobre la indústria petrolera d'aquella República i sobre la tramesa de mercaderies a Mèxic; posar a disposició dels industrials i comerciants les dades i reglaments que s'han rebut en aque-

INGRESSOS de la Companyia dels Camins de Ferro del Nord d'Espanya

LÍNIES	Quilòmetres en explotació	Ingressos dels dies 1 al 10 de febrer de			Ingressos des de 1.er de gener al 10 de febrer de		
		1923	1922	Diferència	1923	1922	Diferència
Madrid a Irún i els seus ramals.	909	2.581.509'80	3.845.925'84	+ 235.674'18	11.046.970'80	10.491.440'33	+ 55.530'47
Alar a Santander.	139	204.924'45	197.621'61	+ 7.302'84	810.552'53	782.050'40	+ 28.502'13
Saragossa a Pamplona i Barcelona	773	1.338.625'71	1.257.824'76	+ 80.800'95	5.531.923'99	5.243.347'39	+ 288.576'60
Tudela a Bilbao.	249	569.674'18	527.565'25	+ 42.108'93	2.210.206'61	2.110.557'63	+ 99.648'98
Almansa a València i Tarragona.	524	1.278.602'01	1.177.902'07	+ 100.699'94	5.330.404'12	5.078.963'87	+ 251.440'25
Astúries, Galícia i León.	741	1.178.909'03	1.093.390'65	+ 85.518'38	4.639.008'57	4.425.052'58	+ 213.955'99
Villabona a Avilés.	21	33.230'98	30.123'11	+ 3.107'87	137.649'59	129.746'01	+ 7.903'58
Ciudad de Soto de Rey.	22	19.781'38	18.636'13	+ 1.145'25	69.869'25	61.265'63	+ 8.603'62
Lleida a Reus i Tarragona.	103	140.836'13	142.480'57	- 1.644'44	563.152'54	550.700'16	+ 12.452'38
Sant Joan de les Abadesses.	112	181.188'02	174.527'37	+ 6.660'65	873.115'80	848.191'77	+ 24.924'03
València a Utiel.	85	33.769'47	35.854'16	- 2.084'69	159.430'97	150.590'30	+ 8.840'67
Tota la xarxa.	3.681	7.912.141'14	7.301.631'32	+ 610.509'82	31.186.221'77	29.676.906'59	+ 1.489.315'18

Barcelona, 24 de febrer de 1923. — El secretari del Comitè, **Alfred Fuster**

La Corporació d'ela Fira de Mostres de Basilea, Brusselles, Viena i Leipzig, i acceptar el lloc que s'ha reservat per a la Presidència del Foment en el Comitè d'Honor de la Fira Internacional de Praga; realitzar les gestions sol·licitades per l'Agrupació de Fabricants d'articles de goma; agrair una comunicació de la Cambra Internacional d'Intercomerç; autoritzar la presidència perquè designi la quantitat amb què el Foment hagi de contribuir a les despeses de construcció del cementiri del Mont Armit; estudiar una comunicació referent a la R. O. relativa a la redempció de furs i drets reals en el règim territorial i agrari; posar a disposició dels senyors socis el pla de treball del Primer Congrés Espanyol de Reorganització Sanitària.

MERCAT VINICOLA DE BARCELONA

Dia 24 de febrer de 1923.

(Informació facilitada per l'Associació de Magatzemistes i Exportadors de vins de Barcelona.)

Preus per grau i hectolitre i mercaderia posada al celler del col·lector: Penedes: blanc, a 1'65 pessetes; negre, a 1'65.

Camp de Tarragona: blanc, a 1'75 pessetes; negre, a 1'75.

Còrca de Barba: blanc, a 1'50; negre, a 1'50.

Priorat: negre, a 2 pessetes.

Vilanova i Geltrú: negre, a 1'75 pessetes.

Igualada: negre, a 1'65 pessetes.

Martorell: blanc, a 2 pessetes.

Manxa: blanc, a 2 pessetes.

Alicant: negre, a 2'25 pessetes.

Mistela blanca, a 2'75 pessetes.

Mistela negra, a 2'75 pessetes.

Moscato, a 4 pessetes.

Mercat animat. Preus fermes.

(Prohibida la reproducció al no s'esmenta la procedència.)

HORTALISSES I FRUITES

Dia 24 de febrer de 1923.

(Informació Matutana)

Alls de primera, de 24 a 38 pessetes la dotzena de forces; idem de segona, de 28 a 33.

Cebes de Figueras, de 17 a 20 pessetes els 100 quilos; idem de València, de 13 a 16.

Patates del bufé, de 19'50 a 21 pessetes els 100 quilos; idem de bolado, de 31 a 35.

Pèsols del país, de 5 a 6 pessetes els 10 quilos.

Tomàtacs de Canàries, de 10 a 14 pessetes els 10 quilos.

Peres d'Aragó, de 11 a 14 pessetes els 10 quilos.

Pomes d'Aragó, de 10 a 12 pessetes els 10 quilos.

Cols de València, de 2'50 a 4 pessetes la dotzena.

Llimones, de 3 a 5 pessetes el centenar.

Ensimams, de 0'50 a 0'75 pessetes la dotzena.
Escaroles, de 0'50 a 0'75 pessetes la dotzena.
Platans, de 1'40 a 1'70 pessetes la dotzena.

CACAUS

Dia 24 de febrer de 1923.

Aquesta setmana no hi ha hagut variació en els cacaus, cotitzant-se als següents preus:
Fernando Poo extra, a 3'20 pessetes el quilo.
Fernando Poo superior, a 3'15 pessetes el quilo.
Fernando Poo corrent bo, a 3 pessetes el quilo.
Fernando Poo corrent baix, a 2'70 pessetes el quilo.

Gualaquil Arriba Nadal, a 4 pessetes el quilo.

Caracas extra pintat, a 5'25 pessetes el quilo.

Caracas natural, a 4 pessetes el quilo.

Aquesta praus s'entenen per quilo net, pagats els drets de Duana.

OLIS

Dia 24 de febrer de 1923.

(Associació Gremial de Negociants d'Oils de Barcelona)

Oli d'oliva

Corrent bo (44 duros carga), a 191'20 pessetes els 100 quilos.

Corrent superior (45 duros carga), a 195'65 pessetes els 100 quilos.

Classe fina, (51 duros carga), a 221'73 pessetes els 100 quilos.

Classe fina extra (59 duros carga), a 236'58 pessetes els 100 quilos.

Amb tot i realitzar-se poques operacions, es mantenen els preus fermes.

Oli de pinyola

De color verd de primera, de 100 104'35 pessetes els 100 quilos.

Groc de primera, de 108'70 a 113'04 pessetes els 100 quilos.

Groc de segona, de 104'35 a 108'70 pessetes.

(Sense envasos.)
Les moltes demandes en sabons han motivat l'alça en els preus.

Oli de coco

Blanc (amb envàs), a 144 pessetes els 100 quilos.

Cochin, a 195 pessetes els 100 quilos.

Palma, a 190 pessetes els 100 quilos.

Mercat sostingut.

Oli de llina

Cru, a 175 pessetes els 100 quilos.

Cuit, a 183 pessetes els 100 quilos.

Incolor, a 205 pessetes els 100 quilos.

En caixes, vuit pessetes més els 100 quilos.

Mercat sostingut.

Oli de cacauet

Refinat (amb envàs), a 1'75 pessetes els 100 quilos; (sense envàs), a 1'70.

Mercat animat.

Arribades de la setmana

Han arribat a l'estació del Morrot 20 vagons d'oli andalus i 89 d'oli del país.

Han quedat a l'estació 20 vagons d'oli.

MINI D'ALUMINI

Dia 24 de febrer de 1923.

En pols de color natural, a 150 pessetes els 100 quilos.

En pasta de colors grisos, a 350 pessetes els 100 quilos.

ZENC, PLOM ALBATALE, MINI, ESTANY

Dia 24 de febrer de 1923.

Els preus que regixen són els següents:

Pessetes per 100 quilos

Zenc: En lingots de primera

Yosa. 150

En lingots refinats. 180

Xapes número 5. 205

Xapes número 6. 195

Xapes número 7. 185

Xapes números 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 18, 20, 22 i 24. 170

Planxes ondulades números 13 i 14. 170

Planxes per a setiner paper. 207

Planxes per a calderes de vapor. 180

Discos i tires per a gibrells. 242

Claus de zenc. 235

Zencs amb especial per a piles. 255

Léclanché. 116

Piom: Tubs de piom pur de 6 a 8 m/m. 116

Tubs de piom pur de 10 m/m. endavant. 116

Planxa de piom pur de 1, 1 1/2, 2, 2 1/2, 3 i 4 m/m. 185

Mini: Pur de piom en barrils de 50 quilos net. 135

Pur de piom en barrils de 100 quilos net. 135

Pur de piom en barrils de 200 quilos net. 135

Albatale: Pur en barrils de 120 quilos i 250 quilos net. 200

Estany: Fi en barretes, marca Billiton. 750

Fi en lingots d'uns 18 quilos, marca Billiton. 750

MERCAT DE FIGUERES

Figueres, 22 de febrer de 1923.

Oril, de 20 a 21'25 pessetes l'hectolitre.

Civada, de 15 a 16'25 pessetes l'hectolitre.

Morsec, de 25'25 a 27'50 pessetes l'hectolitre.

Mongates, de 48'75 a 50 pessetes l'hectolitre.

Faves, de 30 a 31'25 pessetes l'hectolitre.

Favons, de 32'50 a 33'25 pessetes l'hectolitre.

Vece, de 36'25 a 37'50 pessetes l'hectolitre.

Patates, de 20 a 22'50 pessetes el quintal mètric.

Usarda, de 10 a 11 pessetes el quintal mètric.

Civada granada, de 8'50 a 9 pessetes el quintal mètric.

Palla, de 6 a 7 pessetes el quintal mètric.

Alls, de 0'75 a 1'50 pessetes el forc.

Cebes, de 0'25 a 0'65 pessetes el forc (de 4 a 5 pessetes el quintal, a manats).

Oils, de 169'35 a 177'40 pessetes l'hectolitre.

Aviram. — Gallines, de 16 a 18 pessetes el parell; pollastres, de 11 a 14 pessetes el parell; conills, de 7 a 8'50 pessetes el parell; anecs, de 14 a 17 pessetes el parell; oques, de 14 a 17 pessetes una; ous, de 1'90 a 2 pessetes la dotzena; 30 dotzenes d'ous, a 60 pessetes.

Frutes. — Mercat proveit, i sempre cares.

Verdures i hortalisses. — Bones piles i en baixa de preus.

Platar. — Molta oferta i a baix preu.

Bona concurrència en totes les seccions.

Canvis facilitats per la Banca Marsans, S. A.

BORSA DE PARIS

4per 100 Interior Espanyol	00'00
» 100 Exterior »	228'40
Accions Nord d'Espanya	000'00
» Alacant	000'00
» Andalusos	000'00
Renda russa 5 per 100	000'00
» 4 1/2 per 100	000'00
Brasil 4 per 100	000'00
Eanc Espanyol Rio Plata	589'00
Renda francesa 3 per 100	58'97
Accions Rio Tinto	2.925

PREMI DE L'OR

(Preus de compra)

Alfons	124'00 percent
Isabel	127'50 » »
Unces i mitges unces	123'50 » »
Quart d'unça	123'50 » »
1/16 d'unça	123'50 » »
Dólar	123'50 » »
Lliures	6'40 » »
	31'00 » »

Canvis facilitats pel Banc de Catalunya

DIVISES XECS NO COTITZADES OFICIALMENT

Barcelona, 27 febrer de 1923.

Portugal	0'29 ptes. escut
Argentina	2'35 » pes
Holanda	2'54 » flori
Suècia	1'71 » corona
Noruega	1'19 » »
Txecoslovàquia	19'25 » 100 cnes.
Polònia	1'04 » 100 marcs.
Romania	0'00 » 100 leis

OR

Alfons	124'00
Unces	123'50
Isabel	127'50
Quarts	123'50
Petit	123'50
Dólar	6'40
Lliures esterlines	31'00
Francs	123'50

BILLETS

Francs	39'10
Lires	30'50
Lliures esterlines	30'00
Marcs	0'03
Corones	0'01

Moviment del Port el dia 27

VAIXELLS ENTRATS:

Vapor espanyol «Tiro», de Cartagena, amb càrrega general i 6 passatgers.
Vapor espanyol «Almazora», de Castelló, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Ampurdanés», de Tarragona, en llast.
Vapor espanyol «Ampurias», de Palamós, amb càrrega general.
Vapor italià «Moselle», de Port Maudit, amb ampolles buides.
Vapor noruec «Kolsa», de Londres, amb càrrega general.
Vapor espanyol «V. Pujol», de Melilla, en llast.
Vapor espanyol «Cabo Hertas», de Santander i escales, amb càrrega general i 3 passatgers.
Llast espanyol «Teresa Garra», de Gandia, amb taronges.
Vapor espanyol «Mercedes», d'Avilés, amb carbó.

VAIXELLS DESPATXATS:

Veler italià «Indomito», en llast, cap a Argier.
Pailebot espanyol «Eduardo Weibel», amb càrrega general, cap a Màlaga i escales.

VAIXELLS SORTITS:

Vapor belga «Caronne», amb càrrega general i trànsit, cap a Tarragona.
Vapor holandès «Hebe», amb càrrega general i trànsit, cap a Tarragona.
Vapor anglès «Pizarro», amb càrrega general i trànsit, cap a Tarragona.
Vapor grec «Elisabet», de trànsit, cap a Nàpols.

Concerts

GRAN TEATRE DEL LIOEU

Emil Sauer

Indiscutiblement, és En Sauer un pianista excepcional; un mestre, en el «virtuosisme» del qual poden aprendre moltes eminències del piano que pel món corren. Al seu ardent joventut, que es manté avui amb la mateixa energia de vint anys enrera, s'hi junta la reflexió, la serenitat que sap contenir tot impuls desordenat, l'experiència sàvia que solament amb els anys pot adquirir-se.

Diuen que a la tarda En Sauer tingué un «dia fel·lç», un dia d'aquells que els artistes en llurs ràpides visites a la ciutat no en compten gaires. L'animació de la sala, que estava brillant com en les majors solemnitats, devia enardir-lo. En canvi l'auditori, enmig d'una animació tal, es trobà distret, i el recol·liment és més difícil d'obtenir allí que en la sala del Palau, on tantes vegades s'hi ha fet aplaudir el mateix concertista.

Les ovacions al genial intèrpret no escaixaven pas, i l'entusiasme s'exterioritzà d'una manera senyada en terminar En Sauer el famós «Nocturn en mi bemoll» de Chopin (alguna vegada havíem d'oír-lo en sa forma original, tant com n'abusen els instrumentistes d'arc) el «Vals en la bemoll» del mateix autor, la brillant composició del concertista «Flammes de Mer», la celebrada «Dansa en mi menor» de Granados, per fi, donada fora de programa, i que En Sauer tocà amb una finesa i un gust que deixà admirat tot l'auditori.

Molt agraïm al pianista hamburguès l'audició de la «Fantasia» de Schubert i de la «Sonata» de Liszt, dues obres mestrials ben senyalades en el repertori pianístic, que en feren reposar de tantes produccions repetides amb abusos en els recitals de piano. Remarcuem d'una manera molt particular la magnífica «Sonata» de Liszt, l'expressió de la qual sabé traduir En Sauer amb apassionats accents i amb una riquesa tal de matisos que ens causà una emoció intensa.

Ben interessant són d'oír també, de quan en quan, els dos «Rondos» de Beethoven que figuraven en el començament del programa. El «Rondó

Centre Cotoner de Barcelona

Espectacles

Gran Teatre del Liceu

Avui, a dos quarts de deu. Penúltim concert pel genial pianista EMIL SAUER. Obres de BEETHOVEN, SCHUMANN, BRAHMS, CHOPIN, MENDELSSOHN, SZANIBATTI, SAUER, LISZT. — Dissabte. Últim concert. Conciert del genial pianista EMIL SAUER.

Es despatxa a Comptaduria.

Principal Palace

Plaça del Teatre, 2 i 4. — Telèf. 4736 i 5125 A

AVUI, DIMECRES, NIT, A LES DEU. Grandios exit del meravellós quadro de gran valor plàstic.

LAS CARIATIDES VIVIENTES

(LA CHIMENEIA)

1 de l'aplaudid quadro també de ZIG-ZAG.

A LA LUZ DE LA LAMPARA

que integren el famós espectacle de gran presentació.

CRI - CHI
ZIG - ZAG

Teatre Català ROMEA

Telèfon 3500 A. — Avui, dimecres, a dos quarts de deu. Conciert del colós de l'escena francesa, GEMIER, amb la seva gran orquestra.

LA RABOUILLEUSE

Demà, tarda. Per la companyia catalana. Espectacles per a infants. L'obra de més alegria, d'En Folch i Torres. LES AVENTURES D'EN MASSAGRAN. Quatre actes i set quadros: I. La vocació d'En Massagran. II. Viatge accidentat a bord de «La Mustela». III. En Massagran al Pol. IV. Freda hospitalitat. V. En plena selva. VI. Bona vida, trista mort. VII. En Massagran a l'olla. Tothom al ROMEA a riure. NIT. «Tertúlia Catalana». LA DIDA I EL QUART DE LA SORT. — Diumenge, tarda, a les tres. LES AVENTURES D'EN MASSAGRAN. A dos quarts de sis. Dos formidables exits d'aquesta companyia. LA DIDA, interpretada per les senyores Morera, Baró, Oria, i els senyors Jiménez, Almerich, Guitart, Darroquí i Torrentó. LA MALVASIA DE SITGES (dos actes), presentat per les senyores Morera i Valentí, i els senyors Montero, Almerich, Grases i Estrems.

Es despatxa a Comptaduria.

TIVOLI

Grandiosa companyia d'opere de ESPERANÇA IRIS

Avui, dimecres, a les deu de la nit. L'opere de fama mundial en tres actes.

LA VIUDA ALEGRE

Creació personal d'Esperança Iris. Lluit FI DE FESTA pels GROMWELLS (balls) i

ESPERANÇA IRIS

amb els seus acudits, contes i cançons, i els originals clowns FERRO-NIS.

Demà, dijous, selecta matínee a preus econòmics. Butaca, 350 pessetes. LA DUQUESA DEL BALL TABARIN I FI DE FESTA, pels Gromwells, Esperança Iris i Los Ferronís. NIT. LA CASTA SUSANA, interpretant la protagonista Esperança Iris, per

primera vegada a Barcelona. — Dissabte, nit, estrena de CANCION DE AMOR o SERENATA DE SCHUBERT. Es despatxa a Comptaduria.

Teatre Barcelona

Pròxima inauguració

Teatre Tivoli

ORQUESTRA SIMFONICA DE BARCELONA — MIRE. LAMOTE DE GRIGNON. Sèrie 14. Primer concert, diumenge, 4 de març, a les onze del matí. Primera part: WEBER: DER FREISCHUTZ, obertura. RAVEL: RAPSO-DIA ESPANYOLA. Preludi a la nit. Malaguena. Havanera. Fira. SAINT-SAËNS: DANÇA MACABRA, poema simfònic. Violí solista: senyor Munner. WAGNER: SIEGFRIED-IDYLL. — Segona part: BEETHOVEN: CINQUENA SIMFONIA, en Do menor, op. 67. Allegro con brio. Andante con moto. Allegro-Allegro-Presto. Abonament i venda de localitats: Unió Musical Espanyola, Portal de l'Angel, números 1 i 3.

Teatre de Novetats

Gran companyia còmica-lírica, dirigida per LLUIS J. MAURENTI i el mestre EZPEITA, de la qual formen part

Maria Conesa

DIONISIA LAHERA, MARIA SEVERINI, MARIA FERRER, CHARITO CALZADO, JOANA CABRERA, FRANCESC GOMEZ ROSELL, JOSEP BARRANCO, MODEST CID, SALVADOR ARNALDO, SANTA-COLOMA, JOSEP FRANCES, JOAN OLIVA i EVARIST DEL CASTILLO. 20 BELLÍSSIMS TIPLES. 32 CHORISTES.

DEBUT: Dijous, primer de març 1923. Tarda, a dos quarts de cinc. NIT, a tres quarts de deu, amb l'ESTRENA de l'opere en tres actes del cèlebre mestre SUAGA.

FLOR DE NIEVE

Es despatxa a Comptaduria.

ELDORADO

COLISEU DE VARIETATS

Avui, dimecres, tarda, a tres quarts de cinc. NIT, a les deu. Colossals espectacles. El recollit dels programes de varietats. Projectió de notables pel·lícules, entre elles, les del gran diós partit de futbol entre la SELECCIO DE CATALUNYA i EL F. C. BARCELONA, com a homenatge a Gamper. FRED AND MERRY, ciclistes excèntrics. Gran exítas dels ovacionats acrobates, TROUPE MENDEZ, ADELA LOPEZ, reina dels cants regionals. Grandios exit de la famosa ballarina clàssica, LAURA DE SANTELMO, acompanyada a la guitarra pel notable professor Florencio Campillo. Succés de la genial artista ídol del públic, PILAR ALONSO.

TEATRE NOU

EMPRESA SERRANO. COMPANYIA DE COMEDIES DE RAFAEL RAMIREZ

Demà, dijous, primer de març de 1923. DEBUT DE LA COMPANYIA. A les deu de la nit, LOS FRESCOS. — Divendres, estrena sensacional. RES-PONSABLES.

TEATRE COMIC

Avui, dimecres, nit, a dos quarts de deu. Grandiosa funció en honor i benefici del primer actor i director, don Miquel Rojas. Primer: el drama en quatre actes, OTHELLO O EL MORO DE VENECIA; segon: la comèdia catalana en dos actes, LA MALVASIA DE SITGES. — Dissabte. ROSA, LA ES-POSA ADULTERA.

Teatre Barcelona

Pròxima inauguració

Teatre Victòria

Nova empresa

Direcció: FERRAN VALLEJO i FRANCESC VIDAL. Mestres: BLAY i CONTI

Tothom al Victòria a veure la companyia de millor conjunt.

Avui, dimecres, 28 de febrer 1923. Vermut popular, a dos quarts de cinc. Primer:

LA REINA MORA

Per Josepina Chaffier, Enriqueta Contí, Pepeta Huertas, Matilde Tornamira, Ferran Vallejo, Acuviva, Oya i Alcalá.

Segon: per primera vegada en funció de tarda,

LA REJA DE LA DOLORES

A riure amb En Vallejo i en Blanca.

Tercer: per primera vegada en funció de tarda,

LA CHICHARRA

GRAN EXIT DE SALUT RODRIGUEZ, FRANCESC VIDAL i altres parts de la companyia.

NIT, a tres quarts de deu. Primer: per última vegada,

EL NUMERO 15

Exit personal del popular Ferran Vallejo, en «El tio del paquet», ovacions a Salut Rodríguez, Blanca, Tornamira, Vidal, Pradas, Huertas (P.). Segon:

SAN JUAN DE LUZ

Exit de Maruxa Chaffier, Mas, Vidal, Acuviva, Pradas, etc.

Demà, dijous, en Vermut especial, la joia musical,

LA BRUJA

El divendres, estrena sensacional. La gran revista d'espectacle en un acte i set quadros, de Manuel Fernández, IYAYA CALORI Decorat i sastre-ria tot nou. Hi pendrà part tota la companyia.

Gran Teatre Espanyol

Companyia de vodevil

SANTPERE I BERGES

Avui, dimecres, 28 de febrer. Tarda, a les cinc. A L'OMBERA DE MONT-JUICH. NIT, a les deu. El gran exit, LA SEGONA NIT DE NUVIS. — Demà, tarda, AMALIA (LA NOVEL·LA D'UNA CAMBRERA DE CAFE). — NIT, i cada nit. L'exítas, LA SEGONA NIT DE NUVIS.

Teatre Poliorama

Companyia de comèdia

Güell - Tudela - Asquerino - Cortès

Avui, dimecres, tarda, a les cinc. MATINEE POPULAR. BUTACA PLATEA, UNA PESSETA. L'exit de gran broma en tres actes, de don Pere Muñoz Seca,

LOS FRESCOS

NIT, a les deu. POPULAR. BUTACA PLATEA, DUES PESSETES. EL CREIXENT EXIT ARTÍSTIC en tres actes, de don Manuel Linares Rivas,

LA MALA LEY

Demà, dijous. MODA POPULAR. Tarda. LA MORAL DEL AMOR. NIT. LA MALA LEY.

Cada dia

LA MALA LEY

Dissabte, nit. Funció en honor i benefici de la gentil primera dama jove

CARME PALENCIA

amb la comèdia en tres actes, de Felip Sasona,

A CAMPO TRAVIESA

i l'entremès dels germans Quintero,

HERIDA DE MUERTE

Es despatxa a Comptaduria. - Telèfon 4134 A.

PALACE CINE

Gran Saló de Moda

Avui, dimecres, tarda i nit. Programes extraordinaris. Grandiosos exítas. La pel·lícula d'interessant argument, L'HOMME TRADIDOR; l'encisadora comèdia, AMORS INFANTILS, i esdeveniment cinematogràfic, setena jornada de la pel·lícula superproducció, de l'acreditada marca alemanya U. F. A., L'HOMME SENSE NOM, titulada EL TERCER LLADRE; la magnífica pel·lícula de l'acreditada marca Universal, RETRIBUCIO, pels cèlebres artistes Gladys Brockwell, Stuart Holmes; la formosa pel·lícula d'actualitat, HOMENATGE A GAMPER, PARTIT DE FUTBOL ENTRE LA SELECCIO CATALANA I EL F. C. BARCELONA. — Demà, dijous, a la sessió de la nit, ESTRENA de la vuitena jornada de L'HOMME SENSE NOM.

Teatre Barcelona

Pròxima inauguració

Saló Catalunya

GRAN CINEMA DE MODA

Notable quintet JORDA

i tercet TORRENTS.

Avui, dimecres, 3 grans exítas, 3. El colossal triomf del Programa Ajúria, JAQUE-MATE, per la gran artista DO-ROTTY DALTON, formosíssima meravella d'art. EL GINI ALEGRE, per la bellíssima artista VIVIAN MARTIN, i la d'interès excepcional, EL PRODIGIS DEL SKI. Emocionants SPORTS damunt la neu. SPORTMENS no deixen de veure-la, és l'única en son gènere. — Dissabte vinent, l'esdeveniment de l'any, PARODIA DELS TRES MOSQUETERS, pel gran humorista MAX LINDER. Ha batut el record de l'exit mundial. — Aviat, grans esdeveniments.

Pathé Cinema

Rbla. Catalunya, 37. Telèfon 589 A.

El saló de més confort de Barcelona

Avui, dimecres, grans sessions al vespre, en les quals es projectarà el meravellós espectacle cinematogràfic en cinc jornades, refosa en dues,

LA TOMBA INDIA

Primera jornada

La més gran i extraordinària producció basada en la cèlebre novel·la de la eminent escriptora Thea V.

Harbou. Completar el programa, la formosa comèdia,

LA COL·LEGIALA

la cinta còmica,

LA BONAVENTURA

i la

PATHE REVUE

Dijous, segona i última jornada de

LA TOMBA INDIA

Palau de la Música Catalana

LA PASSIÓ

segons Sant Mateu, de

JOAN SEBASTIA BACH

per L'ORFEO CATALA

Dues úniques audicions en una so-

la sessió, cada una, les tardes dels

diumenges 11 i 18 de març.

Localitats: Unió Musical Espanyola,

la, 1 i 3, Portal de l'Angel, de tres

a set tarda.

ASSOCIACIÓ DE MÚSICA DA CAMERA

Divendres, 2 de març. Pres-

entació del gran violinista

hongarès

JOSEPH SZIGETI

conjuntament amb l'eminent

pianista

JOSEPH PEMBAUR

Primera audició de la sonata

en «la major» de

ILDEBRANDO PIZZETI

famós compositor de la jove

escola italiana.

Dimarts, 20 de març. Presen-

tació del

QUARTET DE BUDAPEST

Primera audició de TRES

OBRES PER A QUARTET DE

CORDA, DE

IGOR STRAVINSKY

Exclusivament per als socis

Teatre Barcelona

Pròxima inauguració

Frontó Principal Palace

Avui, dimecres, tarda, a un quart

de cinc. Dos escolits partits de pilota

a cistella. NIT, a un quart d'onze. Els

extraordinaris partits de pilota. Pri-

mer a patia QUINTANA i IERMUA con-

tra YRAUREGUI i AGUIRRE. Segon,

a cistella, ONDARRÉS i CASTANA-

GA contra MAZO i YCHAZO.

EDEN CONCERT

Asalto, 12. Director artístic, Fran-

cisco Peresoff. Telèfon 3332 A.

Avui, nit. Presentació de les més

bellíssimes artistes i millors números

de varietats. Cada dia, de set a dos

quarts de deu. «Aperitif Dancing» a

l'elegant «Foyer», i d'una a quatre

matinada, «Gran Tabarin Americano»

Tzigans «Tydall».

DIVERSIONS PARTICULARS

Tertúlia Catalanista

TEATRE CATALA ROMEA

Demà, dijous. LA DIDA i EL

QUART DE LA SORT.

Es despatxen vals: Barreteria Giff,

Hospital, 16, i Rellotgeria Muller, Da-

vallada de la Presó, 8.

Avisos

Traduccions còpies

espanyol, francès, anglès a mà-quina faig a casa, preus mo-derats. Esc. 3306. Empresa Ideal d'Informació, Rambla Flors, 16 (anuncis).

BÓVILA

per a instal·lar-ne una a un po-ble important amb estació F. C. falta soci que aporta 25.000 pes-setes. Escriure LA VEU, n.º 326

Busco

petits capitals per a negoci se-gur i sense risc. Cada cent pes-setes en produeixen cinc cada mes, garantides. Rda. El senyor Ferrer, Villarroel, 68, pral. 1.ª (Entre carrer de Cortès i Dipu-tació).

Disposo de capital

1 pel·lícules de gran interès mundial i accepto soci que aporti igual interès per a efec-tuar tornés per Espanya. Tam-bé accepto senyoreta podent-se encarregar de la taquilla. Rda: J. M. Borrell, 227, pral., 1.ª De 1 a 3 i de 6 a 8 tarda.

Francès

per professora nadina titol. Ex-cel·lent metode i serioses refe-rencies. Casa i domicili S. M. Mallorca, 284, tercer. 1.ª De 10 a una.

Demandes

Ordenança

de 14 a 15 anys amb bon caràc-ter de lletra, es necessita Pas-setge Crèdit, 2, pral. De 11 a 1.

Cuina

per a pensió distingida, bon sou. Rbla. Flors, 8. Fca. de ma-niquis.

BONES PREPA-RADORES

per a capella falten

BRUCH, 70, PRIMER, 1.ª

CLARIANA GERMANES

Serventes

de totes classes col·loco. Pas-satge Virreina, 24. Casa seriosa.

Royal no rec. 400 p.

Underwood, 500. Alfons, 57.

Dispeses

Casa particular

pendria un jove tot estar. Xu-clà, 15, segon, escala eq.

Casa particular

desitja 3 o 4 hostes a tot estar. Tracte familiar. R: Cortès, 469, porteria.

Casa particular

desitja 3 o 4 hostes a tot estar. Tracte familiar. R: Cortès, 469, porteria.

2 boniques habitacions

per a 1 o 2 senyors, amb o sen-se. Unió, 23, primer. 2.ª

Cedeixo habitacions

i pensions. Sitges, 5 (Centro).

Lloga sala

a senyor, amb balcó carrer, tot estar. Portaferrissa, 23, primer, primera.

Elegant habitació

lavabo, a